

cardano

Jaarverslag 2023
Cardano ESG Transition
Enhanced Index Equity North
America (I)

Voorheen: ACTIAM Sustainable Index
Fund Equity North America

PERSONALIA

(Fonds voor gemene rekening)

Beheerder

Cardano Asset Management N.V.
Weena 690
3012 CN Rotterdam
Website [cardano.nl](https://www.cardano.nl)

Directie Cardano Asset Management N.V.

E.R. de Beijer-van der Vorst - Chief Commercial Officer (vanaf 11 januari 2024)
H.H.J.G. Naus - Chief Executive Officer
M.E. Petit - Head of Investment Solutions (vanaf 11 januari 2024)
M.S. Schlejen - Chief Commercial Officer (tot 31 augustus 2023)
M.C. Strijbos - Chief Finance en Risk Officer
J. Sunderman - Chief Operating Officer
H.S.R. Veelaert - Chief Investment Officer

Juridisch Eigenaar

Stichting Juridisch Eigenaar Cardano Beleggingsfondsen (voorheen: Stichting Juridisch Eigenaar ACTIAM Beleggingsfondsen) -Bestuurder: Cardano Asset Management N.V.
Weena 690
3012 CN Rotterdam

Bewaarder, custodian en Administrateur

BNP Paribas S.A., Netherlands branch
Herengracht 595
1017 CE Amsterdam

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Externe accountant: drs R.J. Bleijs RA
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Fiscaal adviseur

Meijburg & Co B.V.
Laan van Langerhuize 9
1186 DS Amstelveen

Datum van oprichting

22 januari 2009

De algemene informatie heeft betrekking op de situatie per datum van publicatie, 7 maart 2024.

Inhoudsopgave

Definities	4
1 Verslag van de Beheerder	5
1.1 Fondsprofiel en beleggingsfilosofie	6
1.2 Door Cardano beheerde beleggingsinstellingen	11
1.3 Juridische en fiscale aspecten	11
1.4 Verslaglegging en overige informatie	12
1.5 Kerncijfers	12
1.6 Beheerontwikkelingen in de verslagperiode	13
1.7 Marktonwikkelingen en vooruitzichten	15
1.8 Ontwikkelingen rondom duurzaamheid	16
1.9 Risicomanagement	33
1.10 Risico's in de verslagperiode	42
1.11 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering	42
1.12 Portefeuillebeleid en rendement	43
1.13 Beloningsbeleid	45
2 Jaarrekening 2023	51
2.1 Balans	52
2.2 Winst- en verliesrekening	52
2.3 Kasstroomoverzicht	53
2.4 Grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekening	54
2.5 Toelichting op de balans	62
2.6 Toelichting op de winst- en verliesrekening	69
2.7 Overige toelichtingen	71
3 Overige gegevens	73
3.1 Belangen directie	74
3.2 Winstbestemmingsregeling	74
3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	75
4 Bijlage	80

Definities

In dit document heeft het volgende woord de daarbij genoemde betekenis.

Beheerder	De beheerder is Cardano Asset Management N.V. (Cardano) - voorheen: ACTIAM N.V. (ACTIAM) - statutair gevestigd te Rotterdam.
Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid	Het door Cardano gevoerde beleggingsbeleid gericht op de transitie naar een duurzame samenleving, waarbij de gestelde Cardano Duurzaamheidsdoelen worden nagestreefd door middel van de toepassing van een gedetailleerd duurzaamheidsraamwerk op basis waarvan beleggingen worden geselecteerd, gemonitord, en risico's, kansen en effecten op het gebied van duurzaamheid worden geïdentificeerd en gemitigeerd.
Cardano Duurzaamheidsdoelen	De door Cardano geformuleerde duurzaamheidsdoelen ten behoeve van een Fonds zoals nader gespecificeerd in paragraaf 1.1.
Duurzame Belegging	De door Cardano gehanteerde definitie van een duurzame belegging, in lijn met de vereisten van de SFDR en zoals nader uitgewerkt in paragraaf 1.1.
ESG	Environmental, Social en Governance
Fonds	Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I) (voorheen: ACTIAM Sustainable Index Fund Equity North America)
Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)	Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de sector van de financiële dienstverlening.
Taxonomieverordening	Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088

Tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, heeft een begrip dat hiervoor is omschreven in het enkelvoud, met dienovereenkomstige aanpassing van de vermelde omschrijving, in het meervoud dezelfde betekenis en vice versa.

1 Verslag van de Beheerder

1.1 FONDSPROFIEL EN BELEGGINGSFILOSOFIE

Cardano Sustainable Index Fund Equity North America (I) - voorheen: ACTIAM Sustainable Index Fund Equity North America - belegt op een duurzame wijze in aandelen van beursgenoteerde Noord-Amerikaanse ondernemingen. Deelname in het Fonds kan uitsluitend geschieden door professionele beleggers. De toevertrouwde gelden worden op een professionele manier beheerd. Cardano Asset Management N.V. ("Cardano")¹ beoogt om, rekening houdend met het beleggingsbeleid dat voor het Fonds is geformuleerd, een zo goed mogelijk resultaat te behalen.

Het doel van het Fonds is om, rekening houdend met het voor het Fonds van toepassing zijnde Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, ten behoeve van participanten een rendement te realiseren dat het rendement van de MSCI North America Index Net EUR (Index) zoveel als mogelijk benadert. Het Fonds belegt hiertoe in beursgenoteerde aandelen van ondernemingen in de Verenigde Staten en Canada. In het kader van efficiënt beheer kan door het Fonds gebruik gemaakt worden van afgeleide financiële instrumenten en Exchange Traded Funds (ETF's).

Naast het nastreven van een financiële rendementsdoelstelling promoot dit Fonds ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de SFDR, waarbij zij een of meer lange-termijn Cardano Duurzaamheidsdoelen nastreeft. De Duurzame Beleggingsstrategie van het Fonds wordt door de Beheerder als 'ESG transitie' getypeerd en belegt alleen in ondernemingen die volgens het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden geclassificeerd in de categorieën 'adaptief', 'duurzaam' en/of 'positieve impact'. Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, de Cardano Duurzaamheidsdoelen en betreffende classificatie, worden verderop in deze paragraaf beschreven. De [bijlage](#) bevat de periodieke informatie over duurzaamheid van het Fonds conform de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

Cardano en duurzaam beleggen

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid heeft een tweeledig doel: financieel rendement behalen voor haar klanten in lijn met de genomen risico's, en tegelijkertijd een bijdrage leveren aan de transitie naar een duurzame samenleving. Met haar beleid stimuleert Cardano ondernemingen en instellingen om te groeien, terwijl ze opereren binnen de planetaire grenzen en met respect voor de sociale fundamenten van de samenleving.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid biedt een holistische visie op de rol van beleggers om de transitie naar een duurzame samenleving te begeleiden. Op basis van deze visie heeft Cardano een aantal duurzaamheidsdoelstellingen op langere termijn gesteld, onder meer op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur. Deze doelstellingen worden verderop in deze paragraaf omschreven.

Cardano heeft een transparant raamwerk ontwikkeld om, aan de hand van strenge en zorgvuldig gekozen criteria ondernemingen en instellingen, al dan niet te selecteren voor Cardano's beleggingsproposities. De toepassing van dit duurzaamheidsraamwerk bepaalt in welke ondernemingen en instellingen kan worden belegd, en in hoeverre de beleggingen bijdragen aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Het duurzaamheidsraamwerk wordt verderop in deze paragraaf uiteengezet.

Als onderdeel van het duurzaamheidsraamwerk beoordeelt Cardano voor elke onderneming en/of instelling, aan de ene kant de mate waarin zij (mogelijk) duurzaamheidsrisico's op het rendement van investeringen met zich meebrengen, en aan de andere kant de mate waarin zij ongunstige effecten hebben op duurzaamheid. Deze beoordelingen maken integraal onderdeel uit van de beleggingsbeslissingen. Een algemene beschrijving van duurzaamheidsrisico's is opgenomen in [paragraaf 1.9](#). Voor de belangrijkste duurzaamheidsrisico's die Cardano specifiek voor een Fonds heeft geïdentificeerd alsmede de beoordeling van de waarschijnlijke effecten daarvan op het rendement wordt verwezen naar het prospectus van het Fonds. In lijn met de SFDR, publiceert Cardano de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheid op haar [Webpagina](#), en voor het Fonds wordt daarover periodiek aan de participanten gerapporteerd in de [bijlage](#).

Cardano gebruikt verschillende instrumenten om duurzaamheidsrisico's en ongunstige effecten op duurzaamheid te beperken, waaronder 'engagement' en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Hiermee moedigt Cardano ondernemingen aan om duurzaamheidsdoelen te stellen en strategieën te formuleren, om (nog meer) bij te dragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen. Het engagement- en stembeleid wordt nader toegelicht in [paragraaf 1.8](#).

Meer informatie over het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid is te vinden op de [Webpagina](#) van de Beheerder. Verder is de door de SFDR en de Taxonomieverordening voorgeschreven aan duurzaamheid gerelateerde precontractuele informatie per Fonds te vinden in het prospectus van het Fonds.

¹ Vanaf 1 juni 2023, is de naam ACTIAM N.V. gewijzigd naar Cardano Asset Management N.V.

Cardano Duurzaamheidsdoelen

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid kenmerkt zich door haar beleggingsdoelstelling gericht op het bewerkstelligen van een transitie naar een duurzame samenleving. Ten einde dit doel te bereiken heeft Cardano voor een aantal duurzaamheidsthema's een doelstelling geformuleerd, die zowel de milieu-, de maatschappelijke als de bestuurlijke veranderingen omvatten die nodig zijn voor een duurzame samenleving (de Cardano Duurzaamheidsdoelen):

- **Klimaatverandering:** netto geen uitstoot van broeikasgassen in 2050 in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met als tussendoelen een reductie van de emissie-intensiteit van minimaal 50% in 2030 en minimaal 75% in 2040 ten opzichte van 31 december 2019, en een reductie van emissie-intensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen netto bijdrage aan ontbossing uiterlijk in 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraliteit uiterlijk in 2030;
- **Materiaalgebruik en afval:** toewerken naar een circulaire samenleving in 2050, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Om de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke veranderingen te realiseren, hanteert Cardano daarnaast minimumverwachtingen voor ondernemingen en/of instellingen ten aanzien van de voorziening in primaire behoeften, een rechtvaardige samenleving en goed bestuur. Cardano belegt enkel in ondernemingen en/of instellingen die zich houden aan de UN Guiding Principles on Business and Human Rights, de OECD Guidelines for Multinational Enterprises en de principes van UN Global Compact.

Tussentijds wordt gemeten in hoeverre doelstellingen worden gerealiseerd dan wel hoe naar de doelstellingen wordt toebevoegen aan de hand van verkregen informatie van de ondernemingen en/of instellingen zelf, dan wel van onafhankelijke dataleveranciers. In dit kader wordt gebruik gemaakt van internationale werkgroepen en convenanten op het gebied van duurzaamheid om kwaliteit van data goed te kunnen beoordelen en vergelijken. Met betrekking tot de klimaat gerelateerde doelstellingen wordt hierbij tevens gebruik gemaakt van door de Taskforce Climate Related Financial Disclosures gehanteerde uitgangspunten.

Cardano rapporteert, in lijn met de SFDR transparantievereisten, periodiek over deze voortgang. Indien de voortgang niet de gewenste ontwikkeling laat zien, zal waar nodig het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden aangescherpt, bijvoorbeeld door engagement aan te gaan, een onderneming en/of instelling uit te sluiten van het beleggingsuniversum of beoordelingscriteria strenger te maken.

Meer informatie over de Cardano Duurzaamheidsdoelen is te vinden in het prospectus van het Fonds en in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid op de [Webpagina](#) van de Beheerder.

Duurzaamheidsraamwerk

Classificatie

Het Cardano duurzaamheidsraamwerk classificeert iedere onderneming en/of instelling op basis van duurzaamheidsrisico's en kansen, en op basis van de impact die een onderneming en/of instelling heeft op de reële economie. In combinatie met de specifieke beleggingsstrategie van een Fonds wordt volgens dit raamwerk bepaald in welke ondernemingen en/of instellingen door een Fonds kan worden belegd. In beginsel stelt een daartoe ingerichte commissie van Cardano de classificatie van ondernemingen en/of instellingen definitief vast voordat deze worden toegevoegd aan het beleggingsuniversum.

Het duurzaamheidsraamwerk onderscheidt de volgende twee stappen:

Stap 1: Past het gedrag van de onderneming of instelling in een duurzame samenleving?

In de eerste stap beoordeelt Cardano of de onderneming en/of instelling internationaal geaccepteerde normen en standaarden overtreedt of dat zij betrokken is bij activiteiten die te schadelijk worden bevonden voor de maatschappij.

Overtreding internationale standaarden: De Cardano beleggingsstrategieën beleggen niet in ondernemingen en instellingen die niet voldoen aan erkende, internationale normen en standaarden. Het gaat bijvoorbeeld om

betrokkenheid bij mensenrechtenschendingen, ernstige milieuschade, fraude, corruptie, witwassen en belastingontwijking.

Schadelijk: De Cardano beleggingsstrategieën beleggen niet in ondernemingen en instellingen wiens activiteiten te schadelijk zijn voor de maatschappij dusdanig dat het niet overeenkomt met Cardano's duurzaamheidsovertuigingen. Zo wordt in beginsel niet belegd in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij:

- activiteiten die schade kunnen toebrengen aan de volksgezondheid zoals gok- en loterijspelen, pornografie en tabak;
- ernstige misstanden op het gebied van dierenwelzijn; en
- de productie van controversiële wapens of de verkoop van handwapens aan burgers.

Stap 2: Heeft de onderneming en/of instelling de capaciteit om bij te dragen aan de duurzaamheidstransitie?

Indien een onderneming of instelling niet wordt uitgesloten omdat deze bij de screening van stap 1 is geclassificeerd als 'overtreding internationale standaarden' of 'schadelijk', vindt een materialiteitstoets plaats voor de toewijzing aan een van de andere categorieën van het Cardano duurzaamheidsraamwerk. Aan de hand van een breed scala aan duurzaamheidsindicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, waaronder de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren zoals opgenomen in de SFDR, stelt Cardano de (mate van) blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling vast. Hiervoor maakt Cardano gebruik van informatie van gespecialiseerde dataleveranciers.

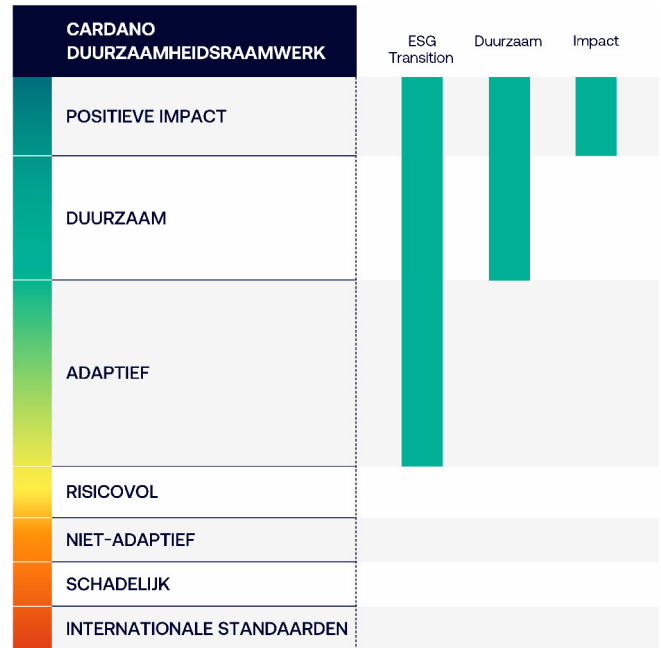
Cardano heeft voor al deze duurzaamheidsindicatoren grenswaardes vastgesteld om te beoordelen in welke mate ondernemingen en instellingen op het moment van belegging bijdragen, danwel de potentie en intentie hebben om in de toekomst bij te dragen, aan een duurzamere samenleving en in welke mate zij (on)voldoende zijn voorbereid op veranderingen in regelgeving, markten en de maatschappij zoals die door de duurzaamheidstransitie worden gevraagd. Bovendien wordt beoordeeld in hoeverre een belegging in de onderneming of instelling een bijdrage levert aan een of meer van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De beoordeling resulteert in de classificatie van een onderneming of instelling in één van de volgende categorieën:

Positieve impact: Dit betreft ondernemingen en instellingen die een bewuste en aantoonbare positieve bijdrage leveren aan zowel minstens één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen als aan minstens één van de door de VN afgesproken duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals, SDG's) door middel van de producten en/of dienstverlening die ze aanbieden, en terwijl zij geen ernstige afbreuk doen aan andere milieu- of sociale doelstellingen (*do no significant harm*). Beleggingen in deze categorie kwalificeren als een Duurzame Belegging zoals bedoeld in de SFDR (zie hieronder).

Duurzaam: Dit betreft ondernemingen en instellingen die een aantoonbare bijdrage leveren aan minstens één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen, terwijl zij geen ernstige afbreuk doen aan andere milieu- of sociale doelstellingen (*do no significant harm*). Beleggingen in deze categorie kwalificeren als een Duurzame Belegging zoals bedoeld in de SFDR (zie hieronder).

Adaptief: Dit betreft ondernemingen en instellingen waarvan wordt verwacht dat zij een aantoonbare bijdrage zullen leveren aan minstens één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen, al doen zij op het moment van beleggen nog enige afbreuk aan enige andere milieu- of sociale doelstelling. De ondernemingen en instellingen hebben concrete en verifieerbare plannen om binnen een acceptabele termijn de transitie te maken naar een duurzame bedrijfsvoering.

Risicovol: Dit betreft ondernemingen en instellingen die buiten de planetaire grenzen opereren of die de sociale fundamenteën van de maatschappij onvoldoende respecteren. Deze ondernemingen en instellingen bevinden zich nog niet op het vereiste transitiepad en, ondanks dat zij de duurzaamheidsrisico's waaraan ze zijn blootgesteld erkennen, kunnen - of willen - zij zich niet voldoende snel aanpassen. Hierdoor zijn deze ondernemingen en instellingen gevoelig voor korte- of middellange termijn operationele en financiële risico's. De Cardano beleggingsstrategieën beleggen niet in deze ondernemingen en instellingen.

Niet-adaptief: Dit betreft ondernemingen en instellingen die het vermogen – en de wil – ontberen om de duurzaamheidsrisicobeheersing naar de vereiste standaard te brengen. Deze ondernemingen en instellingen lopen op de korte en de middellange termijn grote operationele en financiële risico's en goede structuren om materiële zaken te beheersen ontbreken. De Cardano beleggingsstrategieën beleggen niet in deze ondernemingen en instellingen.

Voor een uitgebreide beschrijving van iedere categorie wordt verwezen naar het duurzaam beleggingsbeleid op de [Webpagina](#) van de Beheerder.

Gebruikmaking van ESG-Scores

Naast bovenstaande classificatie, wordt aan de beleggingen van een Fonds en aan een Fonds zelf een ESG-score toegekend die Cardano modelmatig bepaalt op basis van interpretatie van extern verkregen informatie. Deze ESG-score kan variëren tussen 0 en 100, waarbij de maximale ESG-score van een belegging 100 kan bedragen. Hoe beter de ondernemingen en instellingen, al dan niet via de uitgegeven instrumenten, presteren op het gebied van de transitie naar een duurzame manier van opereren, des te hoger de score. Ter bepaling van de ESG-score spelen naast het duurzaamheidsgehalte van uitgevende ondernemingen en instellingen ook het duurzaamheidsgehalte van de aan financiële ten grondslag liggende projecten of projectdoelstellingen een rol.

Cardano Criteria Duurzame Belegging

In het kader van haar beleggingsstrategieën investeert Cardano in duurzame beleggingen. Om een belegging als 'duurzaam' te kunnen kwalificeren in lijn met de vereisten van de SFDR hanteert Cardano de volgende criteria bij het selecteren van een onderneming of instelling volgens het hierboven beschreven duurzaamheidsraamwerk:

- Ondernemingen en instellingen passen praktijken op het gebied van goed bestuur toe.
- Ondernemingen en instellingen doen geen ernstige afbreuk aan milieu- of sociale doelstellingen (*do no significant harm*).
- Ondernemingen en instellingen leveren een positieve bijdrage aan het bereiken van de Cardano Duurzaamheidsdoelen en/of aan ten minste één van de SDGs.

Voor een nadere toelichting over de criteria die Cardano hanteert om een belegging als 'duurzaam' te kunnen kwalificeren wordt verwezen naar het prospectus van het Fonds.

Monitoring

Cardano controleert regelmatig of beleggingen voldoen aan de eisen van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Door wijzigingen in het gedrag van ondernemingen en instellingen bestaat de mogelijkheid dat in een financieel instrument is belegd dat niet langer voldoet aan de gestelde eisen. Wanneer ondernemingen en instellingen door wijziging van hun kwantitatieve scores anders geclassificeerd worden, vindt een fundamentele analyse plaats en

stelt een daartoe ingerichte commissie van Cardano de definitieve her-classificatie vast. Blijkt daaruit dat een onderneming of instelling naderhand alsnog moet worden toegewezen aan een van de uitgesloten categorieën van het duurzaamheidsraamwerk, in algemene zin of afhankelijk van de gekozen beleggingsstrategie van een Fonds, dan zal de belegging in beginsel binnen 30 werkdagen worden beëindigd, tenzij de Beheerder bepaalt dat in het belang van de Participanten voor de verkoop een langere periode mag worden gehanteerd.

Cardano publiceert overzichten van de ondernemingen en instellingen die op basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid zijn uitgesloten van belegging. Deze zijn te vinden op de [Webpagina](#) van de Beheerder.

Benchmark

Het Fonds hanteert qua benchmark een zogenaamde brede marktindex. Dit betekent dat de aan het Fonds gerelateerde brede marktindex niet is afgestemd op de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Een vergelijking van het Fonds met de gekozen index is enkel bedoeld om de financiële doelstellingen van het Fonds te volgen.

Engagementbeleid

Bij het toepassen van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid beoordeelt Cardano, naast het huidige beleid en gedrag van ondernemingen en instellingen, ook in hoeverre zij in staat en bereid zijn hierin te veranderen. Door middel van zogenaamd 'engagement' streeft Cardano ernaar om het adaptieve vermogen van ondernemingen en instellingen positief te beïnvloeden, de duurzaamheidsrisico's voor een Fonds verder te reduceren en ondernemingen en instellingen te stimuleren een grotere bijdrage te leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Bij engagement wordt actief de dialoog aangegaan met ondernemingen en instellingen om zo oplossingen aan te dragen voor hun duurzaamheidsrisico's en om verandering te stimuleren op het gebied van duurzaamheid.

De doelstellingen van engagement zijn onder andere:

- dat verbetering wordt getoond in duurzaamheidsbeleid en -prestaties;
- dat verbeteringen van duurzaamheidsstandaarden worden gerealiseerd; en
- het beïnvloeden van wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheidsstandaarden.

De wijze waarop de dialoog met ondernemingen en instellingen wordt aangegaan, is onder andere afhankelijk van de aanleiding van engagement, de bereidheid om samen te werken en om vragen te beantwoorden. Engagement kan vanuit verschillende invalshoeken gestart worden, bijvoorbeeld vanuit nieuwe en/of gewijzigde wet- en regelgeving en/of door samen te werken met andere institutionele beleggers om bepaalde duurzame doelstellingen te behalen en duurzaamheidsrisico's te verminderen.

Wanneer na beoordeling duidelijk wordt dat verbetering van het beleid of gedrag van een onderneming of instelling op het gebied van duurzaamheid nodig is om op termijn uitsluiting te voorkomen, wordt proactief een gesprek aangegaan. Zo kan vanuit de rol als aandeelhouder het belang bij ondernemingen duidelijk gemaakt worden dat verduurzaming noodzakelijk is. Naast het aangaan van de actieve dialoog, is het mogelijk dat voorstellen worden gedaan tijdens aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen. Bij de uitvoering van het engagementbeleid kan Cardano gebruik maken van de diensten van Sustainalytics Holding B.V. Cardano monitort daarbij het engagementproces zoals dat door Sustainalytics Holding B.V. wordt uitgevoerd.

Voorafgaand aan het initiëren van engagement van ondernemingen en instellingen wordt door Cardano beoordeeld in hoeverre het voeren van engagement zinvol kan zijn. Ondernemingen en instellingen die geen of onvoldoende voortgang laten zien na het aangaan van het engagement, kunnen na beoordeling door de daartoe ingerichte commissie van Cardano alsnog worden uitgesloten van belegging.

Meer informatie over het engagementbeleid van Cardano is te vinden op de [Webpagina](#) van de Beheerder.

Stembeleid op aandeelhoudersvergaderingen

Met betrekking tot beleggingen door een Fonds in aandelen kan een aandeelhouder op aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen stemmen op voorstellen van het bestuur. Voor het gebruikmaken van het stemrecht op bestuursvoorstellen heeft Cardano beleid ontwikkeld gebaseerd op het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In het algemeen wordt qua bestuursvoorstellen gestemd op:

- voorstellen aangaande de verslaglegging en winstbestemming;
- voorstellen aangaande de samenstelling van bestuurlijke organen;
- voorstellen aangaande het beloningsbeleid van bestuurlijke organen;
- accountantscontrole en daaraan gerelateerde voorstellen;
- kapitaal gerelateerde voorstellen; en
- overige gewichtige voorstellen.

Naast bestuursvoorstellen worden in aandeelhoudersvergaderingen in voorkomende gevallen ook aandeelhoudersvoorstellen besproken. Aandeelhoudersvoorstellen gaan, vaker dan de ingediende voorstellen van het bestuur, over risico's, impact of beleid gerelateerd aan duurzaamheid. Ook voor aandeelhoudersvoorstellen heeft Cardano beleid ontwikkeld gebaseerd op het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ertoe bijdraagt dat ondernemingen worden gestimuleerd een bijdrage te leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Ten behoeve van de uitvoering van het stembeleid maakt Cardano gebruik van de diensten van Glass Lewis Europe Limited.

Meer informatie over het stembeleid en een meer gedetailleerde stemverantwoording is opgenomen op de [Webpagina](#). Voor een uitgebreid verslag over de ESG-ontwikkelingen in de verslagperiode wordt verwezen naar [paragraaf 1.8](#).

1.2 DOOR CARDANO BEHEERDE BELEGGINGSINSTELLINGEN

Cardano Asset Management N.V. (Cardano) is statutair gevestigd en houdt kantoor in Rotterdam. Cardano is een onderdeel van de Cardano Group. Voor de volgende beleggingsinstellingen is Cardano per de publicatiedatum van dit jaarverslag 'beheerder van een beleggingsinstelling' (Beheerder), ook wel Alternative Investment Fund Manager genoemd (AIFM):

- Allianz Funds;
- Amerika Aandelenpool;
- Cardano Beleggingsfondsen II;
- Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I);
- Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity Pacific (I);
- Cardano Fixed Income Funds;
- Cardano-FMO SME Finance Fund I;
- Cardano Impact Financial Inclusion Fund;
- Cardano Impact Financial Inclusion Fund (I);
- Cardano Institutional Investment Funds;
- Global Emerging Markets Equity Pool;
- Zwitserleven Beleggingsfondsen; en
- Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

Cardano voert tevens het beheer voor de volgende icbe's, als bedoeld in artikel 1.1 Wft:

- Cardano ESG Transition Emerging Markets Debt (H.C.);
- Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity Emerging Markets;
- Cardano Green, Social & Sustainable Euro Credit; en
- Cardano Investment Funds I.

Op 1 januari 2024 heeft een naamswijziging van het Fonds plaatsgevonden van ACTIAM Sustainable Index Fund Equity North America naar Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I).

1.3 JURIDISCHE EN FISCALE ASPECTEN

Cardano Sustainable Index Fund Equity North America (I) ('het Fonds') is een open-end fonds voor gemene rekening. Het Fonds wordt gevormd door een ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen. Het Fonds heeft geen rechtspersoonlijkheid. Stichting Juridisch Eigenaar Cardano Beleggingsfondsen treedt op als de juridisch eigenaar van de financiële instrumenten van het Fonds. Het Fonds is een beleggingsfonds als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht ('Wft').

Het Fonds kwalificeert voor de Nederlandse belastingwetgeving als fiscaal transparant en is derhalve niet belastingplichtig in de zin van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Alle activa en passiva van het Fonds alsmede alle winsten en/of verliezen van het Fonds worden voor belastingdoeleinden direct aan de participanten toegerekend voor wat betreft hun pro rata participatie in het Fonds. Derhalve zijn alle relevante belastingen, indien

van toepassing, voor rekening van de participanten in het Fonds. Participanten zijn verantwoordelijk voor hun eigen fiscale positie.

Voor investering in aanmerking komende participanten

De participanten in het Fonds zijn pensioenfondsen en overige organisaties die vrijgesteld zijn van Nederlandse vennootschapsbelasting, en naar feiten en omstandigheden gevestigd zijn in Nederland en zo behandeld worden op basis van de Nederlandse belastingwetgeving en het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika (hierna: 'het verdrag'). Dit ter voorkoming van dubbele belastingheffing en ontduiking van vennootschapsbelasting. Indien aan deze voorwaarden wordt voldaan kunnen de pensioenfondsen en overige organisaties vrijgesteld worden van belasting op basis van het verdrag.

1.4 VERSLAGLEGGING EN OVERIGE INFORMATIE

Jaarverslag

De Beheerder maakt jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar het jaarverslag van het Fonds openbaar over dat boekjaar.

Going concern

De jaarrekening van Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I) wordt opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De Beheerder heeft de bedrijfsprocessen en de resultaten van het Fonds geanalyseerd en geconcludeerd dat de activiteiten op de lange termijn kunnen worden voortgezet.

Jaarvergadering

Jaarlijks binnen zes maanden na het einde van het boekjaar roept de Beheerder de algemene vergadering bijeen. Daarin worden de resultaten van het Fonds over het voorafgaande boekjaar besproken. De oproeping geschiedt middels een publicatie op de webpagina van de Beheerder met inachtneming van een termijn van ten minste 14 dagen, de dag van oproeping en de dag van de vergadering van participanten niet meegerekend.

1.5 KERNCIJFERS

Ontwikkeling Fonds in 2023

In onderstaande tabel is het totaal fondsvermogen ultimo verslagperiode opgenomen.

Fondsvermogen per 31 december 2023 (in € 1.000)

NAAM FONDS	FONDSVERMOGEN PER 31-12-2023	FONDSVERMOGEN PER 31-12-2022
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	205.240	609.698

Het vermogen van het Fonds daalde over de verslagperiode naar aanleiding van het uitreden van grote participanten in het vierde kwartaal van 2023. Deze participanten beleggen sindsdien in andere door Cardano beheerde beleggingsfondsen. De hieraan verbonden uitstroom uit het Fonds betrof afgerond € 676 miljoen.

In onderstaande tabellen wordt het rendement op basis van intrinsieke waarde weergegeven voor het verslagjaar en sinds oprichting van het Fonds. De intrinsieke waarde wordt berekend op basis van het fondsvermogen gedeeld door het aantal participaties. De berekening van het rendement geschiedt op basis van de intrinsieke waarde ontwikkeling per participatie, waarbij rekening wordt gehouden met herbelegging van uitgekeerde dividenden.

Rendement 2023 op basis van intrinsieke waarde

NAAM FONDS	FONDS	BENCHMARK ¹
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	22,35%	21,70%

1 De benchmark van het Fonds is de MSCI North America Index Net EUR.

Rendement vanaf oprichting op basis van intrinsieke waarde

NAAM FONDS	FONDS ¹	BENCHMARK ²
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	15,33%	14,75%

1 Betreft rendement op jaarbasis op basis van geometrisch gemiddelde.

2 De benchmark van het Fonds is de MSCI North America Index Net EUR.

1.6 BEHEERONTWIKKELINGEN IN DE VERSLAGPERIODE

Samenstelling van de directie

Op het moment van publicatie van het jaarverslag bestaat de zes hoofdigde directie van Cardano uit H.H.J.G. Naus (Chief Executive Officer, CEO), M.C. Strijbos (Chief Finance and Risk Officer, CFRO), J. Sunderman (Chief Operating Officer, COO), H.S.R. Veelaert (Chief Investment Officer, CIO), E.R. de Beijer-van der Vorst (Chief Commercial Officer, CCO) en M.E. Petit (Head of Investment Solutions). De directieleden beschikken over uitgebreide ervaring en expertise in de vermogens- en fondsbeheerindustrie op zowel uitvoerend als bestuurlijk niveau. Voorafgaand aan de benoeming van de directieleden heeft de AFM de statutaire directieleden en de samenstelling van de directie van Cardano goedgekeurd.

In de verslagperiode en in 2024 hebben wijzigingen plaatsgevonden in de directie van Cardano. M.S. Schlejen, die de rol van CCO vervulde, heeft ervoor gekozen om met ingang van 1 september 2023 haar carrière buiten Cardano voort te zetten. Zij werd opgevolgd door E.R. de Beijer-van der Vorst die per 11 januari 2024 is benoemd tot CCO. Verder is M.E. Petit per diezelfde datum toetreden tot de directie van Cardano en bekleedt de functie van Head of Investment Solutions.

Verfijning van het duurzaamheidsbeleid

Met ingang van 1 januari 2023 werd het duurzaamheidsbeleid van het Fonds verfijnd, waarbij is geopteerd voor een zogenaamde ‘artikel 8’ classificatie (het promoten van ecologische en sociale kenmerken) in plaats van een ‘artikel 9’ classificatie (duurzame beleggingen tot doel hebben). Gelijktijdig werden voor het Fonds doelstellingen geïntroduceerd voor het percentage aan te houden Duurzame Beleggingen binnen het Fonds, om nader te duiden dat het Fonds over een hoog duurzaamheidsgehalte beschikt. Per 1 januari 2024 is het duurzaamheidsbeleid van Cardano verder verfijnd, waarbij voor het Fonds het minimaal aan te houden percentages Duurzame Beleggingen is aangepast. Voor een nadere toelichting over de bovengenoemde aanpassingen wordt verwezen naar [paragraaf 1.8](#).

Naamswijziging ACTIAM N.V. naar Cardano Asset Management N.V.

Per 1 juni 2023 heeft ACTIAM N.V. een naamswijziging ondergaan en zal per deze datum verder gaan als Cardano Asset Management N.V. Met deze rebranding wil de Cardano Groep waartoe Cardano Asset Management behoort onder één merknaam invulling geven aan haar missie. Hierin staat bijdragen aan een goede kwaliteit van leven, nu en in de toekomst, centraal. De organisatie wil bijdragen aan financiële stabiliteit in een duurzame wereld en doet dat door beleggers expertise aan te bieden in risicomanagement, pensioen en duurzaam beleggen.

De overname van ACTIAM door Cardano Risk Management B.V. is begin 2022 afgerond. Gedurende het afgelopen jaar is er hard gewerkt aan het omzetten van de complementaire expertises van beide organisaties in concrete en unieke oplossingen voor klanten. Op 1 juni 2023 was het moment aangebroken om dit te vertalen naar één sterk merk, namelijk naar één Cardano. De merknaamswijziging heeft verder geen impact op het beleid van het Fonds.

Wijziging op- en afslagen

De op- en afslagen die worden gehanteerd ten aanzien van de intrinsieke waarde van het Fonds, zijn bedoeld om de kosten te dekken van de transacties die de Beheerder in de onderliggende beleggingsportefeuille moet verrichten als gevolg van in- of uitstroom van gelden bij het Fonds. De op- en afslagen komen geheel ten goede aan het Fonds. Door de op- en afslag te hanteren kan het Fonds de aan- en verkoopkosten (transactiekosten) van de onderliggende beleggingen voldoen zonder de zittende participanten in het Fonds te benadelen. Een Fonds berekent een opslag als het Fonds per saldo participaties uitgeeft en een afslag als het Fonds per saldo participaties inkoop.

Cardano evalueert jaarlijks de hoogte van de op- en afslag van het Fonds. In de verslagperiode is de op- en afslag van het Fonds niet gewijzigd. Ultimo 2023 geldt de volgende op- en afslag:

	OP- EN AFSLAG
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	Opslag 0,02% Afslag 0,02%

Gebeurtenissen na balansdatum

Verfijning duurzaamheidsbeleid en wijziging fondsnamen

Per 1 januari 2024 wijzigden de tenaamstelling alsmede de voorwaarden met betrekking tot het duurzaamheidsbeleid van het Fonds.

De naamswijziging ziet enerzijds op de vervanging van de naam 'ACTIAM' door 'Cardano', en anderzijds op het beter laten aansluiten van de fondsnaam op het gevoerde duurzaamheidsbeleid binnen het Fonds. De wijziging van het duurzaamheidsbeleid ziet, zoals eerder aangegeven, op een aanscherping van de criteria om te kwalificeren als een 'Duurzame Belegging', waarbij dientengevolge het minimum percentage voor aan te houden Duurzame Beleggingen voor het Fonds is aangepast. Tevens zijn met betrekking tot de ESG-score de referenties naar hoe deze ESG-score zich verhoudt ten opzichte van die van de benchmark komen te vervallen.

Er is door deze wijziging van de voorwaarden geen sprake van een vermindering van rechten en zekerheden of van een verzwaring van de lasten voor de participanten.

Naamswijziging Fonds

Met ingang van 1 januari 2024 werd de naam van het Fonds aangepast van ACTIAM Sustainable Index Fund Equity North America naar Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I).

Van ACTIAM naar Cardano

In lijn met de naamswijziging van de Beheerder van ACTIAM N.V. naar Cardano Asset Management N.V., wijzigde voor het Fonds de naam 'ACTIAM' naar 'Cardano'.

Van Duurzaam naar ESG Transition

De Beheerder paste de duurzaamheidsconnotatie binnen de fondsnaam aan zodat deze meer nauwgezet aansloot bij het gevoerde duurzaamheidsbeleid, waar het Cardano Duurzaamheid erop ziet dat sterk wordt ingezet op verschillende duurzaamheidstransities die gaande zijn. Voor het Fonds is in dit kader de term 'Sustainable' ('Duurzaam') vervangen door de term 'ESG Transition'.

Het is de overtuiging van de Beheerder dat inclusie aan de basis staat van duurzaamheid en een voorwaarde is om als maatschappij verder te komen in de lopende duurzaamheidstransities. De Beheerder is van mening dat, om een duurzame wereld te kunnen realiseren, niet alleen belegd moet worden in ondernemingen of instellingen die al een positieve bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar ook in ondernemingen of instellingen die bereid en in staat zijn om de transitie daarnaartoe te maken. Door zowel te beleggen in ondernemingen of instellingen die reeds bijdragen aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen als in ondernemingen die op het daarvoor benodigde transitiepad zijn, vergroot Cardano haar impact op de duurzaamheidstransities. De term "ESG Transition" past bij deze overtuiging van de Beheerder en maakt de ambitie van de Beheerder, en hiermee van het Fonds, transparant.

Van Index naar Enhanced Index

De rendementsdoelstelling van het Fonds luidt het zo veel als mogelijk benaderen van het rendement van de van toepassing zijnde benchmark. Het Fonds belegt in dat kader in aandelen van ondernemingen die deel uitmaken van de betreffende benchmark, met uitzondering van aandelen van die ondernemingen die als gevolg van het gevoerde duurzaamheidsbeleid zijn uitgesloten. Bij het ten uitvoering brengen van het bestaande duurzaamheidsbeleid ontstaan verschillen tussen de samenstelling van de benchmark en de samenstelling van het Fonds. Met de term "Enhanced Index", wordt aangegeven dat het Fonds streeft naar het zo goed als mogelijk benaderen van het rendement van de benchmark, waarbij evenwel niet de exacte samenstelling van die benchmark wordt gekopieerd vanwege het duurzaamheidsbeleid.

Verfijning duurzaamheidsbeleid

Met ingang van 1 januari 2024 werd het duurzaamheidsbeleid verfijnd op onderstaande onderdelen, die verder worden toegelicht in [paragraaf 1.8](#).

- Aanscherping Criteria Duurzame Belegging
- Wijziging Duurzaamheidsbeleid: Aanpassing Minimum Percentage Duurzame Beleggingen
- Wijziging Duurzaamheidsbeleid: Vervallen Referentie naar ESG-score Benchmark

Voor een nadere toelichting bij de wijzigingen die in deze paragraaf zijn opgenomen wordt verwezen naar de [Website](#) van de Beheerder.

Actualisatie prospectus

Op 1 januari 2024 is het prospectus van het Fonds geactualiseerd.

Accountant

Op 17 april 2023 heeft de Algemene Vergadering van Participanten plaatsgevonden. In deze vergadering is Ernst & Young Accountants LLP herbenoemd als externe accountant van het Fonds voor het boekjaar 2023.

1.7 MARKTONTWIKKELINGEN EN VOORUITZICHTEN

Economie en financiële markten

Economie

De (markt)verwachting was dat 2023 een somber economisch jaar zou worden, echter bleek dat mee te vallen. Hoewel Europa officieel in een recessie is geraakt, was dat met niet-noemenswaardige cijfers. In Nederland daalde de werkloosheid zelfs tijdens de recessie, wat een ongekend fenomeen is. Het post-corona-effect was namelijk nog volop aanwezig. Consumenten hadden nog een gevuld coronaspaarpotje en willen na de coronaperiode graag uitgeven. De vraag naar diensten zoals eten in een restaurant, vakanties en evenementen blijft ongekend hoog. Dat is ook het segment waar het arbeidstekort het hoogst is en waar de prijzen het hardst stijgen, wat namelijk een kwestie is van vraag en aanbod. Ook de verwachte energiecrisis bleek achteraf mee te vallen. Eerder huiverde men bij de gedachte dat Europa door het afsluiten van het Russisch gas in de kou zou komen te zitten. Een belangrijke factor hierin was de bijzonder milde winter die voor minder vraag zorgde. Daarbij komt dat industrieën en consumenten hun vraag naar energie flink verminderd hebben. Een laatste factor bleek de onverwachte flexibiliteit van Europese landen om over te schakelen op LNG-gas in plaats van Russische import.

Veel economen vreesden ook dat de rentegevoeligheid de Amerikaanse economie parten zou spelen. Maar Amerikanen hebben de rentevaste periode van hun hypotheek in de laatste jaren behoorlijk verlengd. Dit betekent dat ze betrekkelijk weinig last hebben van de hogere rente. In China was de economische groei wel teleurstellend. Na de snelle omschakeling van het lockdownbeleid werd gerekend op een opleving van de Chinese economie, wat uiteindelijk tegenviel. Een belangrijke verklaring hiervoor is dat de Chinese consument geen coronaspaarpotje had, zoals in de Westerse wereld wel het geval was. Daarnaast heeft China nog steeds last van de naweeën van het leeglopen van de huizenbubbel. Op het hoogtepunt was de huizenbouw goed voor 16% van de totale Chinese economie.

Aandelenmarkten

Het aandelenjaar 2023 begon erg voortvarend. Aanvankelijk waren beleggers het jaar ingegaan met een sombere stemming, na het rampjaar 2022. Men was vooral bang voor de nakende recessie, die uiteindelijk bleek mee te vallen. Daarnaast waren beleggers enthousiast over de ontwikkeling op gebied van artificial intelligence (AI). Voorlopig lijken voornamelijk bedrijven als Nvidia daarvan te profiteren, door het leveren van supersnelle chips. Toch gingen alle zogenaamde Magnificent Seven² aandelen sterk omhoog. De Magnificent Seven index op Bloomberg steeg met 112%. Afgezien van Nvidia, waren de winsten van deze bedrijven niet zo spectaculair. Echter, deze bedrijven staan gemiddeld wel op 42 maal de verwachte winst gewaardeerd. Deze zeven bedrijven zijn samen goed voor maar liefst 17% van de totale MSCI World ACWI index en ruim 28% van de S&P 500. Emerging Markets bleven sterk achter. Dat kwam vooral door de teleurstellende ontwikkelingen in China. De economie bleef sterk achter bij de hoge verwachtingen. De consument was na de corona-lockdown niet bereid om flink geld uit te geven. Bovendien zorgt de implosie van de huizenbubbel voor een langdurige druk op de economie. Een aantal jaren geleden was China nog goed voor bijna 40% van de Emerging Markets. Nu is dat nog maar 25%. Over het algemeen was 2023 echter een goed jaar voor de wereldwijde aandelenmarkt.

Valuta's

De euro wordt gezien als een zwakke valuta, omdat de economie van de eurozone er relatief zwak bij ligt. Echter, de valutakoersen laten andere cijfers zien. De euro nam in 2023 4% in waarde toe versus de Amerikaanse dollar. Dit ondanks het toenemende renteververschil tussen Amerikaans en europapier, dat de dollar aantrekkelijker zou moeten maken. Ten opzichte van de Japanse yen werd de euro maar liefst 10% meer waard. Dat laatste komt vooral omdat de Japanse centrale bank voorlopig nog vasthoudt aan haar ruime monetaire beleid.

² De Magnificent Seven zijn de 7 grootste Amerikaanse techbedrijven die goed zijn voor een gewicht van zo'n 30% in de S&P 500. Op het moment van de publicatie van het jaarverslag bestaat de Magnificent Seven uit de aandelen Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft, Nvidia en Tesla.

Valutaverloop ten opzichte van de euro: ultimo 2022 tot en met ultimo 2023

Een stijgende lijn toont een stijging van de waarde van de betreffende valuta ten opzichte van de waarde van de euro. Bijvoorbeeld, de waarde van de Zwitserse frank steeg ten opzichte van de euro gedurende 2023.

Vooruitzichten

De 2023 consensus onder economen was een recessie in zowel de VS als Europa. Voor 2024 verwacht men een lichte recessie in Europa en een 'soft landing' in de VS. In het laatste kwartaal van 2023 is de rente extreem sterk gedaald. Zo'n sterke daling is nog niet eerder voorgekomen, zonder dat er sprake is van een crisis. Deze beweging lijkt ons dan ook overdreven en we zijn voor heel 2024 wat voorzichtig. Aandelen zijn relatief duur, wat vooral komt door de zware weging van de Magnificent Seven aandelen. Eind 2023 zijn beleggers erg positief gestemd. Meestal is dat niet het juiste tijdstip om in aandelen te beleggen. Het is erg tegenstrijdig om te zien dat de sterk gedaalde obligatierente aangeeft dat obligatiebeleggers somber zijn over de economie, terwijl de hoge verwachte winststijging aangeeft dat aandelenbeleggers juist erg positief zijn. Op het moment van publicatie van het jaarverslag zijn de loonkosten hoger dan de inflatie in zowel de VS als de Eurozone. In principe is dat juist slecht voor winsten.

1.8 ONTWIKKELINGEN RONDOM DUURZAAMHEID

Governance

Per eind 2023 is binnen Cardano de governance ten aanzien van duurzaamheidskwesties aangepast om beter aan te sluiten bij de nieuwe structuur van Cardano en teneinde de verantwoordelijkheden van de verschillende afdelingen en commissies duidelijker te onderscheiden. Vanwege de groepsbrede relevantie van duurzaamheidskwesties is een aantal commissies en taken nu op Cardano Group niveau geregeld. De governance is nu als volgt:

Binnen de directie van de Cardano Holding Limited (de moedermaatschappij van Cardano Group) is de CEO Cardano Investment verantwoordelijk voor duurzaamheid. Verschillende afdelingen en commissies hebben de verantwoordelijkheid om het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid te formuleren en ten uitvoer te brengen:

- De **Cardano Sustainability Group** (CSG) bestaat uit ongeveer 25 collega's van de verschillende groepsmaatschappijen. De leden van CSG zijn verantwoordelijk voor opzet, implementatie en monitoring van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid in de respectievelijke groepsentiteiten die zij vertegenwoordigen. Het

team voert de periodieke duurzaamheidsscreening van ondernemingen en instellingen uit, levert de portefeuillemanagers de benodigde informatie voor ESG-integratie, voert de 'active ownership' activiteiten in het kader van 'engagement' en de uitoefening van stemrechten uit. Verder ontwikkelt CSG nieuw beleid om te zorgen dat de aanpak in lijn blijft met toepasselijke regelgeving en waarbij duurzaamheidsrisico's en -kansen worden geïntegreerd in het beleid. CSG is verantwoordelijk voor de monitoring van duurzaamheids- en klimaatkenmerken en doelstellingen van het Fonds. Het team opereert op het Cardano groepsniveau en het hoofd van de afdeling rapporteert direct aan de CEO's van Cardano.

- Alle **beleggingsteams** van Cardano Group integreren duurzaamheid in hun beleggingsbeslissingsprocedures en werken nauw samen met het CSG team en de Investment Commissie Sustainability om de implementatie van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid voor hen te specificeren.
- De **Sustainability Policy Commissie** (SPC) stelt de strategie op het gebied van duurzaamheid voor de Cardano Group vast en besluit over het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder het duurzaamheidsraamwerk en andere onderdelen van het beleid. Het beleid dat door deze commissie wordt vastgesteld wordt, na goedkeuring door de directie, geïmplementeerd. In deze commissie hebben de volgende functies zitting: CEO Cardano Investment, vanuit CSG het hoofd van de Sustainability Group, het hoofd Sustainability UK, de Chief Sustainability Officer en het hoofd Beleid & Strategie, en verder de CIO Public Markets, de CIO Private Markets, de CCO Cardano NL en de Group CCO. Harry Hummels, hoogleraar Ethiek, Organisaties en Samenleving binnen de vakgroep Finance van de School of Business and Economics van Maastricht University heeft een adviserende rol. De directie van Cardano Holding Limited houdt toezicht op de SPC. De bijeenkomsten worden vier keer per jaar georganiseerd, en er is een optie voor een versnelde procedure in geval van spoed.
- De **Sustainability Categorisation Commissie** (SCC) besluit over de classificatie van uitgevende ondernemingen en instellingen binnen het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De commissie is verantwoordelijk voor de gedetailleerde methodologieën voor het vaststellen van ESG scores, categorisatie en uitsluitingen. De SCC besluit over de implementatie van (wijzigingen in) ESG scores. Eventuele verschillen van inzicht tussen het CSG team en de beleggingsteams over individuele ESG scores of de classificatie van een uitgevende onderneming of instelling kunnen naar deze commissie worden geëscaleerd. In deze commissie hebben de volgende functies zitting: vanuit CSG het hoofd Beleid & Strategie, het hoofd Stewardship, en het hoofd Research & Data, en verder de hoofden van Equities, Credits en Product Development van meerdere groepsmaatschappijen. De SPC houdt toezicht op de SCC. Tevens wordt een voorstel aan de SPC voorgelegd wanneer daar binnen de SCC geen overeenstemming over kan worden bereikt. De bijeenkomsten worden vier keer per jaar georganiseerd, en er is een optie voor een versnelde procedure in geval van spoed.
- De **Investment Commissie Sustainability** (ICS), onderdeel van de Cardano Group Investment Commissie (IC), is verantwoordelijk voor het implementeren van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en bijbehorende raamwerken in beleggingsstrategieën en -besluitvorming. In deze commissie hebben de volgende functies zitting: de CIO Public Markets en hoofd Sustainability UK als gezamenlijk voorzitters, het hoofd van CSG, de Group CIO en leden van de IC, bestaande uit de hoofden van beleggingsteams. De IC en SPC houden toezicht op de ICS. De commissie komt maandelijks bijeen.

De directies van Cardano Group en haar groepsmaatschappijen worden regelmatig op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en besluiten van de commissies. De directies worden ook periodiek geïnformeerd over de resultaten van de klimaatscenario-analyses en voortgang op het realiseren van de Cardano Duurzaamheidsdoelen door de fondsen. Voor de directies, portefeuillemanagers en medewerkers van het CSG team zijn KPI's afgesproken die zijn afgestemd op het realiseren en verhogen van de mate van duurzaamheid binnen de fondsen en het verder ontwikkelen van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De hoogte van de variabele beloningen is mede afhankelijk van het behalen van de duurzaamheids-KPI's.

Strategie

In [paragraaf 1.1](#) staat het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid beschreven en de wijze waarop Cardano aan dit beleid uitvoering geeft en de strategie die zij hanteert om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te bereiken. In 2023 is deze strategie op een aantal punten verfijnd.

Biodiversiteit

Als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid had Cardano reeds specifieke strategieën op het gebied van klimaat en water ontwikkeld. Dit beleid is in 2023 uitgebreid met een specifieke strategie op het gebied van biodiversiteit. Biodiversiteitsverlies is een urgente, wereldwijde uitdaging. Door het verlies van biodiversiteit, en ook nog met ongekende snelheid, wordt niet alleen de toekomst van vele organismen bedreigd, maar ook van

meerdere ecosysteemdiensten, waaronder voedselproductie, beschikbare waterbronnen, luchtkwaliteit, klimaatstabiliteit, en de veerkracht van ecosystemen waar mens en economieën afhankelijk van zijn. De impact van biodiversiteitsverlies creëert serieuze risico's voor ondernemingen en instellingen. Direct door middel van lagere productie en hogere kosten, en indirect door verstoring van de toeleveringsketens. Als gevolg hiervan zijn financiële instellingen aan meer risico blootgesteld, tenzij de ondernemingen en instellingen waarin zij beleggen deze aan biodiversiteit-gerelateerde risico's beter beperken.

In lijn met het Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework³, beoogt Cardano de trend van biodiversiteitsverlies om te keren en te werken naar een biodiversiteits-positieve situatie: naar herstel en regeneratie van ecosystemen, in plaats van afname en degradatie van ecosystemen. Om deze ambitie te bereiken zijn de Cardano Duurzaamheidsdoelen geformuleerd, kort gezegd: netto geen uitstoot van broeikasgassen uiterlijk in 2050, geen netto bijdrage aan ontbossing in 2030, waterneutraliteit in 2030, en afvalneutraliteit in 2050.

De strategie op het gebied van biodiversiteit ziet toe op alle oorzaken van biodiversiteitsverlies, op het verlagen van de druk op deze oorzaken alsook op het verlagen van het systemische- en afhankelijkheidsrisico's, en wordt er gekeken naar de impact op de reële wereld.

De volgende stappen worden gezet om de gewenste veranderingen te bewerkstelligen:

1. Verminderen systeemrisico's en bijdragen aan systemische oplossingen:
 - versterking van biodiversiteit door verhoogde investeringen in herstel, oplossingen gebaseerd op de natuur, regeneratieve landbouw, herbebossing, of programma's die de veerkracht van ecosystemen vergroten; en
 - aanmoedigen of initiëren van samenwerking om een omgeving te creëren waarin activiteiten die de biodiversiteit versterken worden aangemoedigd, terwijl die bijdragen aan het verlies van biodiversiteit worden ontmoedigd.
2. Verminderen risico's en creëren van kansen bij de ondernemingen en instellingen door engagement:
 - verminderen van directe negatieve impact op biodiversiteit. Bijvoorbeeld, door ondernemingen aan te moedigen om het gebruik van gevaarlijke chemicaliën te verminderen en in plaats daarvan schonere/meer efficiënte technologieën, schonere grondstoffen, duurzame landbouwpraktijken, of de richtlijnen van certificeringsschema's te volgen;
 - verminderen van indirecte negatieve impact op biodiversiteit in hun toeleveringsketens. Bijvoorbeeld, door ondernemingen aan te moedigen om biodiversiteits-gerelateerde impact van hun leveranciers en klanten mee te nemen in inkoop- en leveranciersbeleid, hun monitorsystemen en hun klachten- en herstelsystemen; en
 - verhogen van de veerkracht van het bedrijfsmodel. Bijvoorbeeld, door afhankelijkheid te verminderen van cruciale ecosysteemdiensten, voor te bereiden op verwachte toekomstige veranderingen door nieuwe investeringen en verbeterde planning, of de kennis over toekomstige veranderingen te vergroten. Via engagement worden ondernemingen aangemoedigd om te overwegen hoe afhankelijkheden van biodiversiteit hun bedrijfsmodellen, investeringsplannen en strategieën zullen beïnvloeden.
3. Verminderen van biodiversiteits-gerelateerde risico's en creëren van kansen in de investeringsoplossingen van Cardano:
 - desinvesteren uit ondernemingen en instellingen die aanzienlijke negatieve impact creëren of onvoldoende risicobeheerplannen hebben; en
 - selecteren van ondernemingen en instellingen met oplossingen die de biodiversiteit verbeteren, de efficiëntie van hulpbronnen bevorderen, gebruikmaken van op de natuur gebaseerde oplossingen en de impact verminderen.

Sustainable Finance Disclosure Regulation en EU Taxonomie

SFDR

De SFDR heeft als doel om transparantie te bieden over de mate van duurzaamheid van beleggingsoplossingen. Uit hoofde van vereisten van de SFDR dienen beheerders van beleggingsinstellingen met betrekking tot de onder beheer staande beleggingsinstellingen aan te geven in welke mate zij duurzaamheid integreren in hun beleid, mede aan de hand van een classificatie als artikel 6, 8 of 9 product. De classificatie van het Fonds is per 1 januari 2023 aangepast en staan verderop beschreven.

Per 1 januari 2023 zijn de technische reguleringsnormen ter aanvulling op de SFDR inwerking getreden. Daarbij zijn ook de technische reguleringsnormen bij de Taxonomieverordening meegenomen. Een wijziging van deze 'level 2' vereisten werd op 17 februari 2023 van kracht. Gedurende 2023 is over de vereisten nadere toelichting gegeven in de vorm van Q&A van de Europese Commissie en via toezichthouders. In lijn met deze regels en toelichting over de

³ Het Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework is besloten op de conventie over biodiversiteit in 2022. CBD/COP/DEC/15/4 19 December 2022. <https://www.cbd.int/conferences/2021-2022/cop-15/documents>

inhoud en presentatie van de informatie die op grond van de SFDR en de Taxonomieverordening moeten worden verschaft, is de precontractuele informatie bij het prospectus van het Fonds aangepast. Ook conform de 'level 2' vereisten aan de jaarverslagen, voor het eerst aan het jaarverslag over 2022, een bijlage met periodieke informatie toegevoegd. Verder is per 30 juni 2023 de eerste '[verklaring van belangrijkste ongunstige effecten](#)' op de website van Cardano gepubliceerd.

Het Fonds past het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid toe. Hierboven is beschreven op welke wijze Cardano ervoor zorgt dat alleen wordt geïnvesteerd in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen en die voldoen aan de praktijken van 'goed bestuur', en tevens specifiek voor duurzame beleggingen zoals bedoeld in de SFDR, geen ernstige afbreuk doen aan milieu- of sociale doelstellingen.

In lijn met de SFDR is de periodieke informatie te vinden in de [bijlage](#) bij dit jaarverslag. Hierin wordt de mate waarin voor het Fonds aan de ecologische of sociale kenmerken is voldaan, respectievelijk het algemene duurzaamheid gerelateerde effect van het Fonds aan de hand van relevante duurzaamheidsindicatoren, beschreven.

EU Taxonomie

Cardano hanteert voor het Fonds geen minimum ten aanzien van de mate waarin haar beleggingen met een ecologische doelstelling zijn afgestemd op de EU Taxonomie. In lijn met de transparantievereisten van de Taxonomieverordening is in de [bijlage](#) bij dit jaarverslag informatie opgenomen over hoe en in welke mate de onderliggende ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt economische activiteiten ondernemen die kunnen worden aangemerkt als 'ecologisch duurzaam' volgens de in artikel 3 van de Taxonomieverordening voorgeschreven criteria, en of activiteiten kunnen worden beschouwd als faciliterende- of transitieactiviteiten. Daarbij wordt opgemerkt dat gegevens over de mate waarin beleggingen volgens de Taxonomieverordening kunnen worden aangemerkt als 'ecologisch duurzaam' veelal nog niet voldoende beschikbaar zijn. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

Verfijning van het duurzaamheidsbeleid

Met ingang van 1 januari 2023 werd het duurzaamheidsbeleid van het Fonds verfijnd. Vervolgens heeft na de balansdatum een verdere verfijning van het duurzaamheidsbeleid plaatsgevonden per 1 januari 2024. Beide worden hieronder uiteengezet.

1 januari 2023

Met ingang van 1 januari 2023 werd het duurzaamheidsbeleid van het Fonds verfijnd, waarop het Fonds heeft geopteerd voor een zogenaamde SFDR 'artikel 8' classificatie (het promoten van ecologische en sociale kenmerken) in plaats van een SFDR 'artikel 9' classificatie (duurzame beleggingen tot doel hebben). Gelijktijdig werden voor het Fonds doelstellingen geïntroduceerd voor het percentage aan te houden duurzame beleggingen binnen het Fonds, om nader te duiden dat het Fonds over een hoog duurzaamheidsgehalte beschikt. Daarin is een belangrijke rol weggelegd voor de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties ('Sustainable Development Goals' of 'SDG's').

Achtergrond aanpassing SFDR fondsclassificatie van artikel 9 naar artikel 8

In maart 2021 zijn de zogenaamde 'level 1' vereisten in werking getreden die gelden vanuit SFDR, vooruitlopend op het van toepassing worden van 'level 2' vereisten per 1 januari 2023. De 'level 1' vereisten kunnen worden beschouwd als een algemeen normenkader met hoofdzakelijk open normen. Om de uitvoering van het algemene normenkader mogelijk te maken, zijn vervolgens op 'level 2' de open normen nader uitgewerkt in zogenaamde

technische standaarden. De technische standaarden met betrekking tot SFDR zijn 6 april 2022 aangenomen. Ondanks de nadere uitwerking van 'level 1' diende reeds in maart 2021, op basis van de toen geldende open normen, een keuze te worden gemaakt voor een classificatie van het Fonds.

Omdat Cardano gebruik maakt van duidelijke en meetbare duurzaamheidsdoelstellingen in al haar fondsen en mede op basis daarvan haar beleggingen selecteert, is in maart 2021 geopteerd voor classificatie van het Fonds als artikel 9 fonds. Cardano voert dienaangaande een sterk op duurzaamheid georiënteerd beleggingsbeleid, met gebruikmaking van duidelijke duurzaamheidsdoelstellingen, -criteria en -randvoorwaarden (het 'Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid').

Gedurende 2022 is in de vorm van Q&A van de Europese Commissie en via toezichthouders nadere informatie bekend geworden over de 'level 2' vereisten zoals die uit hoofde van SFDR vanaf 1 januari 2023 van kracht werden. Deze 'level 2' vereisten zijn door Cardano zodanig geïnterpreteerd dat alle beleggingen van artikel 9 fondsen dienen te classificeren als 'duurzame belegging', zoals bedoeld in de SFDR. Duurzame beleggingen dienen derhalve nu reeds een bijdrage te leveren aan ten minste één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Hiermee rekening houdend achtte Cardano een artikel 9 classificatie voor het Fonds niet langer passend, waar het haar bestaande duurzame beleggingsbeleid op basis van de hierna toegelichte inclusiviteit wenste te handhaven. Daarom heeft Cardano voor het Fonds de classificatie aangepast van artikel 9 naar artikel 8.

Beleggen op basis van inclusiviteit

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid kan getypeerd worden als inclusief, in de zin dat voor het Fonds ook in bepaalde mate belegd wordt in ondernemingen en instellingen die in staat en bereid zijn om op afzienbare termijn duurzaam te opereren, zonder dat deze ondernemingen en instellingen momenteel al aantoonbaar duurzaam opereren. Cardano belegt met het Fonds op basis van inclusiviteit vanuit de overtuiging dat het beleggen in en het onderhouden van de dialoog met ondernemingen en instellingen die in staat en bereid zijn om een transitie naar duurzaamheid te maken sterk kan bijdragen aan het realiseren van de Cardano Duurzaamheidsdoelen zoals die gelden voor het Fonds.

Introductie definitie en doelstellingen Duurzame Beleggingen

Per 1 januari 2023 heeft Cardano een definitie geïntroduceerd voor zogeheten Duurzame Beleggingen, welke in belangrijke mate worden gebaseerd op het al dan niet bijdragen aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Voor een nadere toelichting over de Cardano Duurzaamheidsdoelen wordt verwezen naar [paragraaf 1.1](#).

In het licht van de uitgangspunten van de SFDR werden financiële instrumenten van ondernemingen en instellingen in dit kader als Duurzame Belegging aangemerkt indien zij nu reeds in zekere mate duurzaam opereren en als zodanig een positieve bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, geen afbreuk doen aan andere duurzaamheidsdoelstellingen ('do no significant harm') en praktijken op het gebied van goed bestuur volgen.

Op basis van de volgende criteria werd door Cardano vastgesteld in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling in voldoende mate een positieve bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, waarbij gebruik gemaakt wordt van gegevens van onafhankelijke bronnen en dataleveranciers:

- Een onderneming of instelling behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de SDG's, waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's.

De definitie of een investering een bijdrage levert aan een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen is zo opgezet dat een investering die in lijn is met de EU-Taxonomie ook een bijdrage levert aan ten minste één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Het omgekeerde hoeft niet te gelden.

Ten aanzien van praktijken op het gebied van goed bestuur en 'do no significant harm' werden ondernemingen en instellingen beoordeeld of zij voldeden aan minimum duurzaamheidseisen op het gebied van klimaat, water, land, chemische emissies, sociaal kapitaal, en menselijk kapitaal.

Cardano beoogde daarbij om, rekening houdend met het rendement-/risicoprofiel van het Fonds, met een artikel 8 classificatie, een zo hoog mogelijk percentage aan Duurzame Beleggingen aan te houden, waarvoor een minimumpercentage van 50% gold. Voor het in 2023 gerealiseerde percentage wordt verwezen naar de [paragraaf indicatoren en doelstellingen hieronder en naar de bijlage](#).

Door het helder definiëren van Duurzame Beleggingen en doelstellingen, beoogt Cardano ten behoeve van beleggers het inzicht in het duurzame profiel van het Fonds alsmede in de duurzaamheidsambities verder te verhogen.

Het voornemen bestond om de door Cardano geïntroduceerde definitie voor Duurzame Beleggingen gedurende 2023 te evalueren en aan te scherpen indien aanpassingen in duurzaamheidsbeleid of een wijziging/verduidelijking in wet- en regelgeving daar aanleiding toe gaf.

Aanpassing duurzaamheidsraamwerk

Een laatste verfijning betreffende het duurzaamheidsbeleid betrof de aanpassing van het duurzaamheidsraamwerk. Binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid werd gebruik gemaakt van een zogeheten duurzaamheidsraamwerk, waarbij ondernemingen en instellingen vanuit duurzaamheidsoogpunt werden ingedeeld naar de categorieën 'positieve impact', 'adaptief', 'risicovol', 'niet-adaptief' of 'onacceptabel gedrag'. De laatstgenoemde categorie is vanaf 1 januari 2023 nader gespecificeerd naar de categorieën 'schadelijk' en 'overtreding internationale standaarden'. De aanpassing vond plaats met het oog op het willen kunnen differentiëren in het internationale aanbod van beleggingsproposities. De wijziging heeft verder geen consequenties voor het Fonds, aangezien door het Fonds niet in ondernemingen en instellingen uit desbetreffende categorieën wordt belegd.

1 januari 2024

Met ingang van 1 januari 2024 is het duurzaamheidsbeleid op onderstaande onderdelen aangescherpt:

Aanpassing duurzaamheidsraamwerk

Vanaf 1 januari 2024 wordt in het prospectus het onderscheid tussen beleggingen die als 'duurzaam' classificeren en beleggingen die als 'adaptief' classificeren nader geëxpliciteerd. Beleggingen mogen als 'duurzaam' worden geclassificeerd, indien zij voldoen aan de door Cardano gehanteerde definitie van een Duurzame Belegging, in lijn met de vereisten van de SFDR.

Aanscherping Criteria Duurzame Belegging

Zoals hierboven uiteen is gezet, is per 1 januari 2023 in de fondsvoorwaarden opgenomen welke criteria Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging. Na evaluatie door Cardano zijn deze criteria per 1 januari 2024 uitgebreid en aangescherpt. Vanaf die datum moet een belegging in een (financieel instrument van een) onderneming of instelling voldoen aan onderstaande criteria:

a. een onderneming of instelling dient praktijken op het gebied van goed bestuur toe te passen, waar in dit kader door Cardano wordt getoetst dat een onderneming of instelling zich houdt aan:

- de 'UN Guiding Principles on Business and Human Rights';
- de 'OECD Multinational Enterprise Guidelines';
- de arbeidsrechten van de 'International Labor Organisation'; en
- de principes van de 'UN Global Compact';

b. een onderneming of instelling dient geen afbreuk te doen aan sociale of milieudoelstellingen, uitgaande van het basisprincipe 'do no significant harm' en 'principle adverse indicators' zoals geformuleerd onder de SFDR. Hiertoe wordt door Cardano getoetst op de volgende criteria:

- een onderneming of instelling dient niet betrokken te zijn bij ernstige controverses;
- een onderneming of instelling, voor zover deze actief is in zogenaamde 'hoog-risico sectoren' volgens de EU Paris Aligned Benchmark Regulation, dient niet te zijn uitgesloten van een zogenaamde Paris Aligned Benchmark dan wel op het gebied van klimaatmanagement te beschikken over goed en geloofwaardig transitie management en/ of een geloofwaardig klimaatdoel te hebben geformuleerd;
- een onderneming of instelling dient, voor zover deze actief is in 'hoog-risico activiteiten' of 'hoogrisico regio's' met betrekking tot water, land, afval en chemische emissies, over adequaat risicomanagement op dit gebied te beschikken;
- een onderneming of instelling dient geen afbreuk te doen aan één van de 17 SDG's; en
- een onderneming of instelling dient sociale risico's dusdanig te beheersen dat een onderneming of instelling geen afbreuk doet aan de sociale doelstellingen, zoals gemeten aan de hand van indicatoren op het gebied van onder andere mensen- en arbeidsrechten, gelijkheid, toegankelijkheid tot basisdiensten, een eerlijke maatschappij, relaties met lokale gemeenschappen en bedrijfsethiek; en

c. een onderneming of instelling dient een positieve bijdrage te leveren aan het bereiken van ten minste één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen en/of aan ten minste één van de SDG's.

In vergelijking met de in 2023 gehanteerde criteria voor een Duurzame Belegging, zijn de nieuwe criteria strikter in de controle op het basisprincipe van 'do no significant harm'. Dit door strengere criteria te hanteren voor het beheer van risico's op het gebied van klimaat, water, land, chemische emissies en duurzaamheidscontroverses. Tevens zal worden gecontroleerd dat een onderneming of instelling aan geen enkele SDG een negatieve bijdrage levert. Voor het overige worden vergelijkbare eisen gesteld aan de bijdrage die een onderneming of instelling moet leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen of SDG's, waarbij de meetmethodiek hiervoor enigszins wordt aangepast.

Aanpassing Minimum Percentage Duurzame Beleggingen

In het licht van de aanscherping van de criteria voor een Duurzame Belegging is het aan te houden minimum percentage aan Duurzame Beleggingen voor het Fonds met een artikel 8 SFDR classificatie aangepast van 50% naar 30%. Deze wijziging vond plaats zodat Cardano kon blijven vasthouden aan haar beleid en filosofie om zowel te kunnen beleggen in ondernemingen en instellingen die al duurzaam waren, als in ondernemingen en instellingen die bereid en in staat zijn de transitie naar duurzaam beleid en duurzame processen te maken.

Vervallen Referentie naar ESG-score Benchmark

Binnen het duurzaamheidsbeleid van het Fonds werd gebruik gemaakt van zogenaamde ESG-scores, waarbij deze in bepaalde situaties werden gebruikt om verschillen met de niet-duurzame benchmark te duiden. Terwijl Cardano veel waarde zag in gebruikmaking van ESG-scores om de Cardano Duurzaamheidsdoelen realiseren, achtte Cardano de vergelijking met ESG-scores met die van een niet-duurzame benchmark in het licht van voortschrijdende wet- en regelgeving niet langer passend. Dit omdat de benchmark van het Fonds een niet-duurzame benchmark betrof en uitsluitend bedoeld was als referentiebenchmark voor de financiële performance. De referenties naar ESG-scores van de benchmark kwamen derhalve per 1 januari 2024 te vervallen, ermee rekening houdend dat prestaties van ondernemingen en instellingen op het gebied van duurzaamheid dan wel het bewegen naar de Cardano Duurzaamheidsdoelen ook via andere criteria werden gemeten.

Voor een nadere toelichting bij de wijzigingen die in deze paragraaf zijn opgenomen wordt verwezen naar de website van Cardano.

Risicobeheer

Cardano is ervan overtuigd dat de integratie van duurzaamheidsaspecten en -risico's in het beleggingsbeleid leidt tot betere risico-rendementsprofielen van het Fonds. Bij de beoordeling van individuele ondernemingen en instellingen als onderdeel van het Cardano duurzaamheidsraamwerk zoals eerder beschreven in [paragraaf 1.1](#), kijkt Cardano nadrukkelijk naar de mogelijke duurzaamheidsrisico's die met de verschillende duurzaamheidsthema's samenhangen en hoe ondernemingen en instellingen deze risico's mitigeren.

Naast duurzaamheidsrisico's met betrekking tot individuele ondernemingen en instellingen of sectoren, houdt Cardano ook rekening met duurzaamheidsrisico's die kunnen spelen in specifieke landen of regio's, zoals toenemende blootstelling aan natuurrampen (onder andere door klimaatverandering) of maatschappelijke onrust. Door rekening te houden met duurzaamheidsrisico's en -kansen, ontstaat er een bredere kijk op de ondernemingen en instellingen waarin Cardano belegt en wordt de besluitvorming daaromtrent verbeterd, wat uiteindelijk kan leiden tot selectie van ondernemingen en instellingen met lagere neerwaartse risico's en betere rendementen.

Ondernemingen en instellingen kunnen ook risico lopen door betrokkenheid bij controversiële thema's en praktijken. Over het algemeen leidt een verminderde betrokkenheid bij controversiële thema's en praktijken voor ondernemingen en instellingen tot minder marktrisico's en lagere kapitaalkosten. Lagere kapitaalkosten gaan doorgaans gepaard met een hogere waardering van beleggingen en/ of meer rendementspotentieel.

Cardano hanteert verscheidene instrumenten om duurzaamheidsrisico's te mitigeren in haar portefeuilles. Door middel van engagement en stemgedrag op aandeelhoudersvergaderingen spoort Cardano ondernemingen en instellingen aan om de gesignaleerde duurzaamheidsrisico's te analyseren en beheersen. Daarnaast worden via het uitsluitingenbeleid ondernemingen en instellingen uitgesloten van belegging indien hun duurzaamheidsrisico's als te hoog worden beoordeeld. Onderstaande secties beschrijven hoe Cardano in 2023 deze instrumenten heeft ingezet om de duurzaamheidsrisico's te beheersen.

Toepassing van engagement

Cardano gebruikt haar engagementactiviteiten om ondernemingen en instellingen te stimuleren hun duurzaamheidsrisico's en -kansen inzichtelijk te maken en daarop te acteren. Op deze manier zetten de ondernemingen en instellingen stappen in de juiste richting voor een duurzame transitie. Engagement betekent met een onderneming of instelling de dialoog aangaan om verandering teweeg te brengen. De gesprekken zijn afgestemd op de unieke context van iedere onderneming of instelling, waarbij Cardano focust op collectieve engagements en lange-termijn dialogen met als doel real-world impact en systemische verandering te realiseren. In 2023 heeft Cardano individueel engagement en collectief engagement gevoerd met 469 ondernemingen en instellingen.

In het bijzonder zijn op de volgende risicothema's gedurende 2023 engagement gevoerd:

Klimaat en biodiversiteit

Het in 2020 gestarte Satellite-based engagement om netto-nul ontbossing bereiken, is in 2023 voortgezet. Het doel van het initiatief is bedrijven aan te moedigen om duurzame toeleveringsketens zonder ontbossing te realiseren. Bij het initiatief zijn verschillende investeerders aangesloten. Dankzij de gegevens en analyses van Satelligence kan de investeerdersgroep verlies aan vegetatie en bosbedekking, veroorzaakt door uitbreiding van palmolieplantages of andere incidenten gerelateerd aan de productie van palmolie, detecteren en kwantificeren. De engagementdoelstellingen zijn voor elk bedrijf bepaald op basis van a) waar het zich in de toeleveringsketen bevindt – producent, handelaar, verpakte consumentengoederen of detailhandelaar; en b) hoever het bedrijf is met de implementatie van haar ontbossingsbeleid en het behalen van haar net-zero doelstellingen.

De investeerdersgroep blijft informatie ontvangen van de bedrijven over hoe ze ontbossingsincidenten gelinkt aan hun leveranciers aanpakken. Daarnaast zijn de gesprekken geëvolueerd naar meer oplossingsgerichte discussies. Deze discussies gaan onder andere over regeneratieve landbouwtechnieken, opschaling van landschapsprogramma's, het aanpakken van inherente risico's in de toeleveringsketen van rundvlees door doelen te stellen voor het vergroten van het plantaardige aanbod, en doelstellingen voor het vastleggen van financiering voor projecten met een positief effect op de biodiversiteit van bossen.

De overeenkomst met Satelligence voor het ontvangen van satellietgegevens is beëindigd, maar de investeerdersgroep onderzoekt nu of het aanvullende rapporten kan verkrijgen die nog meer inzicht geven in ontbossingsrisico's en inzichten geven over een extra grondstof, zoals soja. De groep onderzoekt deze mogelijkheid omdat, hoewel de ontbossing veroorzaakt door palmolie in Indonesië ('s werelds grootste producent) afneemt⁴, dit niet geldt voor andere landen. Daarnaast blijven andere grondstoffen, zoals soja en rundvlees, problematisch en niet traceerbaar. In de toekomst zal de groep zich blijven inzetten voor onderwerpen als:

- Het bijdragen aan positieve impact op bos en natuur.
- Investeren in regeneratieve landbouwtechnieken en deze opschalen in de hele toeleveringsketen. Deze methoden zijn de sleutel tot het opbouwen van duurzame toeleveringsketens. Investerings hierin zullen hun vruchten afwerpen door operationele efficiëntie op lange termijn en gezondere teeltomgevingen die stabiele lange-termijn opbrengsten opleveren.
- Bewijs leveren dat herstelinspanningen succesvol zijn.
- Verbetering van de traceerbaarheid in de toeleveringsketens van soja en rundvlees.
- Samenwerken met kleine boeren om de oorzaak van ontbossing aan te pakken.
- De gezamenlijke inspanningen van bedrijven met overheden en branchegroepen.

Leefbaar loon in de kledingsector

Cardano erkent het belang van bedrijven die het mogelijk maken om een leefbaar loon te bieden in de hele waardeketen. Dit is specifiek van belang in sectoren waar de productie van goederen veelal plaatsvindt in landen waar wettelijke minimumlonen niet bestaan of te laag zijn om in de basisbehoeften te voorzien. Cardano maakt daarom deel uit van het Platform for Living Wage Financials (PLWF), een groep financiële instellingen die bedrijven aansporen te zorgen voor een leefbaar loon in hun wereldwijde toeleveringsketens. Deze samenwerking rangschikt bedrijven aan de hand van een beoordelingsmethodologie, die is gebaseerd op de UN Guiding Principles on Business and Human Rights.

In 2023 kunnen onderstaande updates worden uitgelicht:

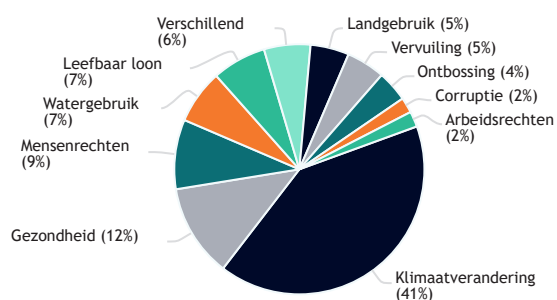
⁴ <https://nusantara-atlas.org/palm-oil-deforestation-in-indonesia-levels-off-in-2022/>

- De algemene bevindingen voor de kledingindustrie werkgroep van het platform zijn te zien in onderstaande tabel.
- Cardano leidt de engagements met twee bedrijven in de kleding- en schoenensector: Fast Retailing en Gildan. De bedrijven werden beoordeeld en er werd een engagement call gehouden. Sinds vorig jaar hebben beide bedrijven vooruitgang geboekt en hun score verbeterd.
- Cardano nam deel aan een pilot om verder in de toeleveringsketen engagements te starten en ondersteunde een brief aan een in China gevestigde leverancier met een oproep tot meer transparantie rondom hoe zij met kledingmerken werken op het gebied van leefbaar loon. Naar aanleiding hiervan hebben we in Q4 2023 een eerste engagementgesprek gevoerd. Dit bedrijf scoort momenteel slecht in de laatste Corporate Human Rights Benchmark en we zetten de dialoog voort om vooruitgang te stimuleren.
- Ten slotte ondertekende het PLWF een brief aan de International Labour Organization (ILO) waarin wordt opgeroepen tot versnelling van haar werkzaamheden op het gebied van leefbaar loon en leefbaar inkomen. De brief, gecoördineerd door de NGO IDH, vraagt de ILO om te helpen bij het harmoniseren van een wereldwijde geaccepteerde definitie en benchmark van leefbaar loon en leefbaar inkomen.

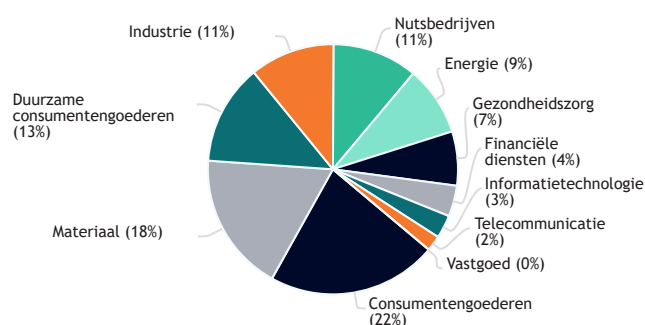
BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN	WAT IS ER NODIG VOOR 2024
<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijven voeren hun inspanningen op om de impact van het niet betalen van leefbare lonen te beoordelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is meer openheid nodig over de werkelijke verschillen in leefbaar loon in directe activiteiten en toeleveringsketens
<ul style="list-style-type: none"> • 50% van de bedrijven leverde bewijs over verantwoorde inkooppraktijken 	<ul style="list-style-type: none"> • Meer context over hoe verantwoorde inkooppraktijken zijn geïmplementeerd
<ul style="list-style-type: none"> • Remediering is nog steeds een kerngebied voor verbetering 	<ul style="list-style-type: none"> • Bewijs dat klachten worden gemonitord en openbaarmaking van klachtencategorieën
<ul style="list-style-type: none"> • Beperkt bewijs van inspanningen om de effectiviteit van strategieën voor leefbare lonen te monitoren 	<ul style="list-style-type: none"> • Informatieverschaffing over kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren die worden gebruikt om de loonkloof te dichten.
<ul style="list-style-type: none"> • Een gebrek aan nadruk op het belang van vakbondsdialoog op leveranciersniveau 	<ul style="list-style-type: none"> • Het verstrekken van betere informatie door bedrijven over hoe hun samenwerking met vakbonden leidt tot verbetering in het betalen van leefbaar loon

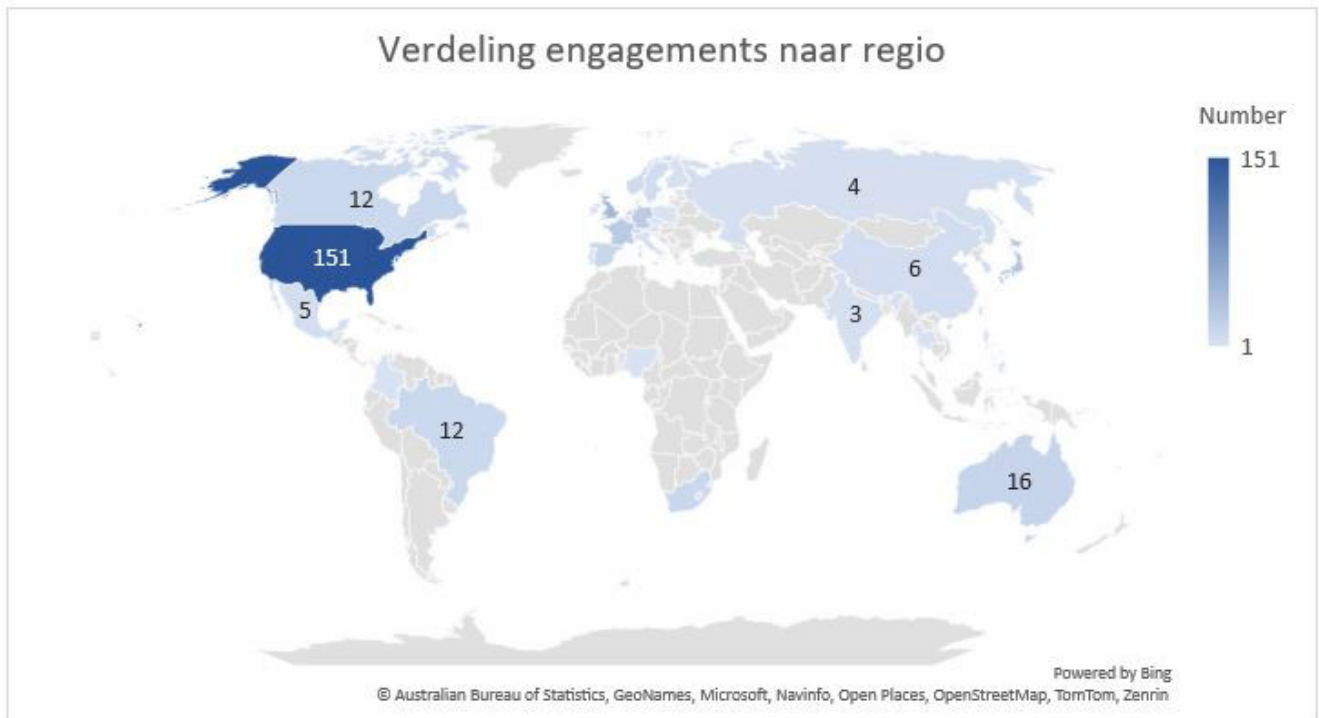
De volgende grafieken geven inzicht in de engagements voor het totaal van alle Cardano-fondsen verdeeld naar regio, sector, thema en mijlpaal. Meer gedetailleerde resultaten van de engagements worden beschreven in de kwartaalrapportages die worden gepubliceerd op de [website](#) van Cardano.

VERDELING ENGAGEMENTS PER ESG THEMA

VERDELING ENGAGEMENTS NAAR SECTOR

Verdeling engagements naar mijlpaal

De voortgang van engagements uitgevoerd door Cardano of engagement die in opdracht van Cardano door een derde partij worden uitgevoerd wordt bijgehouden via een mijlpalensysteem. Voor engagements waar Cardano aansluit bij collectieve initiatieven wordt het mijlpalensysteem niet altijd toegepast.

Cardano hanteert een mijlpalensysteem om de voortgang van engagements bij te houden en daarover te rapporteren. Onderstaande schema biedt inzicht in de verschillende milestones die worden gehanteerd.

Aandeelhoudersvergaderingen

Cardano heeft het recht om te stemmen op jaarlijkse Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders (AvA's) of Buitengewone Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders van ondernemingen waarin wordt belegd. Cardano gebruikt het stemrecht om ondernemingen aan te sporen om duurzamer te werk te gaan. Dat kan door te stemmen op voorstellen van het bestuur, op voorstellen van andere aandeelhouders, of door zelf voorstellen op de agenda van een vergadering te zetten. Cardano streeft er daarbij naar om te stemmen op alle mogelijke AvA's van de in haar beleggingsportefeuilles opgenomen ondernemingen. Daarnaast is de doelstelling om over alle voorgestelde besluiten (van zowel aandeelhouders als het bestuur) te stemmen.

Cardano heeft beginselen van het 'International Corporate Governance Network' (ICGN) geadopteerd als overkoepelende richtlijnen voor goed bestuur. De ICGN-beginselen worden internationaal erkend als 'best practices' en weerspiegelen en onderschrijven de OESO 'Principles of Corporate Governance'. Op basis van deze richtlijnen heeft Cardano een algemeen stembeleid ontwikkeld voor typische onderwerpen op de agenda van de aandeelhoudersvergaderingen. Aangezien aandeelhoudersvoorstellen zich niet alleen richten op governance-

onderwerpen, maar ook op sociale, milieu- en ethische kwesties, zijn ook de specifieke thema's uit het duurzaamheidsbeleid van Cardano in het stembeleid opgenomen.

Noord-Amerika

Ondanks een algemene markttrend van lagere steun van aandeelhouders voor aandeelhouders resoluties, bleef Cardano proxy-stemmen gebruiken als middel om de lange-termijn aandeelhouderswaarde te vergroten, met 67% van de aandeelhoudersresoluties gesteund in 2023.

- Klimaat was opnieuw een belangrijk thema voor aandeelhoudersresoluties in 2023, en Cardano heeft dergelijke resoluties gesteund bijvoorbeeld bij:
 - United Parcel Service (UPS): een resolutie waarin het bedrijf wordt gevraagd onafhankelijk geverifieerde, wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen voor het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen vast te stellen, en een resolutie waarin het bedrijf wordt gevraagd een rapport op te stellen over de planning van de klimaattransitie.
 - JPMorgan Chase & Co hebben we drie klimaatgerelateerde resoluties gesteund, één over het uifaseren van fossiele brandstoffen, één over een rapport over de planning van de klimaattransitie en één waarin wordt gevraagd om absolute doelstellingen voor het verminderen van broeikasgassen.
 - Aandeelhoudersresoluties waarin wordt gevraagd om doelstellingen voor het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen werden ook gesteund bij andere bedrijven, zoals Comcast Corporation, The Mosaic Company, en Bank of America Corporation.
- Diversiteit en inclusie: Tijdens de AvA van Nike in september hebben we een resolutie gesteund waarin het bedrijf wordt verzocht om te rapporteren over de mediane loonkloven op basis van ras en geslacht. Hoewel Nike een aantal beleidslijnen en procedures met betrekking tot gelijkheid heeft, waren we van mening dat het extra rapportageniveau dat door de voorstander wordt gevraagd, de bestaande inspanningen van Nike op het gebied van diversiteit en inclusie zou versterken, en daarmee de potentiële reputatie-, regelgevings-, juridische- en operationele risico's in verband met het onderwerp zouden worden beperkt.
- Het onderwerp antimicrobiële resistentie (AMR) was onderdeel van een aandeelhoudersresolutie bij Hormel Foods Corp. De resolutie verzocht het bedrijf om een beleid te implementeren dat voldoet aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie voor het gebruik van medisch belangrijke antimicrobiële stoffen bij voedselproducerende dieren in de gehele toeleveringsketens van het bedrijf. Hoewel het bedrijf toezeggingen heeft gedaan om het gebruik van antibiotica te verminderen, hebben deze alleen betrekking op de eigen boerderijen. Gezien het belang van AMR als een wereldwijde bedreiging voor gezondheid en ontwikkeling, is het essentieel om deze toezegging uit te breiden naar de hele toeleveringsketen, en daarom heeft Cardano de resolutie gesteund.
- Met betrekking tot de rechten van werknemers trachtten aandeelhoudersresoluties tegemoet te komen aan zorgen die verband houden met de vrijheid van vereniging. Bedrijven die dit recht niet respecteren, lopen reputatie- en juridische risico's. Ze kunnen ook te maken krijgen met hogere wervings- en opleidingskosten als gevolg van een hoger personeelsverloop. Vanwege aanhoudende controverses over dit onderwerp bij Amazon, heeft Cardano een resolutie mede ingediend waarin wordt gevraagd om een externe beoordeling van de naleving door het bedrijf van haar verklaring inzake de inzet voor de vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandelingen van werknemers. De resolutie kreeg steun van 35% van de aandeelhouders. Cardano heeft ook voor een soortgelijke resolutie gestemd bij CVS Health Corporation.

Hoewel Cardano veel aandeelhoudersresoluties heeft gesteund, hebben we kritisch gekeken naar alle stembiljetten en hebben we tegen het toenemende aantal resoluties gestemd die zijn ingediend door tegenstanders van ESG. Deze tegenstanders dienen resoluties in die op het eerste gezicht ESG-onderwerpen behandelen, maar hun eigenlijke doel is om te betogen dat de integratie van ESG schadelijk is voor het bedrijf. Bijvoorbeeld, het National Center for Public Policy Research, een zelfbenoemde conservatieve denktank in de Verenigde Staten, verzocht dat Apple een audit uitvoert om de impact van het bedrijf op burgerrechten en non-discriminatie te beoordelen. Het argument is dat het DEI-beleid dat door het bedrijf is geïmplementeerd, discriminerend is tegen "niet-diverse" werknemers. Cardano heeft tegen dergelijke resoluties gestemd, omdat wij van mening zijn dat de integratie van materiële ESG-onderwerpen, waaronder DEI, gunstig is voor de lange-termijn waardecreatie voor aandeelhouders en essentieel is voor de ecologische en sociale transitie. De kwaliteit van de voorstander en het doel van het besluit waren ook redenen om tegen 3 van de 9 aandeelhoudersresoluties op de AvA van Microsoft en tegen 2 aandeelhoudersresoluties op de agenda van Procter & Gamble te stemmen.

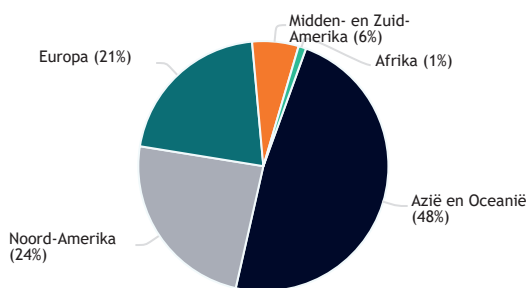
Ons escalatieproces (waarbij we doorgaans tegen een bestuursvoorstel stemmen vanwege een gebrek aan vooruitgang in engagement) werd toegepast in 2023 bij drankenbedrijf PepsiCo. Het bedrijf maakt deel uit van Cardano's 'Satellite-based engagement towards zero deforestation'-programma. Sinds een gesprek in 2022 werd er geen vervolgdialoog gepland ondanks verschillende pogingen. Gezien het gebrek aan respons op de

engagementpogingen in het afgelopen jaar en het ontbreken van een proactief monitoringsysteem om toezicht te houden op ontbossingsincidenten, heeft Cardano besloten om tegen de herverkiezing van de bestuursleden van de Sustainability Diversity and Public Policy Committee te stemmen, omdat er strenger toezicht wordt verwacht. Een e-mail werd naar het bedrijf gestuurd waarin de beslissing werd uitgelegd en waarin werd gevraagd om de engagement discussie opnieuw te beginnen.

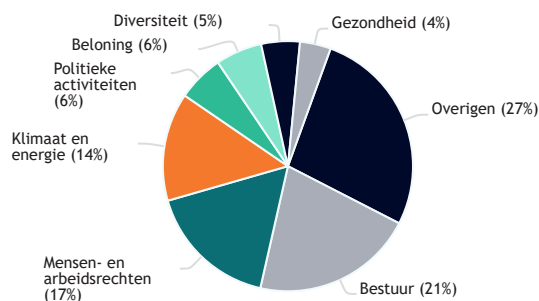
Fonds	CARDANO ESG TRANSITION ENHANCED INDEX EQUITY NORTH AMERICA (I)
Aantal vergaderingen waar is gestemd	576
Stemmen voor het bestuur	33
Stemmen tegen het bestuur	543
Totaal aantal voorstellen	7.628
Stemmen voor	6.277
Stemmen tegen	1.326
Stemonthoudingen	25
Totaal aantal bestuursvoorstellen	7.206
Stemmen voor	5.971
Stemmen tegen	1.216
Stemonthoudingen	19
Totaal aantal aandeelhoudersvoorstellen	422
Stemmen voor	306
Stemmen tegen	110
Stemonthoudingen	6

De volgende grafieken geven inzicht in de verdeling van uitgebrachte stemmen per regio, de bestuursvoorstellen waar Cardano voor het totaal van alle Cardano-fondsen tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen.

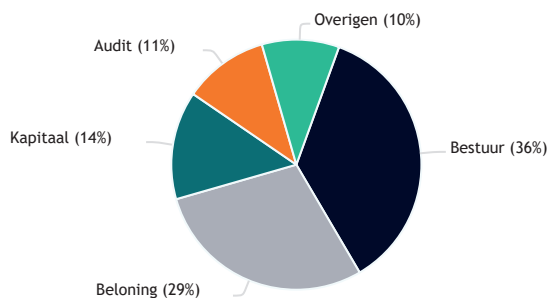
STEMMEN VERDELING NAAR REGIO

GESTEUNDE AANDEELHOUDERSVOORSTELLEN PER ONDERWERP

STEMMEN TEGEN BESTUURSVORSTELLEN

Uitsluitingen

In 2023 is het totale aantal ondernemingen en instellingen dat is uitgesloten wegens het overtreden van internationale normen en/of de betrokkenheid bij schadelijke producten verder toegenomen. In totaal zijn 90 nieuwe ondernemingen en instellingen uitgesloten en zijn 4 ondernemingen en instellingen weer opnieuw opgenomen in het belegbare universum van de meeste van de Cardano-fondsen. Met betrekking tot het landenbeleid en de uitvoering hiervan hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in het belegbare universum.

In 2023 is het totale aantal ondernemingen en instellingen dat door Cardano is uitgesloten omdat deze niet-adaptief zijn, ook verder toegenomen. De meerderheid van de nieuwe uitsluitingen waren gebaseerd op hoge niveaus van CO₂-uitstoot, hetzij vanuit CO₂-uitstoot veroorzaakt door eigen activiteiten (scope 1), indirecte emissies door ingekochte energie (scope 2) of vanwege de hoge CO₂-intensiteit van de producten die zij verkopen (scope 3).

Aangezien scope 1 en 2 emissies doorgaans gerapporteerd zijn en scope 3 emissies geschat door de data provider, wordt voor de totale uitstoot doorgaans scope 1 en 2 bij elkaar opgeteld, en wordt scope 3 apart gerapporteerd. Over het algemeen worden klimaatdoelen gemaakt voor scope 1 en 2 aan de ene kant en scope 3 aan de andere kant omdat een onderneming direct invloed kan uitoefenen op haar scope 1 en 2 emissies, maar niet op haar scope 3 emissies. Het hoge aantal uitsluitingen weerspiegelt het feit dat de transitie naar een koolstofarme samenleving zich snel materialiseert.

Tot slot hebben veranderingen plaatsgevonden in de ondernemingen en instellingen die Cardano als risicovol ziet. Er zijn nieuwe ondernemingen en instellingen gelabeld als risicovol terwijl andere ondernemingen juist terug zijn toegevoegd aan het belegbaar universum. Een voorbeeld van een onderneming die weer belegbaar is, is farmaceut Pfizer. De onderneming was niet belegbaar voor de Cardano-fondsen vanwege gebrekkig duurzaamheidsbeleid en betrokkenheid bij verschillende controverses. De laatste jaren heeft de onderneming echter nieuwe standaarden ontwikkeld op de voor de onderneming meest relevante materiële duurzaamheidsthema's, waaronder productkwaliteit en – veiligheid, milieu management, en toegang tot gezondheidszorg. Het bedrijf heeft proactief samengewerkt met de autoriteiten en wereldwijde gezondheidsorganisaties om tot een oplossing voor de controverses te komen. Daarnaast heeft het de geleerde lessen toegepast om hun interne processen rondom productveiligheid te verbeteren. Het aantal en de ernst van controverses is hierdoor gedaald. Gegeven deze ontwikkelingen, heeft Cardano besloten dat Pfizer weer belegbaar is.

Indicatoren en doelstellingen

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid kenmerkt zich door haar beleggingsdoelstelling gericht op het bewerkstelligen van een transitie naar een duurzame samenleving. Ten einde dit doel te bereiken heeft Cardano voor een aantal duurzaamheidsthema's een doelstelling geformuleerd, die zowel de milieu-, de maatschappelijke als de bestuurlijke veranderingen omvatten die nodig zijn voor een duurzame samenleving (de Cardano Duurzaamheidsdoelen):

- **Klimaatverandering:** netto geen uitstoot van broeikasgassen in 2050 in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met als tussendoelen een reductie van de emissie-intensiteit van minimaal 50% in 2030 en minimaal 75% in 2040 ten opzichte van 31 december 2019, en een reductie van emissie-intensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen netto bijdrage aan ontbossing uiterlijk in 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraliteit uiterlijk in 2030; en
- **Materiaalgebruik en afval:** toewerken naar een circulaire samenleving in 2050, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Om de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke veranderingen te realiseren, hanteert Cardano daarnaast minimumverwachtingen voor ondernemingen en instellingen ten aanzien van de voorziening in primaire behoeften, een rechtvaardige samenleving en goed bestuur. Cardano belegt enkel in ondernemingen en instellingen die zich houden aan de UN Guiding Principles on Business and Human Rights, de OECD Guidelines for Multinational Enterprises en de principes van UN Global Compact.

Ten einde te monitoren in hoeverre het Fonds de juiste ontwikkeling laten zien op weg naar het bereiken van de verschillende duurzaamheidsdoelen worden hieronder de CO₂- en het watergebruik van het Fonds gepresenteerd.

Tevens wordt gerapporteerd hoe groot de klimaatrisico's van het Fonds zijn en welke stappen worden gezet om deze risico's te mitigeren.

Nog niet voor alle Cardano Duurzaamheidsdoelen zijn geschikte indicatoren voorhanden om de voortgang op een consistente manier te meten. Daarom neemt Cardano deel aan werkgroepen op het gebied van ontbossing, biodiversiteit, plastic vervuiling, leefbaar loon en de SDG's om daarvoor meetmethoden te ontwikkelen. Vooruitlopend op deze indicatoren beoordeelt Cardano voor alle ondernemingen en instellingen aan de hand van de huidige duurzaamheidsprestaties maar ook de plannen, doelen en investeringen van ondernemingen en instellingen, welke stappen zij zetten om de transitie verder vorm te geven.

Duurzame Beleggingen

Het Fonds houdt Duurzame Beleggingen aan. Zoals toegelicht is het minimale percentage Duurzame Beleggingen in 2023 bepaald en in 2024 aangepast in verband met door Cardano geïntroduceerde en later aangescherpte criteria voor de definitie van Duurzame Belegging. In de tabel hieronder is aangegeven welk percentage Duurzame Beleggingen het Fonds in 2023 beoogde, en in 2024 beoogt, aan te houden, en welk percentage in 2023 is gerealiseerd onder de in 2023 gehanteerde definitie en pro forma de in 2024 te hanteren definitie.

Fonds	MINIMUM % 2023 CRITERIA	GEREALISEERD % 2023 CRITERIA	MINIMUM % 2024 CRITERIA	GEREALISEERD % 2024 CRITERIA (PRO FORMA)
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	50%	71%	30%	46%

Verdere informatie van het Fonds over de voortgang op duurzaamheid is opgenomen in de periodieke informatie in de [bijlage](#).

CO₂-uitstoot

De CO₂-uitstoot, ook wel aangeduid als de koolstofvoetafdruk oftewel de 'carbon footprint' van de beleggingen wordt berekend in lijn met de methode die is ontwikkeld door het Partnership Carbon Accounting Financials (PCAF). De carbon footprint bestaat uit de absolute totale 'scope 1', 'scope 2' en 'scope 3' CO₂-uitstoot van de ondernemingen en instellingen waarin wordt geïnvesteerd.⁵ De gegevens worden aangeleverd door externe dataleveranciers MSCI ESG Research en Eurostat. De gegevens worden uitgedrukt in tonnen van CO₂-equivalenten en omvatten derhalve de uitstoot van alle broeikasgassen. Een deel van de totale koolstofemissies van de ondernemingen en instellingen wordt toegewezen aan de beleggingen van het Fonds. Voor beleggingen in aandelen vindt dit plaats aan de hand van de waarde van de onderneming waarin wordt belegd. Voor de toewijzing van koolstofemissies aan beleggingen wordt gebruik gemaakt van de methoden zoals voorgeschreven door het PCAF. De som van de CO₂-voetafdruk van alle individuele beleggingen komt overeen met de gerapporteerde totale CO₂-voetafdruk van de beleggingen.

Als er geen recente data⁶ beschikbaar is over de broeikasgasuitstoot van een specifieke onderneming of instelling wordt deze geschat. Om de broeikasgasemissies van een onderneming of instelling te schatten wordt er gebruik gemaakt van de sector uitstoot per eenheid omzet. Deze drukt de broeikasgasemissies van de sector uit die gerelateerd kan worden aan productie van goederen en diensten. Deze sector uitstoot per eenheid omzet wordt vervolgens vermenigvuldigd met de totale omzet van de onderneming of instelling om tot de geschatte CO₂-uitstoot van die onderneming of instelling te komen.

Zoals aanbevolen door de TCFD, wordt in dit jaarverslag apart gerapporteerd over de som van de scope 1 en 2 emissies en de scope 3 emissies. De totale emissies van het Fonds worden getoond, alsmede de emissie-intensiteit van het Fonds per miljoen euro geïnvesteerd vermogen en de gewogen gemiddelde broeikasgasintensiteit van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd. Tevens wordt een score toegekend aan de kwaliteit van de gebruikte gegevens.

⁵ Scope 1 emissies worden veroorzaakt door bronnen binnen de eigen onderneming zelf. Scope 2 omvat indirecte emissies van broeikasgassen door het gebruik van elektriciteit, warmte, koeling of stoom die door andere organisaties wordt opgewekt. Scope 3 emissies omvatten de indirecte uitstoot van CO₂, die komt kijken bij het gebruik van grondstoffen, basismaterialen en de uitstoot die wordt veroorzaakt door het gebruik van de producten na verkoop, waar de eigen organisatie geen directe invloed op kan uitoefenen maar die ze wel indirect beïnvloedt.
⁶ Recente data mag maximaal 3 jaar oud zijn, waarbij deze zal worden gecorrigeerd voor de wijziging in de betreffende omzet.

CO2-UITSTOOT PER FONDS - SCOPE 1&2 ¹	ASSET CATEGORIE ²	GEMIDDELD BEHEERD VERMOGEN IN 2023	ABSOLUTE EMISSIES	ECONOMISCHE EMISSIE-INTENSITEIT ³	GEWOGEN GEMIDDELDE EMISSIE-INTENSITEIT ⁴	PCAF KWALITEITS-SCORE ⁵
FONDSNAAM		X1000 EURO	TON CO ₂ E	TON CO ₂ E PER MILJOEN GEÏNVESTEERDE EURO	TON CO ₂ E PER MILJOEN EURO OMZET	
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	Aandelen	561.700	19.400	34	102	2,1
	Overigen	-1.800	-	-	-	-

- Gerapporteerde data geven de gemiddeldes van maart, juni, september en december 2023. De emissie-intensiteiten en het getoonde kwaliteitscijfer tonen de gewogen gemiddelde scores van de individuele ondernemingen en instellingen.
- De categorie 'overigen' omvat liquide middelen, afgeleide financiële instrumenten en ETF's. Negatieve waarden worden veroorzaakt door afdekking van valutarisico's.
- De economische emissie-intensiteit is gedefinieerd als de absolute emissies gedeeld door het leen- en investeringsvolume, uitgedrukt als tCO₂e/€M geïnvesteerd vermogen, berekend volgens de methode zoals voorgesteld door PCAF (economic emission intensity).
- De gewogen gemiddelde emissie-intensiteit is gedefinieerd als de blootstelling van de portefeuille aan bedrijven met een hoge uitstoot, uitgedrukt als tCO₂e/€M bedrijfsinkomsten, berekend volgens de methode zoals voorgesteld door de PCAF (weighted average carbon intensity).
- De kwaliteitsscore volgt de door PCAF voorgestelde kwaliteitsscore. Iedere onderneming krijgt een kwaliteitsscore tussen 1 en 5, afhankelijk van de kwaliteit van de gebruikte emissiedata en data over schulden en de ondernemingswaarde. Een score 1 betekent dat geverifieerde emissie en financiële data beschikbaar is. Hoe hoger de score, hoe meer geschatte waarden worden gebruikt voor één of meerdere onderdelen. Voor 100 procent van het geïnvesteerde vermogen van het Fonds is gerapporteerde of geschatte emissiedata beschikbaar.

CO2-UITSTOOT PER FONDS VOOR AANDELENBELEGGINGEN - SCOPE 1&2	VERSCHIL IN ABSOLUTE EMISSIES T.O.V. 2022	VERSCHIL IN ECONOMISCHE EMISSIE-INTENSITEIT T.O.V. 2022	VERSCHIL IN GEWOGEN GEMIDDELDE EMISSIE-INTENSITEIT T.O.V. 2022	VERSCHIL IN ECONOMISCHE EMISSIE-INTENSITEIT T.O.V. DE BENCHMARK	VERSCHIL IN GEWOGEN GEMIDDELDE EMISSIE-INTENSITEIT T.O.V. DE BENCHMARK
FONDSNAAM	%	%	%	%	%
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	-21%	-14%	-21%	-23%	-19%

CO2-UITSTOOT PER FONDS VOOR AANDELENBELEGGINGEN - SCOPE 3 ⁷	ABSOLUTE EMISSIES	ECONOMISCHE EMISSIE-INTENSITEIT	GEWOGEN GEMIDDELDE EMISSIE-INTENSITEIT	VERSCHIL IN GEWOGEN GEMIDDELDE EMISSIE-INTENSITEIT T.O.V. DE BENCHMARK	VERSCHIL IN GEWOGEN GEMIDDELDE EMISSIE-INTENSITEIT T.O.V. DE BENCHMARK (%)	PCAF KWALITEITS-SCORE
FONDSNAAM	TON CO ₂ E	TON CO ₂ E PER MILJOEN GEÏNVESTEERDE EURO	TON CO ₂ E PER MILJOEN EURO OMZET	%	%	
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	144.800	254	643	-32%	-25%	4,0

- Gerapporteerde data geven de gemiddeldes van maart, juni, september en december 2023. Scope 3 emissies zijn vooral gebaseerd op schattingen door de data provider, omdat veel ondernemingen en instellingen hier niet op een uniforme wijze over rapporteren. Vanwege methodologische ontwikkelingen worden deze niet vergeleken met 2022.

Cardano meet de voortgang die het realiseert om de CO₂-uitstoot van de portefeuille te reduceren. De reductiedoelstelling vanuit de Cardano klimaatstrategie, net-zero in 2050, is een 7% reductie van de scope 1 en 2 economische emissie-intensiteit per jaar.⁷ Zoals bovenstaande tabellen laten zien is voor het Fonds de absolute

⁷ De periodieke SFDR rapportages van het Fonds, in de bijlage van dit jaarverslag, toont het verloop van economische emissie-intensiteit over de tijd.

uitstoot scope 1 en 2 emissies gedaald, ondanks een groei van het belegd vermogen. Ook de gevraagde jaarlijkse daling van de economische emissie-intensiteit van 7% is met een daling van 14% ruimschoots gerealiseerd. Dit wordt bereikt door het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waardoor het Fonds vooral belegt in ondernemingen en instellingen wiens broeikasgasemissies naar verwachting zullen dalen volgens de afspraken van het Klimaatakkoord van Parijs.

Een vergelijking van de scope 3 emissies met de scope 3 emissies in 2022 is nog moeilijk vanwege ontwikkelingen in de meetmethodiek. Deze veroorzaken grote schokken in de data. Het Fonds laat een beduidend lagere scope 3 emissie zien ten opzichte van de benchmark, vergelijkbaar met de verschillen tussen het Fonds en de benchmark in 2022.

Waterneutraliteit

Cardano heeft zich tot doel gesteld om toe te werken naar een waterneutrale beleggingsportefeuille in 2030. Dit is een situatie waarin ondernemingen en instellingen die deel uitmaken van de beleggingsportefeuille niet méér water onttrekken aan de natuur dan dat de natuur kan aanvullen. Van ondernemingen en instellingen wordt verwacht dat ze hun watergebruik zo ver als mogelijk reduceren en eventuele negatieve impact compenseren. De focus ligt op ondernemingen en instellingen uit sectoren met een bovengemiddeld risico die actief zijn in gebieden met een hoog risico op waterschaarste. Het gezamenlijke watergebruik van deze ondernemingen en instellingen, gewogen naar het belang in deze ondernemingen en instellingen in de portefeuille, is het belangrijkste middel om voortgang op de waterneutraliteitsdoelstelling te monitoren.

Ondernemingen en instellingen rapporteren nog minder frequent over watergebruik dan over bijvoorbeeld CO₂-uitstoot. Derhalve wordt veel gebruik gemaakt van schattingen van het watergebruik, afhankelijk van de sector en omvang van de ondernemingen en instellingen. Cardano probeert via verschillende initiatieven wel de hoeveelheid en betrouwbaarheid van de data te verbeteren. Cardano onderzoekt momenteel of er op basis van satellietbeelden meer informatie te achterhalen is over ontwikkelingen van waterschaarse gebieden. Dit kan mogelijk nuttig zijn voor fondsen die in vastgoed of staatsobligaties beleggen, daar kan op dit moment geen gebruik over worden berekend vanwege een gebrek aan betrouwbare informatie.

WATERGEBRUIK ¹	GEMIDDELD BEHEERD VERMOGEN	TOTAAL SCHAARS WATERGEBRUIK	INTENSITEIT VAN WATERGEBRUIK	VERSCHIL INTENSITEIT T.O.V. 2022	VERSCHIL INTENSITEIT T.O.V. BENCHMARK
FONDSNAAM	X1000 EURO	X1000 LITER	1.000 L PER MILJOEN EURO GEÏNVESTEERDE WAARDE	%	%
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	559.900	2.080	4	-19%	-25%

1 Gerapporteerde data geven de gemiddeldes van maart, juni, september en december 2023. De resultaten zijn gebaseerd op data van MSCI en CDP over watergebruik die door ondernemingen en instellingen zelf wordt gerapporteerd.

WATERGEBRUIK	GERAPPORTEERDE DATA ¹	GESCHATTE DATA	GEEN DATA
FONDSNAAM	%	%	%
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	4%	85%	11%

1 Met betrekking tot de data van het watergebruik wordt weergegeven welk percentage van de data gerapporteerd is en welk deel is geschat. Voor een deel van de ondernemingen is onvoldoende informatie beschikbaar is om een goede schatting te maken. Wanneer het gerapporteerde watergebruik niet beschikbaar is, wordt het watergebruik geschat op basis van actuele en historische gegevens op ondernemingsniveau en op sectorniveau.

Het Fonds had in 2023 een lager watergebruik dan in 2022 en dan de benchmark. Om het doel van waterneutraliteit te behalen zal Cardano de komende jaren ondernemingen en instellingen aanspreken op het formuleren van doelen op het gebied van zorgvuldig watergebruik en het vermijden of beperken van emissies van vervuilende stoffen naar waterlichamen. Tevens worden ondernemingen en instellingen aangespoord om hun watergebruik beter te rapporteren.

Klimaatrisico's

Cardano beoordeelt ook op het niveau van het Fonds hoeveel klimaatrisico er wordt gelopen. Met een scenarioanalyse is Cardano nog beter in staat de ondernemingen en instellingen en sectoren te identificeren waarvan wordt verwacht dat deze duurzaamheidstransities niet op tijd kunnen maken en daardoor een duurzaamheidsrisico vormen voor de beleggingen. Het helpt Cardano om binnen sectoren de koplopers op duurzaamheidsgebied te kunnen onderscheiden van de achterblijvers, niet alleen om te identificeren welke ondernemingen en instellingen het meeste risico lopen, maar ook om risico's voor verschillende beleggingscategorieën te kunnen identificeren. Op basis hiervan beoordeelt Cardano in hoeverre deze ondernemingen en instellingen nog meer moeten worden gestimuleerd om hun beleid aan te passen of dat de screening moet worden verscherpt.

Klimaatrisico's worden meegenomen in de afwegingen vanuit verschillende invalshoeken van het beleggingsproces. De berekeningen van de klimaatrisico's worden uitgevoerd door Cardano op basis van data aangeleverd door de externe dataleverancier MSCI. Hierbij worden de klimaatrisico's per onderneming of instelling doorgerekend op fondsniveau op basis van het gewicht in de portefeuille. Cardano berekent hiervoor de 'risicowaarde' (Value at Risk; VAR)⁸ voor elke onderneming en instelling, en vervolgens voor de portefeuille. Deze risicowaarde is een inschatting van de additionele kosten die een onderneming of instelling moet maken, oftewel de impact op de waardering, onder de scenario's dat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot 1.5°C, 2°C of 3°C, waarvan het 1.5 graden Celsius scenario hieronder is weergegeven. Afhankelijk van het beleidsscenario zal regelgeving strenger worden, zullen markten veranderen en zullen fysieke risico's toenemen in de loop van de tijd, wat bijvoorbeeld leidt tot extra kosten om broeikasgasrechten te kopen, meer mogelijkheden om energiebesparende technologieën te vermarkten of extra risico's op schade door extreem weer. Cardano maakt hierbij een onderscheid tussen (i) de extra kosten en/ of baten in de tijd als gevolg van strengere klimaatregelgeving, (ii) de kosten en/ of baten in de tijd door veranderende voorkeuren of technologische vooruitgang; en (iii) de kosten door fysieke schade door klimaatverandering.

KLIMAATRISICO'S PER FONDS ¹	TOTALE RISICOWAARDE		RISICOWAARDE GERELATEERD AAN REGELGEVING ²	
	FONDS	BENCHMARK	FONDS	BENCHMARK
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	-10,3%	-13,3%	-6,9%	-9,6%

- 1 Gerapporteerde data geven de gemiddeldes van maart, juni, september en december 2023.
- 2 De Climate VAR data worden berekend door onze data provider op basis van gedetailleerde economische- en klimaatmodellen. Deze modellen geven aan hoe marktontwikkelingen en striktere regelgeving, zowel op het gebied van eigen emissies als emissies in de waardeketen, doorwerken op de financiële risico's van ondernemingen. De Climate VAR toont de huidige waarde van de toekomstige extra kosten (negatieve getallen) en baten (positieve getallen) waar ondernemingen naar verwachting mee te maken krijgen bij verschillende klimaatscenario's, gedeeld door de waarde van de ondernemingen.

KLIMAATRISICO'S PER FONDS	RISICOWAARDE GERELATEERD AAN TECHNOLOGISCHE KANSEN		RISICOWAARDE GERELATEERD AAN FYSIEKE KLIMAATIMPACTS	
	FONDS	BENCHMARK	FONDS	BENCHMARK
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	3,5%	3,1%	-7,2%	-7,4%

De schattingen van de klimaatrisico's voor het Fonds zijn gebaseerd op Value-at-Risk schattingen voor aandelenbeleggingen. De cijfers laten zien dat de klimaattransitie voor een deel van de ondernemingen en instellingen in de beleggingsportefeuille van het Fonds geen risico's oplevert, maar juist kansen biedt omdat zij producten of diensten aanbieden die nodig zijn om hernieuwbare energie op te wekken of energiebesparing te realiseren. De risico's door veranderende marktomstandigheden of strikter klimaatbeleid zullen naar verwachting voor veel ondernemingen en instellingen echter groter zijn dan de kansen. Ook zijn de fysieke risico's voor veel ondernemingen en instellingen substantieel.

⁸ De door MSCI berekende Value at Risk meet de waarde van een onderneming die onder druk staat onder een bepaald klimaatscenario. MSCI gebruikt het AIM CGE model om, onder de aanname dat koolstofprijzen worden ingevoerd die ondernemingen en instellingen aanzetten te voldoen aan een bepaalde stijging van de mondiale temperatuur, te berekenen in hoeverre een onderneming of instelling het risico loopt om in de toekomst extra kosten te moeten maken door striktere wetgeving, kansen heeft omdat zij technologieën ontwikkelt die nodig zijn voor de energietransitie, of risico's loopt door de fysieke effecten van klimaatverandering. De cijfers in de tabel geven het percentage van de waarde van de een portefeuille dat verloren zou gaan als de aannames in het beleidsscenario zouden uitkomen. Hierbij wordt niet bepaald wat de waarschijnlijkheid is dat één van de beleidsscenario's gerealiseerd wordt. Het is derhalve niet mogelijk om hierbij een onzekerheidsmarge aan te geven.

Het is niet eenvoudig de verandering van klimaatrisico's van het Fonds tussen 2022 en 2023 te vergelijken vanwege de verschillen tussen sectoren en vanwege verbeteringen van de gehanteerde modellen. Gemiddeld genomen zijn de klimaatrisico's gerelateerd aan regelgeving in 2023 enigszins gestegen, mede vanwege strikter klimaatbeleid en stijgende kosten voor CO₂-rechten. Tegelijkertijd zijn ook steeds meer ondernemingen in staat om te profiteren van strikter klimaatbeleid door de technologische kansen die het biedt. Ondanks de problemen onder andere bij de hernieuwbare energiesector en de autosector in 2023, is er mondiaal een sterke groei van het aandeel hernieuwbare energie en van de verkoop van elektrische auto's, waar veel ondernemingen ook van kunnen profiteren. Een vergelijking van de fysieke klimaatrisico's tussen 2022 en 2023 is moeilijk vanwege de continue ontwikkeling van deze modellen en de wetenschappelijke discussie over de gehanteerde modellen om fysieke risico's in te schatten.

Het Fonds heeft een lager klimaatrisico dan de benchmark. Dit toont aan dat het Duurzaam Beleggingsbeleid van Cardano, dat ondernemingen en instellingen uitsluit die onvoldoende in staat zijn de transitie te maken en ondernemingen en instellingen aanspoort de transitie te versnellen, leidt tot een reductie van de klimaatrisico's. De lange-termijnverwachtingen laten ook in 2023 zien dat ondernemingen en instellingen nu moeten investeren in de energietransitie om te voorkomen dat zij op de lange termijn niet voorbereid zijn op striktere wetgeving. De International Energy Agency verwacht dat binnen een paar jaar de vraag naar kolen, olie en gas piekt, waarna deze zal dalen. De snelheid van deze daling hangt af van de mate waarin overheden hun klimaatbelofte nakomen en de snelheid waarmee schonere technologieën de markt gaan domineren.

Het aantal ondernemingen dat klimaatbeleid voert en klimaatdoelen formuleert om de toegenomen risico's gerelateerd aan strengere wetgeving te mitigeren in 2023 is aanzienlijk gestegen. Cardano volgt het verloop van de klimaatrisico's nauwgezet. Ondernemingen en instellingen die hoge risico's lopen worden via engagement aangesproken op hun risico's en, als dat niet leidt tot voldoende actie, uiteindelijk mogelijkerwijs uitgesloten van belegging. Tevens wordt gevolgd of de ondernemingen en instellingen in de portfolio voldoende snel de transitie naar een koolstof-arme manier van produceren maken en of zij doelen formuleren en beleid ontwikkelen om de overstap te maken bijvoorbeeld naar hernieuwbare energie. Als onderdeel van haar bestaande due diligence normen kijkt Cardano ook naar klimaatrisico's en het gebruik van fossiele brandstoffen. Op deze wijze zorgt Cardano ervoor dat in de beoordeling van ondernemingen en instellingen ook gekeken of zij bij het mitigeren van hun risico's voldoende meebewegen met de toegenomen druk op hen om tot actie over te gaan. Naast de due diligence normen, spreekt Cardano ondernemingen en instellingen die hoge risico's lopen via engagement ook aan op hun risico's. Een belangrijk doel van al deze engagements is dat ondernemingen en instellingen transitiedoelstellingen formuleren die in lijn zijn met het Klimaatakkoord van Parijs en strategieën ontwikkelen om deze doelen te realiseren.

1.9 RISICOMANAGEMENT

Cardano bewaakt voortdurend dat het Fonds blijft voldoen aan de voorwaarden en restricties zoals die in het prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de interne uitvoeringsrichtlijnen.

Het risicomanagement van Cardano is gebaseerd op het 'three lines of defense model'. Dit houdt in dat er drie verdedigingslijnen te onderscheiden zijn. In dit model hebben verscheidene organisatieonderdelen eigen taken en verantwoordelijkheden. De betreffende drie verdedigingslijnen ondersteunen elkaar en versterken elkaar. De eerste lijn is de lijnorganisatie. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de uitvoerende beheerstaken met als doel de risico's te beheersen in de operationele processen. De tweede lijn wordt gevormd door stafafdelingen binnen Cardano. Deze stafafdelingen hebben de verantwoordelijkheid te toetsen of de invulling van de interne beheersing door het management voldoet aan beleidsuitgangspunten van Cardano en zij adviseren de directie van Cardano op het gebied van interne beheersing. Stafafdelingen of staffuncties die binnen deze tweede lijn vallen zijn onder andere de afdelingen Risk Management en Compliance. De afdeling Risk Management van Cardano is onafhankelijk van de eerste lijn. De afdeling rapporteert periodiek aan het risicomanagementcomité van Cardano. De Risk Management afdeling ondersteunt en houdt proactief toezicht op de effectiviteit van het risicomanagement systeem. De Compliance functie is een onafhankelijke tweedelijns functie die periodiek rapporteert aan het risicomanagementcomité van Cardano. De Compliance functie adviseert over en monitort de eerste lijn in het naleven van relevante wet- en regelgeving.

Binnen Risk Management van Cardano wordt een aantal verantwoordelijkheidsgebieden onderscheiden:

- Portfolio Compliance
- Operational Risk Management
- Financial Risk Management

Internal audit van Cardano, die door Cardano is uitbesteed aan KPMG, vormt de derde lijn in de verantwoordelijkheid voor de interne beheersing binnen Cardano. Internal audit toetst, volkomen onafhankelijk van het management van Cardano, de interne beheersing vanuit haar verantwoordelijkheid en rapporteert richting de directie van Cardano.

De structuur en organisatie van risicomanagement zijn ingericht conform de geldende wet- en regelgeving.

Hierna volgt per geïdentificeerd risico een omschrijving van het risico. In de risicotabel in de volgende paragraaf en in de toelichting op de balans in het halfjaarbericht worden de belangrijkste financiële risico's verder gekwantificeerd.

Financiële risico's

Marktrisico

Het marktrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van het Fonds als gevolg van waardeontwikkelingen van de financiële instrumenten waarin door het Fonds wordt belegd.

Het Fonds is blootgesteld aan marktschommelingen en risico's inherent aan het beleggen in financiële instrumenten. De waarde van de onderliggende beleggingen van het Fonds kan fluctueren op basis van een groot aantal factoren, zoals verwachtingen ten aanzien van economische groei, inflatie en prijsontwikkeling op diverse goederen en valutamarkten. Daarnaast kan de waarde van de beleggingen fluctueren naar aanleiding van politieke en monetaire ontwikkelingen. Marktrisico's verschillen per beleggingscategorie en zijn mede afhankelijk van de mate van spreiding van beleggingen over regio's en sectoren en/of van de keuze van individuele beleggingen. Het is mogelijk dat de waarde van beleggingen van de gehele markt of van bepaalde regio's en/of sectoren dalen. Door middel van een zorgvuldige selectie en spreiding van de beleggingen van het Fonds wordt getracht om het marktrisico te mitigeren.

Het marktrisico van een Fonds kan worden uitgedrukt door middel van de Value at Risk (VaR) maatstaf. De 99% VaR techniek geeft de (maximale) daling van de net asset value (NAV) in procenten, waarbij de daling niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR maatstaf is toepasbaar onder normale marktomstandigheden.

Valutarisico

Een specifieke vorm van marktrisico is valutarisico of wisselkoersrisico. De waarde van beleggingen in financiële instrumenten wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover dit niet de euro betreft. Het Fonds is genoteerd in euro's en loopt valutarisico voor de beleggingen die niet in euro luiden. In de jaarcijfers van het Fonds is een overzicht gegeven van de blootstelling aan de verschillende valuta. Door spreiding van beleggingen over verschillende valuta kan het valutarisico worden gemitigeerd. Valutarisico's worden niet afgedekt in een Fonds, maar kunnen wel worden afgedekt in een participatieklasse. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het prospectus van de Fondsen.

Concentratierisico

Een nauw aan marktrisico gerelateerd risico is het concentratierisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van het Fonds als gevolg van een concentratie van de beleggingen in bepaalde financiële instrument of markt. Het Fonds kan zijn beleggingen concentreren in ondernemingen die opereren in hetzelfde land, dezelfde regio, dezelfde sector of in specifieke ondernemingen. Het concentratierisico houdt in dat specifieke gebeurtenissen van grotere invloed zijn op de waarde van de beleggingsportefeuille van het Fonds dan indien de mate van concentratie geringer is. De oorzaak van concentratie van de portefeuille kan het gevolg zijn van marktontwikkelingen, het gevoerde beleggingsbeleid en de gehanteerde beleggingsrichtlijnen of van de omvang en samenstelling van het voor belegging beschikbare beleggingsuniversum. Een kleiner beleggingsuniversum leidt tot geringere spreidingsmogelijkheden dan een groter universum.

Inflatierisico

Een nauw aan marktrisico verbonden risico is het inflatierisico. Het inflatierisico houdt in dat de reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten in negatieve zin wordt beïnvloed door inflatie. De reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten kan worden bepaald door het effect van de inflatie in mindering te brengen op de nominale waarde van de beleggingen.

Actief rendementsrisico

Het actieve rendementsrisico is het risico dat het rendement van het Fonds afwijkt van dat van de Benchmark van het Fonds. Eventuele afwijkingen kunnen het gevolg zijn van een andere beleggingsportefeuille ten opzichte van de benchmark door het gehanteerde ESG-beleid en beleggingsbeleid van het Fonds. De waardefluctuaties van de financiële instrumenten waarin door het Fonds wordt belegd kunnen afwijken van die opgenomen in de benchmark van het Fonds. Als gevolg hiervan bestaat het risico dat de doelstelling van het Fonds niet wordt gerealiseerd. Om dit risico te beheersen, hanteert de Beheerder prestatienormen en beleggingsrestricties voor maximale afwijkingen ten opzichte van de benchmarks.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van het Fonds als gevolg van de mogelijkheid dat een kredietnemer of tegenpartij een financiële of andere contractuele verplichting niet nakomt.

Tegenpartijrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is tegenpartijrisico, oftewel het risico dat een uitgevende instelling of een tegenpartij bij transacties in financiële instrumenten in gebreke blijft. Dit risico wordt gelopen bij afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte, financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties met betrekking tot financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen en schulden bij aankopen. Daardoor is het risico beperkt, ermee rekening houdend dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Uitmo verslagperiode is er bij het Fonds nauwelijks sprake van tegenpartijrisico uit hoofde van afgeleide financiële instrumenten.

Betalingsrisico of settlementrisico

Een specifieke vorm van tegenpartijrisico is betalingsrisico of settlementrisico. Dit risico wordt gelopen bij afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte, financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties met betrekking tot financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen. Daardoor is het risico beperkt, ermee rekening houdend dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Overdrachtsrisico of transferrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het overdrachtsrisico of het transferrisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van het Fonds als gevolg van beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland. Ter beperking van dit risico gelden restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met betrekking tot geografische spreiding.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico betreft het risico dat niet tijdig kan worden beschikt over voldoende liquide middelen om aan korte termijn financiële verplichtingen te voldoen, al dan niet onder normale omstandigheden of in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

De mate van handelbaarheid van de participaties van het Fonds hangt voornamelijk samen met de mate van handelbaarheid van de financiële instrumenten waarin het Fonds belegt. Het Fonds belegt hoofdzakelijk in financiële instrumenten die aan een officiële gereguleerde markt in financiële instrumenten zijn genoteerd, merendeels in zogenoemde opkomende landen. In het algemeen is dan ook sprake van een zodanige handelbaarheid van onderliggende financiële instrumenten dat aan- en verkopen daarvan tijdig kunnen worden uitgevoerd. De mate van handelbaarheid van de financiële instrumenten waarin wordt belegd, hangt onder meer samen met de transactievolumes op de markt in financiële instrumenten. De handelbaarheid neemt toe naarmate deze volumes groter zijn.

Ter beheersing van het liquiditeitsrisico wordt voor het Fonds voor elke looptijdhorizon bewaakt dat de beschikbare liquiditeit in beginsel voldoende is om aan liquiditeitsverplichtingen te kunnen voldoen en uitstroom te kunnen

faciliteren, zowel onder normale scenario's als onder zogenaamde stress scenario's. Op deze manier wordt het risico dat beleggingen moeten worden verkocht tegen ongunstige voorwaarden beperkt.

Risico van gebruik van derivaten en hefboomfinanciering

In het kader van het afdekken van risico's en efficiënt portefeuillebeheer kan gebruik worden gemaakt van afgeleide financiële instrumenten, oftewel derivaten, en Exchange Traded Funds (ETF's).

Derivaten zijn veelal complexe instrumenten. Verschillende factoren hebben invloed op de waarde van derivaten, waaronder de koersontwikkeling van de onderliggende financiële instrumenten of indices waarop de derivaten zijn gebaseerd. De waarde van een derivaat kan sterk stijgen of dalen bij slechts een kleine koersontwikkeling van deze onderliggende activa. Het gebruik van derivaten impliceert tevens dat risico ontstaat als gevolg van hefboomfinanciering. Het beleggingsbeleid van het Fonds is erop gericht dat er geen negatieve waarde van het Fonds kan ontstaan.

Het beleid van de Beheerder betreffende gebruik van derivaten ziet enerzijds toe op het mitigeren van risico's van een negatieve waarde van het Fonds en anderzijds op het voorkomen van significante ongewenste waarde mutaties. Het beleggingsbeleid van het Fonds is zodanig ingericht dat het risico op een negatieve waarde van het Fonds is geminimaliseerd.

Gebruik van afgeleide financiële instrumenten en ETF's

Het gebruik van derivaten en ETF's is in dit kader uitsluitend toegestaan indien dit naar het oordeel van de Beheerder in het belang is van de participanten, ermee rekening houdend dat met het gebruik van derivaten en ETF's tevens een risico ontstaat dat in indirecte zin blootstelling wordt aangegaan op ondernemingen die van belegging zijn uitgesloten.

Binnen het Fonds zal normaliter enkel van afgeleide financiële instrumenten en ETF's gebruik worden gemaakt ten einde transactiekosten te beperken. Het aanpassen van de portefeuille als gevolg van bijvoorbeeld toe- of uittreding brengt transactiekosten met zich mee. In bepaalde marktomstandigheden kunnen kosten beperkt worden door gebruik te maken van derivaten en ETF's. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van derivaten en ETF's indien het als gevolg van marktomstandigheden tijdelijk niet mogelijk is de index te repliceren via beleggingen in (certificaten van) aandelen die onderdeel uitmaken van het beleggingsuniversum. Posities in derivaten en ETF's zullen vervolgens zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk worden afgebouwd.

De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in [paragraaf 1.10](#) toegelicht.

Niet-financiële risico's

Aangezien niet-financiële risico's een financiële impact kunnen hebben, is het mogelijk dat deze risico's zich manifesteren als financiële risico's.

Fiscaal en juridisch risico

De juridische en fiscale behandeling van het Fonds kan buiten de macht van het Fonds of de Beheerder veranderen, met nadelige consequenties voor het Fonds en de participanten. Veranderingen in de wettelijke en/of fiscale status van de participanten of relevante veranderingen in de lokale wetgeving en de interpretatie daarvan kan de fiscale positie van de participanten aanzienlijk beïnvloeden.

Wijzigingsrisico belastingregimes

Het wijzigingsrisico met betrekking tot belastingregimes houdt op hoofdlijnen in dat een overheid de belastingwetgeving in ongunstige zin voor het Fonds verandert, waardoor de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het fondsvermogen van het Fonds op één of andere wijze negatief worden beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzienbaar waren ten tijde van het uitbrengen van het prospectus of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate meer wordt belegd in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. Het Fonds belegt overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico belastingregimes met betrekking tot alle beleggingen in alle landen.

Risico uit hoofde van FATCA/CRS

Het Fonds voldoet aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) en de Common Reporting Standard (CRS) en in dat kader in de Nederlandse wetgeving opgenomen bepalingen. Om in dat kader ten aanzien van participanten de status onder FATCA of Nederlandse wetgeving te kunnen (blijven) vaststellen, wordt aan participanten documentatie opgevraagd. Als het Fonds, doordat het niet voldoet aan FATCA, wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op haar beleggingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de intrinsieke waarde (ook wel bekend onder de term Net Asset Value of NAV).

Meer informatie over de fiscale aspecten en de daaraan verbonden risico's vindt u in de toelichting op de jaarrekening in de paragraaf Fiscale aspecten.

RISICO	RISICOBEREIKTHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Fiscaal en juridisch risico	Laag	Hoog	Fiscale en juridische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	<p>De Beheerder heeft periodiek overleg met Juridisch en Fiscaal adviseurs en Compliance.</p> <p>Om nieuwe en/of wijzigingen in voor Cardano relevante wet- en regelgeving te monitoren, worden deze minimaal tweemaal per jaar besproken in het LEFICO¹-overleg. Hiertoe wordt door de Legal & Compliance officer een overzicht ('Controlelijst') bijgehouden op basis van de Wetgevingsagenda ('Legislative Agenda') die halfjaarlijks door Juridische Zaken wordt gepubliceerd. In de Controlelijst worden relevante acties geïdentificeerd en gemonitord die door Cardano moeten worden uitgevoerd. De controlelijst wordt gedeeld met de Risico Management Commissie (RMC) en de LEFICO-bevindingen worden daar besproken.</p>

1 LEFICO staat voor Legal, Fiscal & Compliance.

Compliance risico

Compliance risico betreft het risico dat consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving niet of niet tijdig worden onderkend waardoor wet- en regelgeving wordt overtreden. Naast het externe aspect van het compliance risico bestaat er ook een intern deel dat betrekking heeft op het risico dat niet of niet tijdig wordt voldaan aan interne regelgeving (beleid). Binnen Cardano wordt periodiek gecontroleerd dat wordt voldaan aan intern geformuleerd beleid en daartoe opgestelde en ingerichte processen. Het beleid ziet erop toe dat periodiek wordt gecontroleerd of het beleid voldoet aan wet- en regelgeving.

Integriteitsrisico

Een specifieke vorm van compliance risico is het integriteitsrisico. Dat betreft aantasting van de reputatie, het vermogen of het resultaat van Cardano als gevolg van fraude of het niet naleven van (interne en externe) wet- en regelgeving. Met name de cultuur en het gedrag van medewerkers, klanten en partijen waar Cardano zaken mee doet spelen een belangrijke rol. Handelingen die in strijd zijn met de kernwaarden van Cardano, de gedragscode of wettelijke bepalingen worden niet getolereerd. Het risico op fraude wordt gemitigeerd door middel van het door Cardano toegepaste 'three lines of defense model' en organisatorische maatregelen op het gebied van interne controle. Daarnaast wordt er, door middel van controleprocessen, door de bewaarder ook aandacht besteed aan dit risico.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Compliance risico	Laag	Hoog	Compliance risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	Juridische Zaken signaleert veranderingen in/ nieuwe wet-en regelgeving. De compliance officer monitort op de tijdige implementatie hiervan. Om integriteit te borgen worden passende maatregelen getroffen door Cardano, o.a. screening van klanten en awareness sessies/e-learnings over compliance onderwerpen en compliance beleidsstukken.

Operationeel risico

Operationeel risico betreft het risico op schommelingen in de omvang en het rendement van het Fonds als gevolg van ontoereikende of gebrekkige beschikbaarheid van informatie en/of interne beheersing van processen en systemen.

Procesrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is procesrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van ontoereikende of gebrekkige opzet, bestaan en werking van interne processen. Een voorbeeld van een procesrisico betreft een administratieve inrichting die niet adequaat is toegesneden op de operationele opzet, bijvoorbeeld met betrekking tot een fondsstructuur met meerdere participatieklassen. Procesrisico's worden beheerst door processen zo veel mogelijk te automatiseren en door een juist ingericht proces te testen en te valideren, en dit te borgen door middel van vier-ogen principes. Handmatige processen worden geborgd door standaardisatie en vier-ogen principes.

Systeemrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is systeemrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van tekortkomingen in informatietechnologiesystemen ten behoeve van adequate en tijdige informatieverwerking en communicatie. Het beschikken over adequate informatietechnologiesystemen is cruciaal om de continuïteit en beheersbaarheid van de processen en dienstverlening ten behoeve van het Fonds te kunnen waarborgen. Er zijn verschillende maatregelen van toepassing om systeemrisico's te mitigeren, waaronder het in geval van uitval beschikbaar hebben van adequate back up en recovery systemen en business continuity planning.

Cybercriminaliteitsrisico

Het bestrijden van cybercriminaliteit is een topprioriteit voor een financiële organisatie als Cardano. Het risico op cybercriminaliteit neemt in de loop van de tijd toe en wordt steeds meer wijdverspreid en professioneler, bijvoorbeeld middels cyberaanvallen met behulp AI en ransomware. Cybercrime blijft onverminderd hoog op de agenda van de directie van Cardano staan. De organisatorische en technologische maatregelen die zijn getroffen om cybercriminaliteitsrisico's te mitigeren zijn onverminderd geldig en worden regelmatig getest en continue verbeterd. Ook de awareness rondom dit risico heeft volop de aandacht gekregen in de vorm van kennis en bewustzijn sessies. De gebruikers worden regelmatig getraind en getest op hun kennis en bewustzijn d.m.v. periodieke Phishing tests. Sinds 2022 voldoet Cardano aan de ISO 27001 norm, en heeft Cardano een Group Information Security Policy waarin alle IT Security rollen en verantwoordelijkheden worden beschreven. Cardano heeft ook een ISMS (Information Security Management System) om de informatiebeveiliging binnen onze organisatie te beheren (vaststellen, implementeren, uitvoeren, bewaken, herzien, onderhouden en verbeteren). Het ISMS wordt onderworpen aan een interne audit en een jaarlijkse externe audit door de certificeringsinstantie.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Operationeel risico	Laag	Hoog	Operationele risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	Cardano heeft een interne beheersingssysteem geïmplementeerd waarin verantwoordelijkheden naar verschillende committees zijn gedelegeerd. Deze wordt geactualiseerd indien er interne en/of externe omstandigheden zich voordoen die dit noodzakelijk maken. Daarnaast worden veranderingen ook getriggered door het incidenten proces en 'Risk Self assessments' die periodiek plaatsvinden. Een significant deel van dit framework maakt onderdeel uit van een ISAE 3402 type II rapport die onderhavig is aan een controle door een externe accountant.

Duurzaamheidsrisico

Duurzaamheidsrisico betreft het risico dat het beoogde rendement op beleggingen van een Fonds en daarmee het Fonds negatief wordt beïnvloedt door een onverantwoorde of onzorgvuldige omgang met duurzaamheidsaspecten of ESG-aspecten van ondernemingen of instellingen en financiële instrumenten waarin wordt belegd. Meting van de duurzaamheidsrisico's vindt plaats op basis van gegevens van onafhankelijke dataleveranciers en Value At Risk data met betrekking tot klimaatrisico's. De beheersing en de mitigatie van de duurzaamheidsrisico's vindt plaats door screening van ondernemingen, engagement en eventueel uitsluiting van beleggingen op basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

Cardano is ervan overtuigd dat de integratie van duurzaamheidsaspecten en -risico's in het beleggingsbeleid leidt tot betere risico-rendementsprofielen van het Fonds. Naast duurzaamheidsrisico's met betrekking tot individuele ondernemingen of sectoren, houdt Cardano ook rekening met duurzaamheidsrisico's die kunnen spelen in specifieke landen of regio's, zoals toenemende blootstelling aan natuurrampen (onder andere door klimaatverandering) of maatschappelijke onrust. Door rekening te houden met duurzaamheidsrisico's en -kansen, ontstaat er een bredere kijk op de ondernemingen en instellingen waarin Cardano belegt en wordt de besluitvorming daaromtrent verbeterd, wat uiteindelijk kan leiden tot selectie van ondernemingen en instellingen met lagere neerwaartse risico's en gunstigere rendementen.

Ondernemingen en instellingen kunnen ook risico lopen door betrokkenheid bij controversiële thema's en praktijken. Over het algemeen leidt een verminderde betrokkenheid bij controversiële thema's en praktijken voor entiteiten tot minder marktrisico's en lagere kapitaalkosten. Lagere kapitaalkosten gaan doorgaans gepaard met een hogere waardering van beleggingen en/ of meer rendementspotentieel. In het prospectus wordt ingegaan op specifieke duurzaamheidsrisico's en de wijze waarop Cardano daarmee omgaat.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Duurzaamheidsrisico	Laag	Hoog	Duurzaamheidsrisico's hebben in de verslagperiode geen materiële impact gehad op het Fonds.	Duurzaamheidsrisico's worden onder andere beheerst door het beleggingsuniversum minimaal viermaal per jaar en de lijst met uitgesloten ondernemingen minimaal eenmaal per jaar te toetsen op de uitsluitingscriteria.

Bewaarnemingsrisico

Bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolventie of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de custodian dan wel, indien van toepassing, bij subcustodians die zijn aangesteld. Ter beperking van het bewaarnemingsrisico heeft de custodian interne beheersingsmaatregelen getroffen.

BNP Paribas S.A., Netherlands branch, is aangesteld als bewaarnemer (custodian) voor de beleggingsinstellingen onder beheer van Cardano. Daarnaast is BNP Paribas S.A. aangesteld als bewaarder (depository). Dit is een afgescheiden afdeling van BNP Paribas S.A. die een controlerende taak heeft.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Bewaarnemingsrisico	Laag	Hoog	Bewaarnemingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	Er zijn controlemaatregelen getroffen met de bewaarder onder andere middels de bewaardersverklaring. Tevens zijn er controlemaatregelen getroffen bij de bewaarnemer, oftewel custodian. Deze worden beheerst door het verkrijgen van de ISAE 3402 type II rapportage, voorzien van een verklaring van een externe accountant, waarbij Cardano zogeheten end-user considerations en mogelijke bevindingen kritisch beoordeelt.

Uitbestedingsrisico

Uitbesteding van activiteiten brengt als risico met zich mee dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen voldoet, ondanks gemaakte afspraken zoals deze zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingsrelaties. Cardano heeft de uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging uitbesteed aan BNP Paribas S.A. De uitvoering van het engagementbeleid is uitbesteed aan Sustainalytics. Tot 1 september 2023 was ook het stembeleid uitbesteed aan Sustainalytics. Per 1 september 2023 is de uitvoering van het stembeleid overgenomen door Glass Lewis Europe Limited. Verder zijn de informatietechnologie diensten uitbesteed aan Cardano Holding Limited, Cardano Risk Management Limited, Cardano Risk Management B.V. (alle drie gelieerd aan Cardano Asset Management N.V.).

De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat Cardano kan voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Wft en de AIFMD. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding.

Cardano heeft uitbestedingsprocedures geïmplementeerd die onder meer toezien op het monitoren van de uitbestede activiteiten. Monitoring vindt daarbij plaats op basis van de periodieke rapportages en verantwoordingsoverleggen met de service organisaties. Assurance rapportages, zoals ISAE 3402 rapporten, worden gebruikt om vast te stellen dat de interne risicobeheersingsprocedures van de betreffende uitbestedingsrelatie adequaat en effectief zijn. Indien nodig kunnen additionele activiteiten worden uitgevoerd, zoals het uitvoeren van een due diligence. In de overeenkomsten zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot aansprakelijkheden tussen Cardano en de betreffende partij.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Uitbestedingsrisico	Laag	Hoog	Uitbestedingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	Het uitbestedingsrisico wordt beheerst op basis van de toepassing van het uitbestedingsbeleid waarin het monitoren van gedelegeerde taken centraal staat, onder meer op basis van periodieke bijeenkomsten en rapportages met de uitbestedingsrelatie en het verkrijgen van de ISAE 3402 type II rapportage, voorzien van een verklaring van een externe accountant, waarbij Cardano zogeheten end-user considerations en mogelijke bevindingen kritisch beoordeelt.

Risico's verbonden aan index beleggen

Tracking error risico van de portefeuilles als gevolg van uitsluiting

De Beheerder streeft naar evenaring van de performance van de index door te beleggen in aandelen die in de index zijn opgenomen, met uitzondering van de uitgesloten ondernemingen. Daarom kan er een verschil zijn in de samenstelling van de portefeuille van het Fonds ten opzichte van de index, wat een 'natuurlijke' tracking error tot

gevolg heeft. De natuurlijke tracking error die voortkomt uit het uitsluiten van ondernemingen en vervolgens het herbeleggen van de vrijgekomen middelen betekent dat een risico bestaat dat de doelstelling van het Fonds om het rendement op de index te repliceren niet wordt gehaald. De tracking error van de portefeuille ten opzichte van de index fluctueert in de loop van de tijd, afhankelijk van onder andere het aantal en de marktkapitalisatie van de uitgesloten ondernemingen.

Indexrisico

De Beheerder maakt gebruik van geregistreerde indices en onder toezicht staande index leveranciers. Er bestaat een risico dat niet langer gebruik kan worden gemaakt van specifieke indices of index leveranciers of dat indices dusdanig wijzigen dat belangen van participanten daarmee geschaad kunnen worden. Als de wijzigingen in de indexregels ernstige negatieve materiële gevolgen voor het Fonds of de Beheerder hebben, kan de Beheerder de participanten voorstellen om over te gaan naar een andere index voor het Fonds.

RISICO	RISICOBEREIDH EID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Indexrisico	Laag	Gemiddeld	Risico's verbonden aan indexbeleggen hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	<p>De vrijgekomen middelen vanuit het niet beleggen in uitgesloten ondernemingen worden op een zodanige wijze belegd dat de tracking error geminimaliseerd wordt. Ook heeft de Beheerder gekozen voor een toonaangevende leverancier van indices.</p> <p>Met betrekking tot de Fondsen streeft de Beheerder naar een maximale tracking error, die ter indicatie is vermeld in paragraaf 1.10 en op basis waarvan de Beheerder de monitoring uitvoert.</p>

1.10 RISICO'S IN DE VERSLAGPERIODE

De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht.

BELANGRIJKSTE RISICO'S FINANCIËLE	RISICOBEREI DHEID	IMPACT	MATERIALIZATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden posities ingenomen waar marktrisico over gelopen wordt.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ultimo 2023: 15,5 % (ultimo 2022: 19,5%). ¹ De VaR ultimo 2023: 49,7% (ultimo 2022: 49,5%). ²	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico het Fonds is blootgesteld aan vreemde valuta.	Hoog	Hoog	In de toelichting op de jaarrekening is een valutaverdeling opgenomen en een opsplitsing van de (niet-)gerealiseerde koersresultaten en de valutaresultaten van het Fonds. In paragraaf 1.7 is een toelichting opgenomen met betrekking tot de valuta ontwikkelingen in 2023.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Er is sprake van concentratierisico omdat er enkel belegd wordt in de regio Noord-Amerika.	Gemiddeld	Gemiddeld	In de paragraaf Toelichting op de balans wordt inzicht gegeven in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen zijn over diverse sectoren en ondernemingen gespreid. Binnen de regio Noord-Amerika is er sprake van een hoge mate van spreiding.
Actief rendementsrisico Er wordt een passief duurzaam beleggingsbeleid gevoerd waarmee gestreefd wordt naar een minimale tracking error.	Laag	Laag	Tracking error ultimo 2023: 0,8% (ultimo 2022: 1,1%) ³	De benchmark vormt het uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie zal de portefeuille afwijken van de benchmark. Met betrekking tot het Fonds wordt een tracking error nagestreefd van maximaal 1,5%.

- 1 De volatiliteit van het Fonds (ex-post) wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 3 jaar maandrendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 2 De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaaf. De VaR techniek geeft de (maximale) daling van de net asset value (NAV) in procenten, waarbij de daling niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 3 De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaaf die aangeeft in welke mate het verwachte rendement van de portefeuille af zou kunnen wijken van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 3 jaar aan dagelijkse data horende bij de posities in het Fonds op de rapportagedatum.

1.11 VERKLARING OMTRENT DE BEDRIJFSVOERING

Wij beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo). Wij hebben gedurende het afgelopen verslagjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld, waaronder de uitbestede activiteiten. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constatering gedaan op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 115y lid 5 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving. Op grond hiervan verklaren wij als Beheerder te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering die voldoet aan de eisen van de Wft.

Ook hebben wij niet geconstateerd dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende het verslagjaar effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

1.12 PORTEFEUILLEBELEID EN RENDEMENT

	FONDS-VERMOGEN IN MILJOENEN EURO'S ¹	RENDEMENT OP BASIS VAN INTRINSIEKE WAARDE NA KOSTEN	RENDEMENT BENCHMARK	DIVIDEND PER PARTICIPATIE IN EURO ²	INTRINSIEKE WAARDE PER PARTICIPATIE IN EURO ¹
2023	205,2	22,35%	21,70%	-	421.583,83
2022	609,7	-14,95%	-14,25%	-	344.569,35
2021	695,8	36,07%	36,04%	-	405.122,41
2020	741,3	12,10%	10,04%	-	297.731,46
2019	640,8	33,92%	33,10%	-	265.600,94

1 Ultimo verslagperiode.

2 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

De verrassend goede prestatie van de Amerikaanse aandelenmarkt het afgelopen jaar druiste tegen alle verwachtingen in. De rente werd in ongekend hoog tempo verhoogd door de Federal Reserve (Fed) om de inflatie de kop in te drukken. Ook vielen meerdere banken om, waardoor de Fed moest ingrijpen om de markt te kalmeren. Daarnaast was er continu angst voor zowel een recessie als consumentenuitgaven die, vanwege het leegraken van de coronabuffers, op ieder moment zouden opdrogen. De grootste Amerikaanse indices hebben de verliezen van 2022 desondanks weten goed te maken, dankzij de hype rondom AI en een flinke rally in het laatste kwartaal. Dat laatste was met name het gevolg van de dalende inflatiecijfers en een dovish Fed, waarbij de centrale bank een minder strenge houding heeft aangenomen om de inflatie te bestrijden. Hierdoor waren beleggers hoopvol op een verruiming van het monetaire beleid in 2024 en sorteerden hierop voor. Het blijft tevens noemenswaardig dat de brede index met name gedreven is door de Magnificent Seven. Dit zijn de 7 grootste Amerikaanse techreuzen die goed zijn voor een gewicht van zo'n 30% in de S&P 500. Zonder dit zevental zou de stijging van de S&P 500 op slechts 12% uitkomen over 2023, wat nog maar de helft is van de totale realisatie.

Het Fonds heeft over het hele jaar gezien een positief rendement laten zien in vergelijking met de benchmark. Opmerkelijk is het relatief sterke resultaat van het Fonds in de energiesector, waar het rendement van deze aandelen significant achterbleef op de markt. De meeste bedrijven in deze sector zijn uitgesloten en hebben daarom geen negatief effect gehad op het resultaat van het Fonds. Ook de industriële sector leverde een positief resultaat op, terwijl het rendement in de communicatiedienstensector het meest achterbleef. Het uitsluiten van Meta heeft zelfs geleid tot het inleveren van een volledig procentpunt in deze sector. De resultaten in deze sectoren zijn dan ook voornamelijk toe te schrijven aan het uitsluitingsbeleid van het Fonds.

Pro forma performance attributie 2023

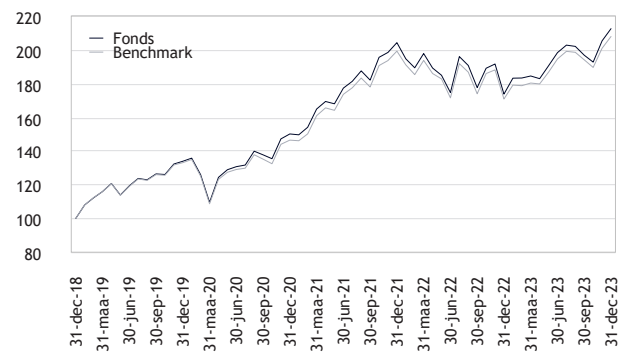
	OUTPERFORMANCE	ESG OVERLAY ¹	OVERIGE FACTOREN
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)	0,86%	0,73%	0,13% ²

1 ESG overlay is het verschil tussen ESG-uitsluitingen en ESG-herweging, oftewel het ESG beleid van het Fonds.

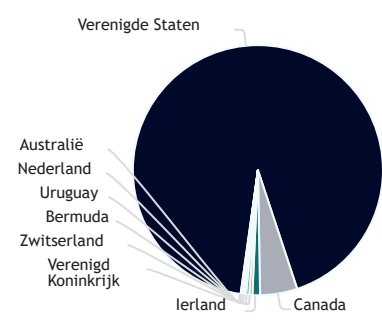
2 Overige factoren bestaat voor een groot gedeelte uit het fiscale dividendvoordeel.

Per ultimo 2023 zaten er 552 bedrijven in de portefeuille. Per ultimo 2023 vielen 145 bedrijven buiten het beleggingsuniversum, deze 'uitsluitingen' hadden een gewicht van 17,6% in de index ten opzichte van 19,5% ultimo 2022.

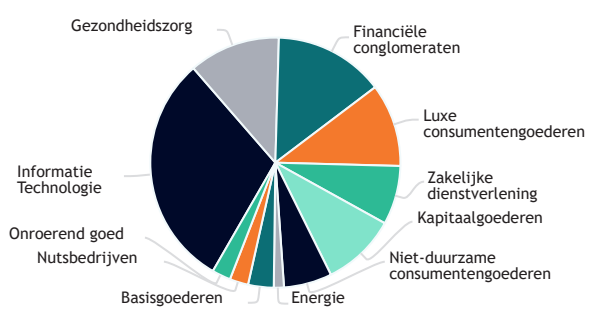
GEÏNDEXEERD RENDEMENTSVERLOOP

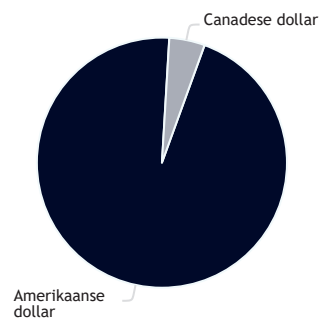
LANDENVERDELING

SECTOREN

VALUTA'S

ESG-score

Naast het algemene ESG-beleid dat voor het Fonds van toepassing is en staat beschreven in [paragraaf 1.1](#), berekent Cardano voor het Fonds de ESG-score. De ESG-score wordt berekend op basis van scores voor beleid, gedrag, product, sector en een analistenscore toegekend door het Cardano ESG-team. Aan alle ondernemingen en instellingen in het beleggingsuniversum wordt een ESG-score toegekend, waarbij voor de fondsportefeuille wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke ESG-score. De ESG-score van het Fonds bedroeg ultimo verslagperiode 64 (ultimo 2022: 64), tegenover 57 (ultimo 2022: 56) voor de benchmark. De relatieve verhouding van de ESG-scores geeft aan hoeveel gewicht gegeven wordt aan bedrijven die beter scoren op duurzaamheidscriteria.

1.13 BELONINGSBELEID

In deze paragraaf wordt het beloningsbeleid van Cardano Asset Management N.V. (Cardano) beschreven en wordt uiteengezet hoe dit beleid in de praktijk wordt gebracht, waar het beloningsbeleid van Cardano ressorteert onder het bredere beloningsbeleid van Cardano Group.

Het doel van het beloningsbeleid is het werven en behouden van hooggekwalificeerd personeel en het motiveren van werknemers om op hoog niveau te presteren, en in dat kader het bieden van een passende beloning die bijdraagt aan een duurzaam bedrijfs- en personeelsbeleid van Cardano voor alle werknemers. Cardano streeft naar het realiseren van waardecreatie voor de lange termijn. Het beoogt financieel rendement te behalen voor haar klanten in lijn met de genomen risico's, en tegelijkertijd een bijdrage te leveren aan de transitie naar een duurzame samenleving. Hiermee rekening houdend zijn de uitgangspunten voor het personeelsbeleid voor Cardano erop gericht Cardano-medewerkers op hoog niveau te laten presteren en in te zetten op persoonlijke groei door de ontwikkeling van hun talenten, zodat de klanten van Cardano daarvan de vruchten kunnen plukken.

Cardano hanteert een zorgvuldig, gecontroleerd en duurzaam beloningsbeleid dat aansluit op haar bedrijfs- en risicobeheerstrategie, risicoprofiel, doelstellingen en risicobeheerpraktijk. Het beloningsbeleid strookt met en draagt bij aan sterk en effectief risicobeheer en spoort niet aan tot het nemen van risico's die in strijd zijn met het beleid en de risicobereidheid van Cardano. Een van de basisbeginselen van het beloningsbeleid is dat het medewerkers van Cardano niet aanzet tot het nemen van meer risico's dan verantwoord wordt geacht met het oog op een optimale behartiging van de belangen van klanten en beleggers in de door Cardano beheerde fondsen.

Het beloningsbeleid is in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving opgesteld en houdt rekening met de langetermijnbelangen van zowel Cardano als haar stakeholders.

Cardano is zich bewust van haar positie in de maatschappij als geheel, van de cruciale rol die de financiële sector daarin speelt en van het opwekken van vertrouwen binnen de maatschappij. Als zodanig beschikt Cardano over een sterke governance die ervoor zorgt dat de wijze waarop medewerkers worden beloond aansluit bij de belangen van alle stakeholders. Om adequaat opgeleid personeel te kunnen werven en behouden voor het uitvoeren van de fonds- en vermogensbeheeractiviteiten, achten zowel Cardano als Cardano Group en de ondernemingsraad het van belang een variabele beloning te bieden.

Bij het vaststellen van het beloningsbeleid en de onderliggende beloningsbeleidsregels is Cardano in overleg getreden met de ondernemingsraad om een beloningsbeleid vast te stellen dat steun vindt bij alle stakeholders en de maatschappij in het algemeen.

Governance

Het beloningsbeleid van Cardano wordt opgesteld binnen het kader van het beloningsbeleid van Cardano Group en houdt tegelijkertijd rekening met de regels waaraan Cardano moet voldoen in haar hoedanigheid van fondsbeheerder onder zowel de AIFM-richtlijn als de icbe-richtlijn. Dienaangaande gelden ten aanzien van beloningsbeleid vergelijkbare eisen voor abi-fondsbeheerders en icbe-fondsbeheerders. Het beloningsbeleid van Cardano is in dat kader gebaseerd op de AIFM-Richtlijn en de icbe-richtlijn, de Richtsnoeren voor een goed beloningsbeleid in het kader van de AIFMD en de Richtsnoeren voor een goed beloningsbeleid in het kader van de icbe-richtlijn ('ESMA-Richtsnoeren').

Het beloningsbeleid sluit aan bij de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen ('Wbfo') in samenhang met de Wet op het financieel toezicht ('Wft').

Controlfuncties

De controlfuncties betreffen afdelingen die verantwoordelijk zijn voor de controle van en het toezicht op de bedrijfsvoering en de risico's die daarbij ontstaan. Controlfuncties werken daarbij onafhankelijk van de organisatie. Ze spelen een actieve rol in het opstellen, toepassen en controleren van het Cardano beloningsbeleid. Om deze reden gelden er aanvullende regels voor functionarissen in controlfuncties, welke regels ervoor zorgen dat hun onafhankelijkheid wordt gewaarborgd ingeval zij in aanmerking komen voor variabele beloning zoals bepaald in het beloningsbeleid.

Geïdentificeerde medewerkers (Identified Staff)

Ingevolge de ESMA-Richtsnoeren moeten de volgende categorieën medewerkers als geïdentificeerde medewerkers ('Identified Staff') worden aangemerkt, tenzij wordt aangetoond dat zij geen materieel effect hebben

op het risicoprofiel van een beheerder van beleggingsinstellingen (waaronder zowel de beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen (abi) worden verstaan, alsook van beheerders van icbe's) of op dat van een door de beheerder beheerde beleggingsinstelling:

- uitvoerende en niet-uitvoerende leden van het bestuursorgaan van de beheerder, afhankelijk van de plaatselijke rechtsvorm van de beheerder, zoals: directeuren, bestuursleden, de chief executive officer en uitvoerende en niet-uitvoerende vennoten;
- hogere leidinggevenden;
- medewerkers met controletaken;
- medewerkers die leiding geven op het gebied van portefeuillebeheer, administratie, marketing en human resources;
- andere risiconemers, zoals: medewerkers wier beroepsactiviteiten – individueel of collectief genomen, als de leden van een groep (bijv. een bedrijfsonderdeel of een afdelingsgroep) – van materiële invloed kunnen zijn op het risicoprofiel van de beheerder of een door hem beheerde beleggingsinstelling, met inbegrip van personen die bevoegd zijn overeenkomsten te tekenen, posities in te nemen en beslissingen te nemen die materieel van invloed zijn op de risicoposities van de beheerder of van een door hem beheerde beleggingsinstelling. Het gaat hierbij om medewerkers zoals bijvoorbeeld verkopers, individuele handelaars en specifieke dealingrooms.

Naast bepaalde specifieke vereisten die gelden voor de variabele beloning binnen Cardano zijn de bepalingen van het Cardano beloningsbeleid, het Personeelshandboek van Cardano Risk Management B.V. en het beleid van Cardano inzake variabele beloningen zowel van toepassing op Identified Staff als op werknemers die niet worden beschouwd als Identified Staff.

Gedurende 2023 werd ten behoeve van het gehanteerde beloningsbeleid gebruik gemaakt van het Remuneration Committee van de Cardano Group ('Remuneration Committee') dat bestaat uit de directieleden en/of specialisten van HR, Legal en Finance. De leden van de Remuneration Committee zijn in staat en dienen op verzoek input te geven op besluiten van de directie van Cardano over: (i) het vaststellen van de lijst met Identified Staff (zoals hierboven omschreven), (ii) het beloningsbeleid en de overige beloningsbeleidsregels, (iii) het instellen van Key Performance Indicators ('KPIs'), (iv) de processen rondom variabele beloningen en (v) eventuele andere belangrijke beloningskwesties.

De directie van Cardano beslist over het in dienst nemen van kandidaten en over de beloning van de werknemers van Cardano. Als gevolg van de overname van ACTIAM door Cardano Group is de governance aangepast in 2022.

Emolumenten

De beloning van werknemers van Cardano bestaat uit een vast jaarsalaris, een variabele beloning, een pensioenregeling en overige secundaire arbeidsvoorwaarden. Cardano heeft afzonderlijke variabele beloningsregelingen voor Identified Staff medewerkers en niet-Identified Staff medewerkers.

Cardano neemt regelmatig deel aan marktonderzoeken die een overzicht geven van de beloningsbeleidsregels van soortgelijke fonds- en vermogensbeheerders. Cardano gebruikt de uitkomsten van die onderzoeken om inzicht te verkrijgen in het concurrentievermogen van haar beloningsbeleid en om haar beloningsbeleid af te zetten tegen de beste praktijken in de markt.

Vaste beloning

Het vaste bruto jaarsalaris bestaat uit een vast bruto jaarsalaris, waaronder een vakantie-uitkering van 8% en een dertiende maand van 8,33% en, voor zover van toepassing, overige vaste toeslagen. Het bruto jaarsalaris wordt gebaseerd op de van toepassing zijnde salarisschaal. De cao van Athora is na de harmonisatie van arbeidsvoorwaarden per 1 januari 2023 opgevolgd door het Personeelshandboek van Cardano Risk Management B.V. De afspraken zoals in de Athora cao opgenomen, waaronder de voor iedereen geldende jaarlijkse verhoging, zijn in 2023 in het kader van de harmonisatieafspraken gehonoreerd. Dit betrof een verhoging van 2,25% per 1 oktober 2023. Periodieke verhogingen van het salaris worden gekoppeld aan een beoordeling van de mate waarin een werknemer is gegroeid in zijn of haar rol (verdere ontwikkeling van competenties) en is afhankelijk van de relatieve salarispositie. De vaste beloning dient in het algemeen een voldoende deel van de totale rechtstreekse beloning te vertegenwoordigen, in lijn met het ervaringsniveau, het aantal jaren ervaring en de vereiste vaardigheden.

Vanaf 1 januari 2023 is het beloningsbeleid aangepast en spelen (individuele en groeps) performance en resultaten een grotere rol bij de beoordeling en daaraan gekoppelde verhogingen.

Pensioen

Alle werknemers van Cardano namen in 2023 deel aan de pensioenregeling van Cardano Risk Management B.V. De pensioenregeling van Cardano Risk Management B.V. is een beschikbare premieregeling via Zwitserleven PPI N.V. Cardano als werkgever betaalt 15,5% van het pensioengevend salaris (tot het fiscaal maximum salaris (in 2023: € 128.810,-) onder aftrek van de franchise (in 2023: € 16.321). Het jaarsalaris bestaat uit 12 maandsalarissen, een 13e maand en vakantietoelage. De werknemer heeft de mogelijkheid om bij te sparen. Het bedrag wat bijgespaard kan worden is leeftijdsafhankelijk en wordt betaald via het salaris. De premies worden door Cardano Risk Management B.V. en werknemers betaald als respectievelijk werkgevers- en werknemersbijdragen.

Variabele beloning en prestatiedoelen

De variabele beloning over 2023 was gebaseerd op het behalen van vooraf bepaalde prestatiedoelen door de desbetreffende werknemers. De prestatiecyclus begint met het bepalen van de prestatiedoelstellingen voor het boekjaar. De gestelde prestatiedoelstellingen sluiten aan bij de doelstellingen van de onderneming en de missie en visie van Cardano. Onder de variabele beloningsregelingen worden voor de prestatieperiode duidelijke en meetbare key performance indicators ('KPIs') gedefinieerd. De toekenning van variabele beloning is afhankelijk van het realiseren van deze KPIs. De KPIs hebben betrekking op zowel financiële doelen (met een maximum van 50% aan financiële doelen) als niet-financiële doelen. De belangrijkste KPIs hebben betrekking op de kwaliteit van Cardano's commerciële en financiële resultaten, ESG doelen, de beleggingsprestatie, de kwaliteit van de bedrijfsvoering en risicobeheer. De Cardano ESG-doelstellingen stimuleren portefeuillemanagers om beleggingen te selecteren in entiteiten die hun duurzaamheidsrisico's beter beheren en/of profiteren van duurzaamheid gerelateerde kansen.

In het eerste kwartaal van 2023 zijn KPIs vastgesteld voor geheel Cardano, de verschillende afdelingen en de afzonderlijke medewerkers. Vastgestelde KPIs hebben betrekking op onder meer kostenbeheersing, groei, ESG doelstellingen, klanttevredenheid, vertoond leiderschap, risico & controle, solvabiliteitsratio's, compliance, het voldoen aan vergunningvereisten en persoonlijke doelen. Meer dan 50% van de KPIs zijn niet-financiële KPIs.

Naast de KPIs zijn er competenties voor persoonlijke ontwikkeling vastgesteld waaraan de werknemers zich dienen te houden. Deze persoonlijke ontwikkelingsvaardigheden (maximaal drie) zijn geselecteerd uit het bestaande scala aan bedrijfswaarden, met twee algemene vaardigheden, namelijk het voortdurend gericht zijn op verbetering en scherp blijven, en één persoonlijke vaardigheid, namelijk het ontwikkelen van eigen talenten.

Algemene uitgangspunten KPIs

Waar mogelijk en van toepassing, wordt bij het bepalen van KPIs zoveel als mogelijk rekening gehouden met de volgende stakeholders:

- klanten en/of beleggers in fondsen die Cardano beheert;
- de werknemer;
- Cardano;
- de samenleving als geheel.

Niet meer dan 50% van de KPIs mag betrekking hebben op financiële doelstellingen. Voor medewerkers in functies met controle- en toezichhoudende taken, zoals de afdeling Risk Management, zijn geen financiële KPIs vastgesteld. De maximale variabele beloning zoals bepaald in de Wbfo geldt voor alle medewerkers van Cardano. Ingevolge de Wbfo mag de variabele beloning van een medewerker van een financiële instelling niet hoger zijn dan 20% van de vaste beloning. Dit maximum geldt echter niet voor medewerkers van beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen met een vergunning onder de AIFM-richtlijn, zoals Cardano. Uitsluitend in geval van buitengewone prestaties bedraagt de variabele beloning binnen Cardano maximaal 100% van het vaste jaarsalaris voor senior portefeuillebeheerders; voor andere functies geldt een lager maximum.

Voor Identified Staff medewerkers gelden specifieke regels voor het vaststellen van prestatiedoelstellingen en KPIs, het bepalen in hoeverre die doelen zijn bereikt, en het vaststellen en uitbetalen van variabele beloning. Ten aanzien van de prestatiedoelstellingen en KPIs wordt zowel vooraf als achteraf een risicobeoordeling verricht.

Naast het proces om te komen tot KPIs, hebben medewerkers ook afspraken gemaakt over welk gedrag zij willen ontwikkelen (de competenties), hetgeen persoonlijke ontwikkeling mogelijk maakt en stimuleert. Deze aandachtspunten voor persoonlijke ontwikkeling werden per werknemer vastgesteld en werden voor wat betreft 2023 generiek gekozen voor Cardano, met als de twee belangrijkste competenties resultaat- en klantgerichtheid.

Toekenning variabele beloning

Een variabele beloning wordt toegekend nadat is beoordeeld in welke mate de vooraf gestelde KPIs zijn gerealiseerd. Deze beoordeling omvat relevante input van, onder andere, de afdeling Risk Management en de Compliance functionaris in het kader van een risicobeoordeling achteraf. De uiteindelijke beslissing ten aanzien van het toekennen van een variabele beloning wordt genomen door de directie van Cardano, na goedkeuring door het Remuneration Committee.

Een variabele beloning voor niet-Identified Staff medewerkers wordt, indien van toepassing, direct contant toegekend. Voor Identified Staff medewerkers wordt een variabele beloning in twee gedeeltes toegekend: een direct/onvoorwaardelijk deel (60%) en een uitgesteld/voorwaardelijk deel (40%).

Het uitgestelde deel van de variabele beloning wordt drie jaar later toegekend, mits aan specifieke voorwaarden is voldaan. Voor vermogensbeheerders wordt een 3-jaars resultaatsdoelstelling vastgesteld, welke moet zijn gerealiseerd alvorens het recht ontstaat op het uitgestelde deel. Het uitgestelde deel van de variabele beloning kan op basis van een achteraf verrichte risicobeoordeling neerwaarts worden bijgesteld.

De variabele beloning bij Cardano is nimmer hoger dan 100% van het vaste jaarsalaris voor senior vermogensbeheerders en uitsluitend in geval van langdurige prestaties, waarbij een lager maximum geldt voor andere functies.

Hold back & claw back

Cardano is bevoegd alle toegekende variabele beloningen geheel of gedeeltelijk niet uit te betalen ("hold back") of terug te vorderen ("claw back") (conform artikel 2:135 lid 6 & 8 BW jo. artikel 1:127 lid 2 & 3 Wft). Gehele of gedeeltelijke hold back of claw back zal in ieder geval plaatsvinden wanneer de werknemer niet heeft voldaan aan relevante eisen van bekwaamheid of gepast gedrag, of wanneer deze verantwoordelijk was voor gedrag dat heeft geleid tot een aanzienlijke verslechtering van de financiële positie van Cardano.

Tekenbonus & retentiebonus

Cardano is zeer terughoudend voor wat betreft het aanbieden van regelingen zoals een tekenbonus of een retentiebonus. Dergelijke regelingen mogen uitsluitend worden overeengekomen indien deze in overeenstemming zijn met de wet- en regelgeving alsook met de governance van Cardano.

Overige voordelen

Al naargelang de functie komt een aantal senior managers binnen Cardano in aanmerking voor een leaseauto of een leaseautovergoeding. In dit kader dienen de leaseauto's 100% elektrisch te zijn.

Ontslagvergoeding

Indien en voor zover een werknemer recht heeft op een ontslagvergoeding, zal deze gelijk zijn aan de transitievergoeding in de zin van artikel 7:673 BW, tenzij (i) de desbetreffende werknemer kan profiteren van een andere regeling die uitdrukkelijk is overeengekomen gedurende een adviestraject met de Ondernemingsraad of (ii) de directie van Cardano anders besluit. Er is geen ontslagvergoeding verschuldigd indien een overeenkomst op initiatief van de medewerker wordt beëindigd, in geval van ernstige verwijtbare handelingen of nalatigheid aan de zijde van de werknemer. Ontslagvergoedingen aan dagelijks-beleidsbepalers, waaronder begrepen de directie van Cardano, kunnen nimmer meer bedragen dan 100% van het vaste bruto jaarsalaris.

Beloning tijdens de verslagperiode

In 2023 kende Cardano € 15 miljoen aan beloning toe aan haar medewerkers (in 2022: € 13,6 miljoen). Dit bedrag valt uiteen in een bedrag van € 13,1 miljoen aan vaste beloningen en salarissen (in 2022: € 11,7 miljoen) en een bedrag van € 2 miljoen aan variabele beloning (in 2022: € 1,8 miljoen voor het jaar 2021).

Vaste beloning

Medewerkers hebben op 1 februari 2023 een periodieke salarisverhoging ontvangen (waar van toepassing) en conform de afspraak vanuit harmonisatie arbeidsvoorwaarden ontvingen medewerkers (waar van toepassing) met ingang van oktober 2023 een collectieve salarisaanpassing van 2,25% (oude afspraak cao Athora Netherlands). Voor de directie van Cardano en senior management golden deze verhogingen eveneens.

Variabele beloning

De in 2023 toegekende variabele beloning bestond uit een prestatieafhankelijke variabele beloning voor het boekjaar 2022 alsmede uit uitgestelde delen van variabele beloningen uit eerdere jaren.

	IN CASH	NET SHARES ¹	DEFERRED CASH PART ²	DEFERRED SHARE PART ³	DEFERRED SHARE NET ⁴
	2022	2021	2019	2019	2018
Directie	€ 392.064	-	-	-	-
Identified Staff	€ 456.846	€ 131.972	€ 129.953	€ 145.027	€ 86.089
Overige medewerkers	€ 609.268	-	-	-	-

- 1 Uitkering in geld: netto uitkering van de waarde van de aandelen, waar het jaar daarvoor inkomstenbelasting over is betaald.
- 2 Uitkering in geld (uitgestelde deel)
- 3 Uitkering in aandelen (uitgestelde deel), waarbij de ontvanger inkomstenbelasting over de waarde van de aandelen betaalt.
- 4 Uitkering in geld (uitgestelde deel): netto uitkering van de waarde van de aandelen, waar het jaar daarvoor inkomstenbelasting over is betaald.

Er zijn in het verleden 2 retentieregelingen toegepast binnen Cardano, waarvan de uitkering gedeeltelijk gedurende 2023 plaatsvond.

Groep 1: Een uitgesteld deel van een aangeboden retentieregeling welke in 2019 aan specifieke medewerkers van Cardano was aangeboden werd eind 2023 uitgevoerd, aangezien aan de voorwaarden werd voldaan. De Identified Staff in deze regeling hadden in dit kader nog recht op een uitgesteld deel van deze retentieregeling (4e tranche), waarbij deze enerzijds rechtstreeks in geld en anderzijds in de vorm van aandelen diende te worden uitgekeerd. In december 2023 werd deze vierde tranche uitgekeerd aan 5 werknemers.

2023/GROEP 1	SOM CARDANO RETENTIE 2019 – DEFERRED CASH	SOM CARDANO RETENTIE 2019 - DEFERRED SHARE PART	SOM CARDANO RETENTIE 2019 – DEFERRED SHARE NET	TOTAAL	AANTAL WERKNEMERS
Identified Staff	€ 12.279	€ 12.727	€ 5.635	€ 30.641	5

Groep 2: Een in mei 2021 aangeboden retentieregeling aan specifieke medewerkers met het oog op de beoogde verkoop van Cardano in de loop van 2021 werd eind 2023 gedeeltelijk uitgekeerd, aangezien aan de voorwaarden werd voldaan. De medewerkers kwalificerend als Identified Staff in deze regeling hadden in dit kader nog recht op een uitgesteld deel van deze retentieregeling (2e tranche), waarbij deze enerzijds rechtstreeks in geld en anderzijds in de vorm van aandelen diende te worden uitgekeerd.

In december 2023 werden in het kader van deze retentieregeling aan 12 werknemers de volgende uitkeringen verricht.

2023/GROEP 2 (CARDANO)	SOM CARDANO RETENTIE 2021 – DEFERRED CASH	SOM CARDANO RETENTIE 2021 – DEFERRED SHARE PART	SOM CARDANO RETENTIE 2021 – DEFERRED SHARE NET	TOTAAL	AANTAL WERKNEMERS
Identified Staff	€ 28.338	€ 29.400	€ 66.771	€ 124.059	12

Onderstaande tabel geeft de in 2022 en 2023 toegekende beloningen weer.

	AANTAL ONTVANGERS ¹		VASTE BELONING IN EURO'S ²		VARIABELE BELONING IN EURO'S	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Directie ³	5	5	1.574.688	1.454.030	392.064	-
Identified Staff	35	31	5.738.261	5.443.782	949.887	1.138.334
Overige medewerkers	82	59	5.751.289	4.833.929	609.268	684.000
Totaal	122	95	13.064.238	11.731.741	1.951.220	1.822.334

- 1 Door in- en uitstroom van medewerkers kan het aantal ontvangers hoger zijn dan de gemiddelde personele bezetting.
- 2 Met inbegrip van sociale-zekerheidsbijdragen, pensioenpremies en overige betaalde beloning.
- 3 De directieleden zijn Identified Staff en worden in deze tabel afzonderlijk weergegeven.

Aantal medewerkers met een beloning van meer dan € 1 miljoen

In 2023 heeft geen van de medewerkers van Cardano een totale beloning ontvangen van meer dan € 1 miljoen.

Directie van Cardano Asset Management N.V.

E.R. de Beijer-van der Vorst

H.H.J.G. Naus

M.E. Petit

M.C. Strijbos

J. Sunderman

H.S.R. Veelaert

cardano

2 Jaarrekening 2023

2.1 BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2023	31-12-2022
Beleggingen	1		
Aandelen		205.151	621.940
FX Forwards		-	8
		205.151	621.948
Vorderingen	2	443	3.121
Overige activa			
Liquide middelen	3	-	280
Kortlopende schulden	4	354	15.651
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		89	-12.250
Activa min kortlopende schulden		205.240	609.698
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		108.343	303.113
Overige reserves		-32.226	413.062
Onverdeeld resultaat		129.123	-106.477
Totaal fondsvermogen		205.240	609.698

1 De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2.2 WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
<i>Dividend aandelen</i>		10.261	10.496
<i>Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen</i>	6	89.927	-10.844
<i>Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen</i>	7	28.988	-106.306
In rekening gebrachte op- en afslagen		50	17
Overige bedrijfsopbrengsten	8	21	164
Som der bedrijfsopbrengsten		129.247	-106.473
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	9	124	4
Som der bedrijfslasten		124	4
Resultaat		129.123	-106.477

1 De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2.3 KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	129.123	-106.477
Koersverschillen op geldmiddelen	98	-164
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	129.221	-106.641
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-89.927	10.844
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-28.988	106.306
Aankoop van beleggingen	-311.022	-221.032
Verkoop van beleggingen	846.734	177.566
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.678	-2.308
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-15.496	15.338
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	533.200	-19.927
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	198.152	52.260
Inkoop van participaties	-731.733	-31.931
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	199	-286
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	-533.382	20.043
Totaal nettokasstroomen	-182	116
Koersverschillen op geldmiddelen	-98	164
Mutatie liquide middelen	-280	280
Liquide middelen begin van de verslagperiode	280	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	280

2.4 GRONDSLAGEN, RISICO'S EN OVERIGE INFORMATIE M.B.T. DE JAARREKENING

Algemeen

Per 1 januari 2024 is de naam van ACTIAM Sustainable Index Fund Equity North America gewijzigd in Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I) (het 'Fonds'). Het Fonds belegt in een portefeuille van (certificaten van) aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in de Verenigde Staten en Canada (de 'Portefeuille'). Het doel is om de MSCI North America Standard Index (de 'Index') te repliceren. De Index wordt gerepliceerd door te beleggen in aandelen van ondernemingen in deze Index, met uitzondering van die ondernemingen die niet voldoen aan de Algemene Uitsluitingscriteria.

Het Fonds is gevormd op 22 januari 2009. Het Fonds wordt uitsluitend aangeboden in Nederland.

De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen en uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Op onderdelen zijn in dit jaarverslag bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

De Beheerder van het Fonds is sinds 1 januari 2022 een 100% deelneming van Cardano Risk Management B.V. De naam van de Beheerder is per 1 juni 2023 veranderd van ACTIAM N.V. in Cardano Asset Management N.V.

Fondsstructuur

Het Fonds is een besloten fonds voor gemene rekening met een open-end structuur. Het Fonds wordt gevormd door een ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen. Het Fonds is een beleggingsfonds als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Deelname in het Fonds kan uitsluitend geschieden door professionele beleggers in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het Fonds wordt uitsluitend in Nederland aangeboden aan professionele beleggers als bedoeld in de Wft.

Juridisch eigenaar

Stichting Juridisch Eigenaar Cardano Beleggingsfondsen (voorheen: Stichting Juridisch Eigenaar ACTIAM Beleggingsfondsen) is juridisch eigenaar van het vermogen van het Fonds. Cardano Asset Management N.V. fungeert als directie van Stichting Juridisch Eigenaar Cardano Beleggingsfondsen.

Bewaarder

De bewaarder is een onder wettelijk toezicht staande entiteit met als wettelijke taken onder andere het monitoren van kasstromen, naleving van beleggingsbeleid en eigendomsverificatie ten aanzien van de financiële activa van de beleggingsfondsen. BNP Paribas S.A., Netherlands branch is aangesteld als bewaarder en custodian van het Fonds.

Algemene grondslagen

Verslagperiode

De verslagperiode van het Fonds heeft betrekking op de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Vreemde valuta

Zowel de functionele valuta als de presentatievaluta is de euro. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen op rapportagedatum.

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst- en verliesrekening in vreemde valuta worden eveneens de transactiekoersen gehanteerd. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening op beleggingen worden in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de waardeveranderingen verwerkt. Verschillen uit hoofde van valutaomrekening op vorderingen en schulden worden in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de valutaresultaten verwerkt.

Onderstaande tabel presenteert de wisselkoersen (World Market/Reuters closing spot rates) die ultimo verslagperiode zijn gehanteerd:

Valutakoersen ten opzichte van de euro

	31-12-2023	31-12-2022
Amerikaanse dollar	1,1046	1,0672
Canadese dollar	1,4566	1,4461

Opname van een actief of verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Fonds zullen toevloeden en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien:

- er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en simultaan af te wikkelen;
- het stellige voornemen bestaat om de posten netto en simultaan af te wikkelen.

De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van de waarde van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van de waarde van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden tegen reële waarde in de balans opgenomen, tenzij anders vermeld. Wijzigingen in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling worden beschouwd als een stelselwijziging en verwerkt in lijn met artikel 2:362 BW.

Gebruik van schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en

verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Het is mogelijk dat tussentijds nieuwe informatie naar voren komt op basis waarvan schattingen worden herzien. Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de verslagperiode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige verslagperiodes waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten beleggingen, vorderingen, overige activa en kortlopende schulden. Onder de beleggingen zijn tevens opgenomen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden verwerkt op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ontstaan. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Bij een vervolgwaardering tegen reële waarde worden de transactiekosten verwerkt als waardeverandering in de winst- en verliesrekening.

Financiële instrumenten worden niet langer opgenomen indien (nagenoeg) alle rechten op economische voordelen of risico's op de positie zijn overgedragen. De transactiekosten bij verkoop worden in de post waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Beleggingen

De beleggingen staan ter vrije beschikking van het Fonds. Securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) is voor het Fonds niet toegestaan.

Bepaling reële waarde beleggingen

In overeenstemming met RJ 290.916 volgt hierna informatie over financiële instrumenten die in de jaarrekening tegen reële waarde worden gewaardeerd. Voor de meerderheid van de beleggingen is, voor de prijs-component van de reële waarde, sprake van objectief vast te stellen frequente marktnoteringen. Voor bepaalde beleggingen zijn deze niet beschikbaar en vindt waardering plaats op basis van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten en het gebruik van schattingen.

Voor financiële activa en financiële verplichtingen die gewaardeerd worden tegen reële waarde dient de beleggingsentiteit aan te geven waar de boekwaarden van zijn afgeleid.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar de volgende waarderingsniveaus (categorieën):

- Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen;
- Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;
- Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW); of
- Categorie 4: de reële waarde is afgeleid van een andere geschikte waarderingmethodiek.

Als beleggingen op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de Beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen. In geval van bijzondere omstandigheden (zoals bijvoorbeeld grote volatiliteit op financiële markten) waardoor naar de mening van de Beheerder de waardering op de hierboven beschreven wijze leidt tot een waardering die niet de werkelijke waarde weerspiegelt, kan de Beheerder bij de vaststelling van de waarde van beursgenoteerde beleggingen rekening houden met verwachte noteringen aan de hand van relevante indices op financiële markten.

De portefeuille van het Fonds bestaat volledig uit beleggingen in categorie 1.

Aandelen

Beleggingen in aandelen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Vaststelling van deze reële waarde vindt plaats op basis van de tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers op een gereguleerde markt met actieve handel.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de beurswaarde of als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waardingsmodellen of op basis van een marktopgave.

Andere waardingsmodellen en veronderstellingen zouden tot andere schattingen kunnen leiden. Derivaten met een negatieve reële waarde zijn verantwoord in de post derivaten onder beleggingen op de passivazijde van de balans.

Voor ontvangen onderpand in verband met openstaande derivatenposities geldt dat het Fonds in de balans een schuld aan de tegenpartij opneemt voor het terug te betalen onderpand. Voor verstrekt onderpand in verband met openstaande derivatenposities neemt het Fonds een vordering op de tegenpartij op. Over het ontvangen of verstrekte onderpand wordt rente berekend.

Valutatermijncontracten

De marktwaarde van valutatermijncontracten wordt bepaald met behulp van een standaard model. Via het informatiesysteem van Bloomberg (Bloomberg Terminal) worden parameters en prijzen (quotes) ingelezen.

Futures

De marktwaarde van futures wordt bepaald aan de hand van de notering op een beurs of een andere gereguleerde markt.

Deposito's

Deposito's worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde, omdat de deposito's een korte looptijd hebben.

Callgelden

Callgelden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien er geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen en schulden.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering en wordt dit toegelicht in de toelichting op de jaarrekening.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Fondsvermogen

Het totaal van fondsvermogen wordt bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle activa en verplichtingen volgens de van toepassing zijnde waardingsgrondslagen zijn verwerkt in de balans.

Verwerking van plaatsing en inkoop van participaties

De uit hoofde van plaatsing respectievelijk inkoop van participaties ontvangen respectievelijk betaalde bedragen worden nagenoeg geheel verwerkt in het gestort kapitaal van het Fonds.

Bij de uitgifte en inkoop van participaties van het Fonds wordt de intrinsieke waarde van de participaties verhoogd met een opslag respectievelijk verlaagd met een afslag om tot de uitgifte- respectievelijk inkoopprijs te komen. Deze op- en afslagen dienen met name ter dekking van transactiekosten die worden gemaakt. De op- en afslagen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen' en komen geheel ten goede aan het Fonds.

De op- en afslagen worden jaarlijks door de Beheerder vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. De Beheerder kan het betreffende percentage aanpassen indien het lange termijn gemiddelde als gevolg van marktomstandigheden is gewijzigd.

Participaties als fondsvermogen

Participatiehouders van het Fonds hebben het recht om hun participaties terug te verkopen aan het Fonds en de participaties van het Fonds hebben daarmee een kenmerk van vreemd vermogen. De participaties van het Fonds worden echter in de jaarrekening als fondsvermogen verantwoord, omdat de participaties aan de volgende kenmerken voldoen:

- de houder van de participaties heeft recht op een pro rata deel van de netto activa in het Fonds; en
- de participaties zijn achtergesteld ten opzichte van alle andere verplichtingen van het Fonds.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De resultaten van het beleggingsbeleid worden bepaald door de directe en indirecte opbrengsten uit beleggingen. De resultaten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben en worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Beleggingsresultaten

Directe en indirecte resultaten en aan de verslagperiode toe te rekenen kosten van beleggingen worden afzonderlijk gepresenteerd. Onder de directe resultaten worden opbrengsten uit rente en dividend gepresenteerd. Dividend wordt op het moment van betaalbaarstelling verantwoord. Het dividend betreft het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet-terugvorderbare dividendbelasting. De opbrengsten in de vorm van stockdividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. In het geval van 'keuze dividend' (cashdividend of stockdividend) wordt bij de keuze voor stockdividend het niet ontvangen cash dividend verantwoord en als kostprijs van het stockdividend geregistreerd. Overige directe beleggingsresultaten worden aan de verslagperiode toegerekend waarin zij optreden.

Onder de indirecte resultaten worden de waardeveranderingen van beleggingen, de gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten, over de verslagperiode verantwoord. De gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen.

Transactiekosten

Eventuele transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen in de winst- en verliesrekening verantwoord. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd. Transactiekosten bij aankopen van derivaten worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Het totaalbedrag aan geïdentificeerde transactiekosten van beleggingen (naast de transactiekosten van derivaten) over de verslagperiode, wordt toegelicht in de toelichting op de jaarrekening.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden verwerkt in de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden verwerkt in de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Fondskosten en beheervergoeding

Een onderdeel van de bedrijfslasten zijn de fondskosten en beheervergoeding. De hoogte van de fondskosten wordt afzonderlijk overeengekomen met individuele participanten. De Beheerder ontvangt van het Fonds geen beheervergoeding voor het door haar gevoerde beheer.

Ten laste van het Fonds komen uitsluitend transactie- en interestkosten. Alle overige kosten, zoals de vergoeding voor vermogensbeheer, fondsadministratie, de bewaarder, accountantskosten, kosten van jaarverslagen, kosten verband houdend met wettelijk toezicht en regelgeving, oproepingskosten, kosten voor het houden van vergaderingen en kosten voor het doen van mededelingen, komen ten laste van de Beheerder.

Lopende kosten factor (LKF)

De lopende kosten factor (LKF) van een Fonds omvat alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het Fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten factor wordt uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld fondsvermogen van het Fonds. Het gemiddeld fondsvermogen is berekend op basis van de frequentie van het afgeven van de intrinsieke waarde. Alle afgegeven intrinsieke waarden gedurende de verslagperiode worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven intrinsieke waarden.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingsportefeuille van een Fonds. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in beleggingsportefeuilles. Een eventuele negatieve omloopfactor geeft aan dat toe- en uitreding in een Fonds niet per definitie gepaard hoeft te gaan met effectentransacties in onderliggende beleggingsportefeuilles.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

- Totaal 1: het totaal bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen);
- Totaal 2: het totaal bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van het Fonds;
- X: de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds. De gemiddelde intrinsieke waarde is berekend op basis van de frequentie van het afgeven van de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle afgegeven intrinsieke waarden gedurende de verslagperiode worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven intrinsieke waarden.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop deze zijn aangewend. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat, door aanpassingen hierop, tot kasstromen herleid. Kasstromen die betrekking hebben op beleggingen, de mutaties in voorzieningen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden zijn opgenomen onder de kasstroom uit beleggingsactiviteiten. Overige kasstromen die samenhangen met toetreding en uitreding zijn opgenomen onder de kasstromen uit financieringsactiviteiten.

Fiscale aspecten

Vennootschapsbelasting

Het Fonds kwalificeert voor de Nederlandse belastingwetgeving als fiscaal transparant en is derhalve niet belastingplichtig in de zin van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Alle activa en passiva, alsmede de resultaten van het Fonds worden fiscaal rechtstreeks toegerekend aan de houders van participaties in het Fonds.

Dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting

Alle activa en passiva, alsmede de resultaten, worden pro rata naar aandeel en tijd toegerekend aan de houders van participaties. Het Fonds kan de ingehouden dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting niet zelf terugontvangen van de Nederlandse of buitenlandse fiscus. Dit recht komt toe aan de houders van de participaties.

Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van het Fonds kunnen voor het Fonds financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. De risico's komen voort uit het beheren van beleggingsportefeuille. Een beschrijving van de risico's en het door Cardano gevoerde beleid ten aanzien van de risico's is opgenomen in [paragraaf 1.9](#).

Marktrisico

In de toelichting op de balans onder de beleggingen wordt het marktrisico gekwantificeerd in de tabellen betreffende landenverdeling en sectorallocatie.

Valutarisico

Het Fonds belegt de portefeuille volledig in financiële instrumenten die niet in euro luiden. Valutakoersen kunnen grote wisselingen laten zien. Wisselingen in valutakoersen kunnen de waarde van de beleggingen van het Fonds daardoor zowel in positieve als in negatieve zin beïnvloeden. Het valutarisico wordt niet afgedekt. De valutaposities ultimo verslagperiode worden nader toegelicht in [paragraaf 2.5 Toelichting op de balans, sectie 1 Beleggingen](#).

Concentratierisico

De beleggingen van het Fonds zijn gespreid over verschillende sectoren en ondernemingen en kennen een concentratie op de regio Noord-Amerika. Voor meer details wordt verwezen naar de toelichting op de balans, sectie 1 Beleggingen, waarin de landenverdeling en sectorallocatie is opgenomen.

Actief rendementsrisico (ten gevolge van uitsluiting)

Het actieve rendementsrisico is het risico dat het rendement van het Fonds afwijkt van het rendement van de benchmark van het Fonds. Eventuele afwijkingen kunnen het gevolg zijn van een andere beleggingsportefeuille ten opzichte van de benchmark door het gehanteerde ESG-beleid en beleggingsbeleid van het Fonds. De mate waarin het rendement van het Fonds afwijkt van de benchmark wordt weergegeven door de tracking error.

Kredietrisico

Er wordt een kredietrisico gelopen op het totaal aan vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het Fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 0,4 miljoen (ultimo 2022: € 3,4 miljoen).

Tegenpartijrisico

Ultimo verslagperiode heeft het Fonds een zeer beperkt tegenpartijrisico uit hoofde van afgeleide financiële instrumenten.

Liquiditeitsrisico

Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.

Uitbestedingsrisico

Uitbesteding van activiteiten brengt als risico met zich mee dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen voldoet, ondanks gemaakte afspraken zoals deze zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingsrelaties. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 1.9 Risicobeheer.

Bewaarnemingsrisico

Bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolventie of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de custodian dan wel, indien van toepassing, bij subcustodians die zijn aangesteld. Ter beperking van het bewaarnemingsrisico heeft de custodian interne controle maatregelen getroffen.

BNP Paribas S.A., Netherlands branch is aangesteld als bewaarder (depository) en custodian voor de beleggingsinstellingen onder beheer van Cardano. Bij de selectie van BNP Paribas S.A., Netherlands branch is

gelet op onder andere reputatie, passende dienstverlening, kredietwaardigheid en de kwaliteit van de dienstverlening die onder andere wordt gecontroleerd aan de hand van de ISAE 3402 type II verklaring.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

1 Beleggingen

Aandelen

In € 1.000	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Stand aan het begin van de periode	621.940	695.632
Aankopen	311.022	221.032
Verkopen	-846.728	-177.566
Gerealiseerde waardeveranderingen	89.921	-10.844
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	28.996	-106.314
Stand ultimo periode	205.151	621.940

FX Forwards

In € 1.000	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Stand aan het begin van de periode	8	-
Verkopen (afwickelen van posities)	-6	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	6	-
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-8	8
Stand ultimo periode	-	8

In de verslagperiode zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. Voor het Fonds is securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) niet toegestaan.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het Fonds bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurse genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de betreffende markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Toelichting effectenportefeuille

Valutaverdeling

In € 1.000	31-12-2023		31-12-2022	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Amerikaanse dollar	195.804	95,4	590.058	94,9
Canadese dollar	9.347	4,6	31.890	5,1
Totaal	205.151	100,0	621.948	100,0

Landenverdeling

In € 1.000	31-12-2023		31-12-2022	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Verenigde Staten	190.244	92,7	571.647	91,9
Canada	9.868	4,8	31.666	5,1
Ierland ¹	2.039	1,0	7.435	1,2
Verenigd Koninkrijk ¹	816	0,4	5.714	0,9
Zwitserland ¹	778	0,4	1.810	0,3
Bermuda ¹	604	0,3	1.326	0,2
Uruguay ¹	366	0,2	1.165	0,2
Nederland ¹	235	0,1	640	0,1
Australië ¹	201	0,1	-	-
Israël ¹	-	-	314	0,1
Jersey ¹	-	-	231	-
Totaal	205.151	100,0	621.948	100,0

1 De landenverdeling gaat uit van de wettelijke domiciliëring van de betreffende beleggingen uit de beleggingsportefeuille. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat er in de tabel een aantal landen vermeld worden die geen deel uitmaken van de regio waarin wordt belegd. De betreffende beleggingen staan echter wel genoteerd aan een beurs binnen de betreffende regio.

Sectorallocatie (exclusief FX Forwards)

In € 1.000	31-12-2023		31-12-2022	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Informatie Technologie	62.133	30,2	160.553	25,8
Financiële conglomeraten	29.100	14,2	81.442	13,1
Gezondheidszorg	24.200	11,8	87.976	14,1
Luxe consumentengoederen	21.871	10,7	57.694	9,3
Kapitaalgoederen	19.758	9,6	78.452	12,6
Zakelijke dienstverlening	15.633	7,6	46.009	7,4
Niet-duurzame consumentengoederen	12.637	6,2	46.053	7,4
Basisgoederen	6.719	3,3	22.967	3,7
Nutsbedrijven	5.474	2,7	21.842	3,5
Onroerend goed	4.930	2,4	13.440	2,2
Energie	2.696	1,3	5.512	0,9
Totaal	205.151	100,0	621.940	100,0

Grootste vijf belangen per sector

31-12-2023	BEURSWAARDE IN € 1.000	% VAN SECTOR
Informatie Technologie		
Apple	14.218	22,9
Microsoft	12.592	20,3
NVIDIA	5.938	9,6
Avago Technologies	2.482	4,0
Adobe Systems	1.446	2,3
Totaal	36.676	59,1
Financiële conglomeraten		
JPMorgan Chase & Co	2.457	8,4
VISA	2.142	7,4
MasterCard	1.911	6,6
Bank of America	1.292	4,4
Chubb	725	2,5
Totaal	8.527	29,3
Gezondheidszorg		

31-12-2023	BEURSWAARDE IN € 1.000	% VAN SECTOR
Lilly	2.509	10,4
UnitedHealth Group	2.414	10,0
Merck & Co	1.823	7,5
AbbVie	1.252	5,2
Thermo Fisher Scientific	1.048	4,3
Totaal	9.046	37,4
Luxe consumentengoederen		
Amazon.com	6.670	30,5
Tesla Motors	3.379	15,4
Home Depot	1.689	7,7
Booking Holdings	880	4,0
Nike	610	2,8
Totaal	13.228	60,4
Kapitaalgoederen		
General Electric	889	4,5
Howmet Aerospace	860	4,4
Caterpillar	858	4,3
Union Pacific	839	4,2
HEICO Corp	762	3,9
Totaal	4.208	21,3
Zakelijke dienstverlening		
Alphabet	7.662	49,0
Netflix	1.084	6,9
Comcast	1.041	6,7
Verizon Communications	991	6,3
The Walt Disney Company	889	5,7
Totaal	11.667	74,6
Niet-duurzame consumentengoederen		
Procter & Gamble	1.616	12,8
Costco Wholesale	1.540	12,2
PepsiCo	1.310	10,4
Coca-Cola	1.288	10,2
Mondelēz International	664	5,3
Totaal	6.418	50,9
Basisgoederen		
Linde	887	13,2
Sherwin-Williams	502	7,5
Reliance Steel & Aluminium	402	6,0
Nucor	392	5,8
Air Products and Chemicals	385	5,7
Totaal	2.568	38,2
Nutsbedrijven		
Southern	829	15,1
NextEra Energy	748	13,7
Xcel Energy	553	10,1
Fortis	531	9,7
Consolidated Edison	486	8,9

31-12-2023	BEURSWAARDE IN € 1.000	% VAN SECTOR
Totaal	3.147	57,5
Onroerend goed		
Prologis	567	11,5
American Tower	479	9,7
Equinix	455	9,2
CBRE Group	310	6,3
Simon Property Group	255	5,2
Totaal	2.066	41,9
Energie		
Baker Hughes	2.244	83,2
Parkland Fuel	452	16,8
Totaal	2.696	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	155	2.500
Te vorderen dividend	288	620
Te vorderen dividend-/bronbelasting	-	1
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	443	3.121
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Totaal	443	3.121

De bovenstaande vorderingen hebben een looptijd van minder dan één jaar. Incidenteel kan het voorkomen dat een vordering uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting een looptijd heeft langer dan één jaar. In het geval van het Fonds betreft het een bedrag van nihil (ultimo 2022: nihil).

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	31-12-2023	31-12-2022
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	155	15.651
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	155	15.651
Financieringsactiviteiten		
Schulden aan kredietinstellingen	199	-
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	199	-
Totaal	354	15.651

De kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Schulden aan kredietinstellingen

De beleggingen van het Fonds mogen niet met vreemd vermogen worden gefinancierd. Wel kan het voorkomen dat gedurende korte perioden debetstanden op de geldrekeningen van het Fonds ontstaan, bijvoorbeeld vanwege niet goed op elkaar aansluitende settlement data van beleggingstransacties. De totale debetstand van de geldrekeningen als percentage van de omvang van het Fonds mag daarbij ten hoogste 2% bedragen.

5 Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	303.113	264.948
Uitgegeven participaties	198.152	52.260
Ingekochte participaties	-392.922	-14.095
Stand ultimo periode	108.343	303.113
Overige reserves		
Stand per 1 januari	413.062	203.041
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-106.477	227.857
Ingekochte participaties	-338.811	-17.836
Stand ultimo periode	-32.226	413.062
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-106.477	227.857
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	106.477	-227.857
Resultaat over de verslagperiode	129.123	-106.477
Stand ultimo periode	129.123	-106.477
Totaal fondsvermogen	205.240	609.698

Het vermogen van het Fonds daalde over de verslagperiode naar aanleiding van het uitreden van grote participanten in het vierde kwartaal van 2023. Deze participanten beleggen sindsdien in andere door Cardano beheerde beleggingsfondsen. De hieraan verbonden uitstroom uit het Fonds betrof afgerond € 676 miljoen.

Het Fonds geeft één soort participaties uit. Deze participaties zijn genoteerd in euro's. Participaties worden uitgegeven respectievelijk ingekocht tegen de door de Beheerder berekende intrinsieke waarde op het moment van uitgifte respectievelijk inkoop en tegen de in het prospectus vermelde condities en procedures. Deelname in het Fonds kan uitsluitend geschieden door professionele beleggers in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het Fonds wordt uitsluitend in Nederland aangeboden aan professionele beleggers als bedoeld in de Wft.

Verloopoverzicht aantal participaties

	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Stand per 1 januari	1.769	1.718
Uitgegeven participaties	506	137
Ingekochte participaties	-1.788	-86
Stand ultimo periode	487	1.769

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2023	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020	31-12-2019
Intrinsieke waarde	205.240	609.698	695.846	741.252	640.807
Aantal uitstaande participaties	487	1.769	1.718	2.490	2.413
Totaal resultaat	129.123	-106.477	227.857	80.639	159.678
Per participatie (in € 1)					
Intrinsieke waarde	421.583,83	344.569,35	405.122,41	297.731,46	265.600,94
Dividend p.p. ¹	-	-	-	-	-
Per participatie (in € 1)					
Dividend aandelen	5.996,94	6.004,98	4.468,85	5.191,69	4.990,19
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	52.552,30	-6.204,17	20.154,12	-10.114,03	2.841,19
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	16.946,21	-60.826,32	68.647,34	37.890,58	59.174,29
In rekening gebrachte op- en afslagen	29,42	9,63	37,98	15,11	12,00
Overige bedrijfsopbrengsten en -lasten	-59,65	91,79	-9,25	-61,65	-19,20
Totaal resultaat per participatie	75.465,22	-60.924,09	93.299,04	32.921,70	66.998,47

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2.6 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

Toelichting uitsplitsing koers- en valutaresultaten per soort belegging

In € 1.000	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	125.692	4.841
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-26.113	-29.179
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	618	13.672
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-10.276	-178
Subtotaal aandelen	89.921	-10.844
FX Forwards		
FX Forwards - gerealiseerde koerswinsten	-	-
FX Forwards - gerealiseerde koersverliezen	-	-
FX Forwards - gerealiseerde valutawinsten	8	-
FX Forwards - gerealiseerde valutaverliezen	-2	-
Subtotaal fx forwards	6	-
Totaal	89.927	-10.844

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

Toelichting uitsplitsing koers- en valutaresultaten per soort belegging

In € 1.000	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	37.090	19.431
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-3.279	-156.964
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	23	33.552
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-4.838	-2.333
Subtotaal aandelen	28.996	-106.314
FX Forwards		
FX Forwards - niet-gerealiseerde koerswinsten	-8	8
FX Forwards - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-
FX Forwards - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
FX Forwards - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal fx forwards	-8	8
Totaal	28.988	-106.306

8 Overige bedrijfsopbrengsten

Onder de overige bedrijfsopbrengsten worden opbrengsten inzake class actions verantwoord.

9 Overige bedrijfslasten

Onder de overige bedrijfslasten wordt verantwoord valutaresultaten op bankrekeningen, alsmede rente op de rekening-courant.

In € 1.000	01-01-2023 T/M 31-12-2023	01-01-2022 T/M 31-12-2022
Koersverschillen op geldmiddelen	98	-
Rente rekening courant	26	4
Totaal	124	4

Lopende kosten factor

De hoogte van de fondskosten wordt afzonderlijk overeengekomen met individuele participanten. De Beheerder ontvangt van het Fonds geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer. De lopende kosten factor van het Fonds is derhalve nihil (2022: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 34,97% (2022: 48,24%).

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, in de verslagperiode zijn € 45.501 (2022: € 35.073).

Werknemers

Het Fonds heeft geen werknemers in dienst. De Beheerder van het Fonds verricht de werkzaamheden voor het Fonds.

Accountantskosten

De Beheerder brengt een beheervergoeding in rekening bij de participanten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen ten laste van de Beheerder. De Beheerder bekostigt de accountantskosten uit de beheervergoeding. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van het Fonds.

De accountantskosten die over 2023 in rekening gebracht zijn bij de Beheerder en die volledig betrekking hebben op de controle van het jaarverslag 2023, bedragen € 10.176 ex. 21% BTW (2022: € 9.116 ex. BTW). De accountant heeft geen andere diensten verleend dan hierboven benoemd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Verfijning duurzaamheidsbeleid en wijziging fondsnamen

Per 1 januari 2024 wijzigden de tenaamstelling alsmede de voorwaarden met betrekking tot het duurzaamheidsbeleid van het Fonds. De naamswijziging ziet enerzijds op de vervanging van de naam 'ACTIAM' door 'Cardano', en anderzijds op het beter laten aansluiten van de fondsnaam op het gevoerde duurzaamheidsbeleid binnen het Fonds. De wijziging van het duurzaamheidsbeleid ziet, zoals eerder aangegeven, op een aanscherping van de criteria om te kwalificeren als een 'Duurzame Belegging', waarbij dientengevolge het minimum percentage voor aan te houden Duurzame Beleggingen voor het Fonds is aangepast. Tevens zijn met betrekking tot de ESG-score de referenties naar hoe deze ESG-score zich verhoudt ten opzichte van die van de benchmark komen te vervallen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar [paragraaf 1.6](#) en [paragraaf 1.8](#).

2.7 OVERIGE TOELICHTINGEN

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan Cardano gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereglementeerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de Cardano Group aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Fonds. In de verslagperiode zijn er geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het beheer van de Fondsen maakt de Beheerder gebruik van diensten van derden.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

WERKZAAMHEDEN	DIENSTVERLENENDE INSTELLING
Informatietechnologie diensten	Cardano Holding Limited, Cardano Risk Management Limited, Cardano Risk Management B.V. (alle drie gelieerd aan Cardano Asset Management N.V.)
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging	BNP Paribas S.A., Netherlands branch
Uitvoering van de afdekking van valutarisico voor een participatieklasse	BNP Paribas S.A., Netherlands branch
Uitvoering van het engagements- en stembeleid	Sustainalytics Holding B.V. ¹
Uitvoering van het stembeleid	Glass Lewis Europe Limited ¹

¹ Per 1 september 2023 is de uitvoering van het stembeleid uitbesteed aan Glass Lewis Europe Limited.

Cardano maakt gebruik van de diensten van een derde partij voor informatietechnologie diensten, de uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging van het Fonds en de uitvoering van engagement- en stembeleid van het Fonds. De uitgangspunten van de samenwerking met de verschillende uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding. De kosten van uitbesteede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De Beheerder is te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instelling(en) te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Winstbestemming

Het positieve resultaat over het jaar 2023 van € 129,1 miljoen wordt toegevoegd aan de overige reserves.

Rotterdam, 7 maart 2024

Directie van Cardano Asset Management N.V.

E.R. de Beijer-van der Vorst
H.H.J.G. Naus
M.E. Petit
M.C. Strijbos
J. Sunderman
H.S.R. Veelaert

3 Overige gegevens

3.1 BELANGEN DIRECTIE

Geen van de leden van de directie van Cardano heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Fonds.

3.2 WINSTBESTEMMINGSREGELING

Volgens artikel 19 van de voorwaarden voor beheer zullen de aan participanten toerekenbare winsten worden herbelegd. Er zullen in principe geen dividenduitkeringen plaatsvinden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten en de beheerder van Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2023 van Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I) per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de winst-en-verliesrekening over 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I) (hierna: de beleggingsentiteit) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de beleggingsentiteit en de omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en

de wijze waarop de beheerder inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk 1.9 Risicomanagement van het jaarverslag, waarin de beheerder de risicoanalyse van de beleggingsentiteit heeft opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de (fraude)risicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle entiteiten aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in de grondslagen in de jaarrekening. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording, in aanvulling op het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken.

Deze risico's vereisten echter geen significante aandacht in onze controle.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij de beheerder, waaronder directie en juridische zaken en compliance afdeling.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de beheerder, het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de interne accountant en compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder inlichtingen ingewonnen bij de afdeling juridische zaken van de beheerder en kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel "Algemeen" van 2.4 Grondslagen, risico's en overige informatie met betrekking tot de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de beheerder een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de beleggingsentiteit om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de beheerder besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de beheerder op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit de continuïteit niet langer kan handhaven.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het verslag van de beheerder en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

De beheerder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het

voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie "Informatie ter ondersteuning van ons oordeel" hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 7 maart 2024

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.J. Bleijs R

4 Bijlage

cardano

Ecologische en/of sociale kenmerken

Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I)

LEI-code: 549300UQ7QEL3O0OGA46

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☐ Ja	☒ Nee
☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: ..% <ul style="list-style-type: none"> ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. 	☒ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken . Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van 71% <ul style="list-style-type: none"> ☒ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ☒ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ☒ met een sociale doelstelling.
☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ..% <p>Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.</p>	☐ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd . <p>De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.</p>

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit Fonds. Individuele duurzame beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage duurzame beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages duurzame beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën duurzame beleggingen. Meer informatie over het percentage duurzame beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America (I) (voorheen ACTIAM Sustainable Index Fund Equity North America) (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzame Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzame Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzame Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzame Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 71% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR¹. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen

ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	17.800	4.800
1.2 scope 2 BKG-emissies	6.700	1.300
1.3 scope 3 BKG-emissies	139.900	48.900
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	24.500	6.100
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	164.400	55.000
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	39	30
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	264	268
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	130	94
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1, 2 & 3	707	732
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	4,80%	4,30%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,30%	0,30%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	61,50%	56,00%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	24,10%	21,00%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		

¹ Zoals in paragraaf [1.11] van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria had Cardano 46% Duurzame Beleggingen (pro forma).

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1,5	1,8
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,2	0,1
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	4,1	5,7
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,3	0,2
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,7	0,6
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,5	0,5
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1,4	1,5
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,7	0,8
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	4,20%	4,90%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,2	4
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSMOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	60,90%	59,50%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	17,60%	17,70%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	34,00%	34,00%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	n.v.t.	n.v.t.
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	n.v.t.	n.v.t.
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	n.v.t.	n.v.t.
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	n.v.t.	n.v.t.

Paragraaf 1.8 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies zijn licht gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de blootstelling aan de fossiele sector en een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schending van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

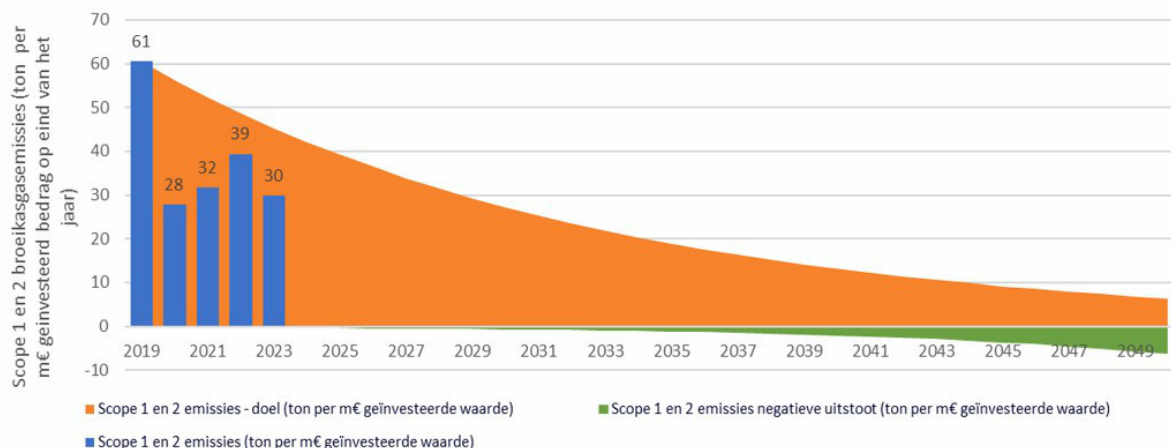
Totale bijdrage alle doelen in 2023	71%
Totaal bijdrage ecologische doelen	52%
Netto-nul broeikasgasuitstoot	47%
Netto-nul ontbossing	14%
Waterneutraal	22%
Preventie en bestrijding vervuiling	33%
Totaal bijdrage sociale doelen	60%
Positief bijdragen aan gemeenschappen	23%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	59%

71% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 29% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 52% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 60% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO₂-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen en dat na een aantal jaren van stijging, de emissie-intensiteit per geïnvesteerde euro in 2023 weer is gedaald.²

² De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO₂-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO₂ aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO₂ een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO₂-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 4 m³ per m€. Dit is een lichte daling t.o.v. het watergebruik in 2022. Dit is vooral veroorzaakt doordat minder is belegt in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het

resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van en zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin Cardano belegt, moeten voldoen aan de Cardano Fundamentele Beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan de door Cardano geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan belegt Cardano niet in deze ondernemingen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, waterremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Apple Inc.	Technology Hardware & Equipment	US	6,90%	5,90%
2	Microsoft Corporation	Software & Services	US	6,10%	4,80%
3	Alphabet Inc.	Media	US	3,70%	3,00%
4	Amazon.com, Inc.	Retailing	US	3,30%	2,20%

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
5	Nvidia Corporation	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	2,90%	1,00%
6	Tesla, Inc.	Automobiles & Components	US	1,60%	0,90%
7	Eli Lilly And Company	Pharmaceuticals, Biotechnology	US	1,20%	1,20%
8	Broadcom Inc.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,20%	
9	Jpmorgan Chase & Co.	Banks	US	1,20%	1,10%
10	Unitedhealth Group Incorporated	Health Care Equipment & Services	US	1,20%	1,40%
11	Baker Hughes, A Ge Company	Energy Equipment & Services	US	1,10%	
12	Visa Inc.	Software & Services	US	1,00%	1,00%
13	Mastercard Incorporated.	Software & Services	US	0,90%	0,80%
14	Merck & Co., Inc.	Pharmaceuticals, Biotechnology	US	0,90%	1,00%
15	The Home Depot, Inc.	Retailing	US	0,80%	0,90%
16	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US		1,00%
17	Abbvie Inc.	Pharmaceuticals, Biotechnology	US		0,80%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg 71%. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

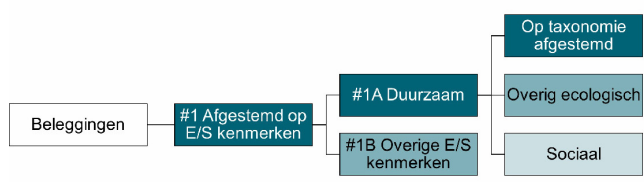
5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3, 71% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 29% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 52% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 60% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 5,1% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 5% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Software & Services	16,70%	13,10%
Technology Hardware & Equipment	8,90%	8,00%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	8,00%	4,70%
Health Care Equipment & Services	6,40%	7,60%
Media	6,20%	5,60%
Retailing	6,00%	5,00%
Banks	5,60%	7,70%
Pharmaceuticals, Biotechnology	5,50%	6,60%
Insurance	4,00%	3,20%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,40%	4,60%
Food Beverage & Tobacco	3,30%	4,70%
Capital Goods 2: Building Products++	3,00%	4,40%
Commercial & Professional Services	2,10%	2,30%
Automobiles & Components	1,90%	1,10%
Electric Utilities	1,80%	2,20%
Chemicals	1,80%	1,60%
Transportation & Logistics	1,80%	2,50%
Diversified Financials	1,80%	2,10%
Real estate	1,60%	1,20%
Telecommunication Services	1,30%	1,70%
Metals & Mining	1,30%	2,20%
Food & Staples Retailing	1,30%	1,20%
Hotels & Travel	1,20%	0,80%
Household & Personal Products	1,10%	1,50%
Energy Equipment & Services	1,10%	0,30%
Restaurants	0,90%	1,50%
Consumer Durables & Apparel	0,60%	0,60%
Electric Distribution & Transmission	0,50%	0,70%
Multi-utilities	0,20%	0,30%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,20%	0,30%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,10%	0,20%
Airlines	0,00%	0,10%
Renewable Energy	0,00%	0,20%
Water Utilities	0,00%	0,10%

Gedurende het jaar is het gewicht van de sectoren software & services, Technology Hardware en Semiconductors gestegen, terwijl het gewicht van onder andere gezondheidszorg, banken en farmacie is gedaald. Deze verschuivingen zijn grotendeels veroorzaakt door marktbevingen in 2023 waardoor met name de grote technologiebedrijven in de Verenigde Staten een zwaarder gewicht hebben gekregen in de index. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen*?

- Ja
 In fossiel gas
 In kernenergie
 Nee

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

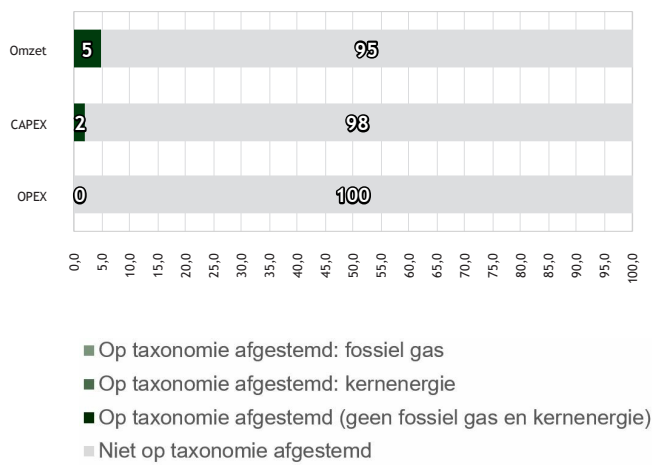
De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 5,1% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 5,0% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

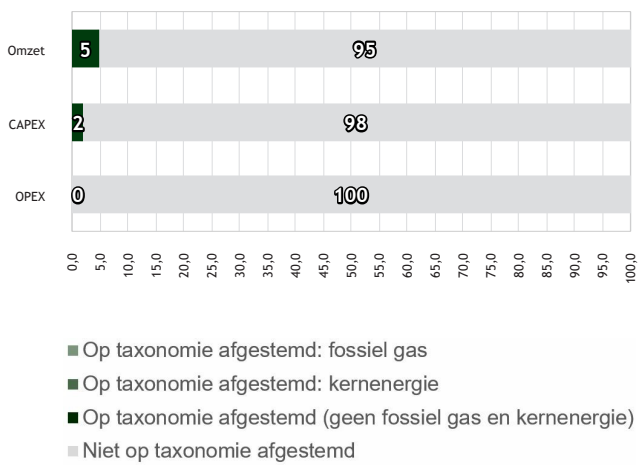
De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie
 Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief** staatsobligaties*

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief** staatsobligaties*

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvat 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

5,1% van de omzet is afgestemd op de EU-taxononomie, bestaande uit 4,5% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 0,5% bestond uit zogenaamde 'eigen prestaties'. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd.

2,0% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxononomie, bestaande uit 1,7% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 0,3% bestond uit zogenaamde 'eigen prestaties'.

0,0% van de operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxononomie.

6.2. Hoe verhiel het percentage op de EU-taxononomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxononomie afgestemde beleggingen toegenomen. De op de EU-taxononomie afgestemde omzet is gestegen van 3,7% naar 5,1%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gestegen van 1,5% naar 2,0% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gelijk gebleven op 0%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxononomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxononomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxononomie.

52% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 5,1% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 47% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat die niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

60% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in '#2 Overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

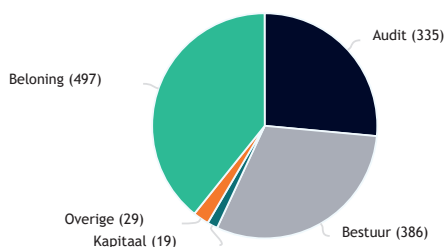
Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

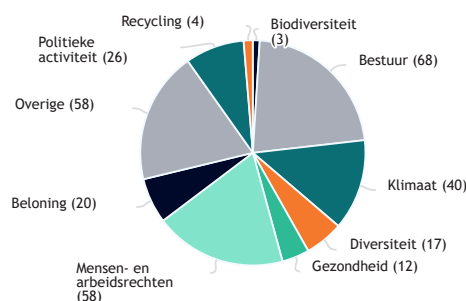
Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Onderstaande grafieken geven inzicht in de verdeling van de bestuursvoorstellen waar Cardano tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen op onderwerp gedurende de referentieperiode (aantallen op jaarbasis) ten behoeve van het Fonds.

Figuur 4: Stemmen tegen bestuursvoorstellen per onderwerp

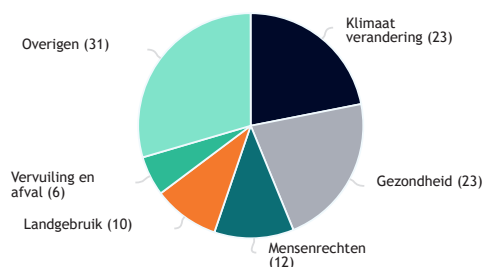

Figuur 5: Gesteunde aandeelhoudersvoorstellen per onderwerp

In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het Fonds.

Figuur 6: Engagements per onderwerp

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Cardano | Weena 690, 21e etage, Postbus 19293, 3001 BG Rotterdam, Nederland

T: +31 (0)10 206 1300 | E: info@cardano.com | W: cardano.nl

Cardano Asset Management N.V. is onderdeel van de Cardano Group

en statutair gevestigd te Rotterdam - KvK-nummer: 30143634.